

cejfe

L'adaptació del dret de família (títol III, llibre segon CCCAT) i del dret de successions (llibre quart CCCAT) al nou model d'exercici de la capacitat jurídica (títols I i II, llibre segon CCCAT)

Ajut a la investigació 2023

Lídia Arnau Raventós, Maria Esperança Ginebra Molins i Jaume Tarabal Bosch

2025

Generalitat de Catalunya
**Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada**

El Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada ha editat aquesta recerca respectant el text original dels autors, que en són responsables de la correcció lingüística.

Les idees i opinions expressades en la recerca són de responsabilitat exclusiva dels autors, i no s'identifiquen necessàriament amb les del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement _no Comercial_ Sense Obra derivada 4.0. Internacional (CC BY-NC-ND 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Jurídics i formació Especialitzada) i no se'n faci un ús comercial. Aquesta obra no es pot transformar per generar obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

© **Generalitat de Catalunya**

Centre d'Estudis Jurídics

i Formació Especialitzada

Resum

Aquest treball se centra en les implicacions en el Dret de família i en el Dret de successions del procés de reforma del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones. Es comparen i s'analitzen les diferents propostes que s'han succeït fins al Projecte de Llei publicat al BOPC de 13-novembre-2024. Es constata una purga terminològica que era necessària i és coherent amb els postulats inspiradors de la reforma i que afecta expressions com ara “incapaç”, “incapacitat” o “capacitat modificada judicialment”. Així mateix, es reformulen els preceptes del codi que al·ludeixen, directament o indirecta, a un determinat estàndard de capacitat. En el Projecte de Llei prenen protagonisme noves categories, com ara l'actuació de la persona “per si mateixa” i “per mitjà” o “amb la intervenció” de suports. El treball estudia les solucions adoptades i en qüestiona, si escau, la coherència.

Descriptors:

Persona, capacitat jurídica, suports, capacitat natural, minoria d'edat, majoria d'edat, Dret de família, Dret de successions

Resumen

Este trabajo se centra en las implicaciones en el Derecho de familia y el Derecho de sucesiones del proceso de reforma del Código civil de Cataluña en materia de apoyos al ejercicio de la capacidad jurídica de las personas. Se comparan y analizan las diferentes propuestas que se han sucedido hasta el Proyecto de ley publicado en el BOPC de 13-noviembre-2024. Se constata una purga terminológica, que era necesaria y es coherente con los postulados inspiradores de la reforma y que afecta a expresiones como “incapaz”, “incapacidad” o “capacidad modificada judicialmente”. Asimismo, se reformulan los preceptos del código que aluden,

directa o indirectamente, a un determinado estándar de capacidad. En el Proyecto de ley toman protagonismo nuevas categorías, como la actuación de la persona “por sí misma” y “por medio” o “con la intervención” de soportes. El trabajo estudia las soluciones adoptadas y cuestiona, en su caso, su coherencia.

Descriptores:

Persona, capacidad jurídica, apoyos, capacidad natural, minoría de edad, mayoría de edad, derecho de familia, derecho de sucesiones

Abstract

This work focuses on the implications for Family Law and Succession Law arising from the reform process of the Civil Code of Catalonia concerning supports for the exercise of legal capacity. It compares and analyzes the various proposals that have emerged up to the Draft Bill published in the *Official Bulletin of the Parliament of Catalonia* (BOPC) on November 13, 2024. A necessary and coherent terminological overhaul is noted, consistent with the principles underpinning the reform, which affects expressions such as "incapable," "incapacity," or "judicially modified capacity." Additionally, the provisions of the code that directly or indirectly refer to a specific standard of capacity are reformulated. The Draft Bill introduces new categories, such as actions taken by the person "on their own," "through" supports, or "with the intervention" of supports. The work examines the solutions adopted and, where appropriate, questions their coherence.

Keywords:

Person, Legal capacity, Supports, Natural capacity, Minority, Majority, Family law, Succession law

Sumari

1. Introducció	8
2. Modificacions del Llibre segon CCCat: anàlisi comparativa per articles	12
Art. 231-21	12
Art. 232-33	14
Art. 233-2	17
Art. 235-11	22
Art. 235-12	24
Art. 235-14	30
Art. 235-17	33
Art. 235-20	35
Art. 235-24	38
Art. 235-25	40
Art. 235-26	42
Art. 235-27	44
Art. 235-30	48
Art. 235-36	50
Art. 236-6	53
Art. 236-10	56
Art. 236-18	57
Art. 236-31	60

Supressió secció 5a del Capítol 6 del Títol 3 del Llibre 2n CCCat	62
Art. 237-2	63
Art. 237-3	65
Art. 237-10	67
3. Modificacions del Llibre quart CCCat: anàlisi comparativa per articles.....	69
Art. 421-3	69
Art. 421-4	71
Art. 421-7	73
Art. 421-8	74
Art. 421-9	76
Art. 421-10	79
Art. 421-11	81
Art. 422-1	83
Art. 424-6	85
Art. 425-7	89
Art. 425-10	92
Art. 425-11	96
Art. 425-12	98
Art. 425-13	100
Art. 425-7	102
Art. 425-10	105

Art. 425-11	109
Art. 425-12	111
Art. 425-13	113
Art. 429-3	115
Art. 429-14	117
Art. 431-4	119
Art. 431-10	123
Art. 431-12	127
Art. 432-3	129
Art. 461-9	131
Art. 461-10	135
Art. 461-12	138
Art. 461-16	141
Art. 461-24	144
4. Conclusions i propostes.....	148

1. Introducció

El D-L 19/2021, en vigor des del 3 de setembre de 2021, fou la reacció catalana d'urgència i provisional a l'aprovació de la Llei estatal 8/2021, de 2 de juny, «por la que se reforma la legislación civil y procesal para el apoyo a las personas con discapacidad en el ejercicio de su capacidad jurídica», que va substituir els processos de modificació judicial de la capacitat d'obrar pels de «provisió de mesures judicials de suport a les persones amb discapacitat» (*vid.* art. 756 i seg. LEC i art. 42 bis LJV).

Els postulats subjacents a la reforma estatal deriven de la Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat (Nova York, 13 de desembre de 2006) -en endavant CNUDPD-, i poden resumir-se així: la capacitat d'obrar és inherent a la condició humana (no hi ha ningú incapaç) i no pot modificar-se judicialment ni de cap altra manera; les persones amb discapacitat tenen capacitat jurídica en igualtat de condicions amb les altres en tots els aspectes de la vida, i han de tenir accés a les mesures de suport que puguin necessitar per a l'exercici d'aquesta capacitat jurídica (art. 12 CNUDPD); limitar-los-hi o modificar-los-hi constituiria una lesió discriminatòria de llurs drets fonamentals. Pel que fa a les «mesures de suport», cal donar preferència a les d'origen voluntari (com ara els poders i mandats preventius), i han de ser en tot cas proporcionals i adaptades a les circumstàncies de cada persona.

Tot i que amb anterioritat a l'entrada en vigor del D-L 19/2021 el Dret català ja tenia en compte els principis de proporcionalitat i d'adaptació a les circumstàncies de les mesures de protecció (vegeu Preàmbul III.b, § 3, Llei 25/2010), l'eliminació estatal de la modificació judicial de la capacitat va crear un buit legislatiu en l'àmbit processal pel que fa les institucions de protecció regulades pel Dret català que pressuposaven aquella modificació (tutela, curatela i potestat parental prorrogada o rehabilitada). El legislador català va renunciar a la creació d'especialitats processals (art. 149.1.6a CE) per a les institucions tutelars que preveia el llibre segon (de fet, tampoc se n'havia previst mai cap per a l'assistència, malgrat tractar-se d'una institució desconeguda a nivell de

l'Estat) i, assumint la reforma estatal, va preferir reconduir-les provisionalment al règim de l'assistència (DT 2a D-L 19/2021), que es veié així ampliat de manera substancial (vegeu art. 226-1 a 226-8, en la redacció donada pel D-L 19/2021). D'acord amb la DF 3a D-L 19/2021, «totes les referències que la normativa vigent faci a la tutela, la curatela i la potestat parental prorrogada o rehabilitada per a persones majors d'edat, s'ha d'entendre que es fan al nou règim de mesures de suport a les persones amb discapacitat». Crida l'atenció que el D-L 19/2021 no contingui una disposició equivalent pel que fa a les referències que el Dret català encara fa a la «modificació judicial de la capacitat» com a pressupòsit d'aquelles institucions de protecció, però és obvi que també aquestes han de ser reinterpretades.

Segons la DA 4a del D-L 19/2021, el govern de la Generalitat havia de presentar, en el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquest D-L, un projecte de llei de modificació del CCCat “en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat”. L'Avantprojecte es va sotmetre a informació pública a l'abril de 2023, i el “Projecte llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones” s'ha publicat al BOPC de 13-novembre-2024. Al marge de la modificació integral i profunda del Títol II del Llibre 2n CCCat, que passarà a regular les institucions de protecció “i de suport de la persona”, lògicament, la reforma afecta de manera transversal tots els llibres del CCCat, atès que l'exercici de la capacitat és present necessàriament en tots els àmbits del Dret civil. En alguns casos, la referència a la capacitat és explícita a la pròpia norma, però fins i tot quan no ho és, cal tenir en compte que la capacitat és subjacent a totes aquelles normes que contemplen actes jurídics, atès que n'és el pressupòsit de validesa.

Aquest treball se centra en les implicacions de la reforma en els àmbits del Dret de família i del Dret de successions, és a dir, en com afecta les institucions regulades al Títol III del Llibre 2n i al Llibre 4t CCCat, respectivament. Més enllà de la necessària purga terminològica, d'expressions com ara “incapaç” (art. 236-36, 425-11.1, 425-12.1 i 425-13.1, 425-13.1 CCCat), “incapacitat” (art. 235-11.2, 235-12.3 i 4, 235-14.1, 235-17, 235-26.2, 235-36.1.b CCCat) o “capacitat modificada judicialment” (art. 233-2.2 CCCat),

que implica haver de pensar i decidir com substituir-les, el legislador ha d'identificar i reformular els no pocs preceptes del codi que al·ludeixen, directament o indirecta, a un determinat estàndard de capacitat. Així, per exemple, la “capacitat per obligar-se” per a ser marmessor (art. 429-3.1 CCCat), la “capacitat d'obrar plena” per a poder atorgar un pacte successori (art. 431-4 CCCat), la “capacitat per a contractar” per a acceptar una donació per causa de mort (art. 432-3.2 CCCat) o la “capacitat d'obrar” per acceptar el títol successori (art. 461-9 CCCat).

D'altra banda, el projecte de Llei presenta solucions que poden resultar controvertides, i respecte de les quals aquest treball s'ha de manifestar necessàriament. És el cas, per exemple, de la utilització de l'expressió “majoria d'edat” en lloc de la de “capacitat d'obrar” pel que fa a la capacitat per a acceptar el títol successori (art. 461-9 CCCat). Una altra institució a la que també caldrà prestar especial atenció és la substitució exemplar (425-10 i s. CCCat). El nou escenari permet dubtar fins i tot de la necessitat de mantenir-la. De fet, el legislador estatal ha optat per derogar-la, mentre que es manté, amb adaptacions, al projecte català.

El fet que l'objecte principal d'aquest estudi sigui el Dret català de família i successions no treu que calgui fer incursions en altres àmbits del Dret civil i, per tant, en altres llibres del CCCat. Així, per exemple, els supòsits d'acceptació tàcita del títol d'hereu o de legatari imposen analitzar la capacitat necessària per atorgar vàlidament els actes previstos a l'art. 461-5 CCCat (venda, donació, cessió i renúncia). En sentit semblant, les donacions entre cònjuges, regulades al títol III del Llibre 2n (art. 231-19.1 i 231-25 i 231-27 a 231-29 CCCat), conviden a interrogar-nos sobre la capacitat per atorgar i acceptar una donació, la regulació general de la qual trobem al Llibre cinquè (art. 531-7 i seg. CCCat).

El treball fa seva, en definitiva, una de les idees que van inspirar el procés codificador català: l'elaboració d'un cos legal, ordenat i sistemàtic, que superi el particularisme i la fragmentació, passa per garantir-ne la coherència i harmonia internes, tot evitant solapaments, contradiccions i reiteracions innecessàries.

El desenvolupament del treball ha estat condicionat per la successió de diversos textos prelegislatius i, pel mig, la dissolució del Parlament, que ha impedit poder tancar el treball tenint la llei aprovada. Recordi's que el "Projecte llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones" no ha estat publicat al BOPC fins al 13-novembre-2024, si bé s'ha de dir que segueix fidelment la versió de l'Avantprojecte de maig de 2024.

L'estudi parteix de la redacció vigent del CCCat, i la contrasta amb les exigències del nou model per tal d'analitzar com s'hi ajusta la reforma i quina n'és la incidència en els Títol III del Llibre 2n i el Llibre 4t CCCat. Pel que fa al format del treball, hem cregut convenient fer visibles els diversos estadis de la reforma –la concatenació d'avantprojectes fins al Projecte de novembre de 2024–, a través de quadres que evidencien l'evolució dels canvis, que hem destacat en vermell. D'altra banda, hem utilitzat el blau per marcar alguns incisos que el projecte no modifica tot i que probablement convindria. Com que ha calgut contrastar fins a quatre textos, hem optat per orientar les pàgines en horitzontal, i mantenir aquesta orientació també per als comentaris de cadascun dels preceptes.

El Projecte de Llei és el resultat d'un llarg i meditat procés que haurà de continuar fins a obtenir un text definitiu. Esperem que aquest treball enriqueixi un debat encara viu i que contribueixi a assolir la millor reforma possible. Per a nosaltres, l'estudi de tot aquest procés ens aporta ja coneixements valuosos que, una vegada aprovada la reforma, revertiran en la nostra activitat docent a l'aula i ens ajudaran a actualitzar els nostres manuals de Dret de família (3a ed., 2023) i Dret de successions (3a ed. 2023).

2. Modificacions del Llibre segon CCCat: anàlisi comparativa per articles

Art. 231-21

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 231-21. Capacitat Poden atorgar capítols matrimonials els qui poden contreure vàlidament matrimoni, però necessiten, si escau, els complements de capacitat corresponents.	Article 231-21. Capacitat Poden atorgar capítols matrimonials les persones que poden contreure vàlidament matrimoni.	Article 231-21. Capacitat Poden atorgar capítols matrimonials les persones que poden contreure vàlidament matrimoni.	Article 231-21. Capacitat Poden atorgar Capítols matrimonials les persones que poden contreure vàlidament matrimoni.

Quant a la capacitat per concloure capítols matrimonials

- Respecte de la regulació vigent, tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 han substituït, encertadament, el pronom relatiu "els qui" per l'expressió "les persones que"
- Al marge d'això, els tres textos projectats mantenen l'exigència de capacitat per contreure vàlidament matrimoni, tant si es tracta de capítols avantrupcials com si són postnupcials. S'ha eliminat, en canvi la referència a la necessitat, si escau, dels complements de capacitat corresponents.

En qualsevol cas, respecte de la capacitat per concloure capítols matrimonials, la referència a la capacitat per poder contreure vàlidament matrimoni es refereix als cònjuges o futurs cònjuges (atorgants imprescindibles dels capítols matrimonials), que han d'estar emancipats (art. 46.1r CCE). Ara bé, cal tenir en compte que la configuració dels capítols matrimonials com a negoci-continent, que, al marge de la determinació del règim econòmic matrimonial, pot aglutinar altres negocis-contingut (art. 231-19.1 CCCat), que tenen el seu propi règim jurídic, implica que en ells hi puguin intervenir també altres persones (art. 231-19-1 i 231-23 CCCat), a les quals serà exigible la capacitat necessària per a la validesa de l'acte en el que, de manera específica, participin (p. ex. 431-4 o 531-10 CCCat). De fet, també als propis contraents o futurs contraents se'ls requerirà l'estàndard de capacitat que correspongui en funció dels pactes en què intervinguin, que pot ser, si escau, la majoria d'edat o bé un complement de capacitat (p. ex. art. 211-12, 431-4 i 531-10 CCCat).

Art. 232-33

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 232-33. Administració i disposició dels béns comuns 1. Si no hi ha pacte, l'administració i la disposició dels béns comuns corresponen als cònjuges conjuntament, o a un d'ells amb consentiment de l'altre. 2. Qualsevol dels cònjuges pot contreure obligacions a càrrec de la comunitat i disposar dels béns comuns per a pagar les despeses familiars. 3. Si un dels cònjuges exerceix una activitat professional o mercantil valent-se de béns comuns amb el consentiment de l'altre, pot fer tot sol, amb relació als béns mobles que hi estiguin afectes, els actes d'administració i de disposició que siguin	Article 232-33. Administració i disposició dels béns comuns 1. Si no hi ha pacte, l'administració i la disposició dels béns comuns corresponen als cònjuges conjuntament, o a un d'ells amb consentiment de l'altre. 2. Qualsevol dels cònjuges pot contreure obligacions a càrrec de la comunitat i disposar dels béns comuns per a pagar les despeses familiars. 3. Si un dels cònjuges exerceix una activitat professional o mercantil valent-se de béns comuns amb el consentiment de l'altre, pot fer tot sol, amb relació als béns mobles que hi estiguin afectes, els actes d'administració i de disposició que siguin	Article 232-33. Administració i disposició dels béns comuns 1. Si no hi ha pacte, l'administració i la disposició dels béns comuns corresponen als cònjuges conjuntament, o a un d'ells amb consentiment de l'altre. 2. Qualsevol dels cònjuges pot contreure obligacions a càrrec de la comunitat i disposar dels béns comuns per a pagar les despeses familiars. 3. Si un dels cònjuges exerceix una activitat professional o mercantil valent-se de béns comuns amb el consentiment de l'altre, pot fer tot sol, amb relació als béns mobles que hi estiguin afectes, els actes d'administració i de disposició que siguin	Article 232-33. Administració i disposició dels béns comuns 1. Si no hi ha pacte, l'administració i la disposició dels béns comuns corresponen als cònjuges conjuntament, o a un d'ells amb consentiment de l'altre. 2. Qualsevol dels cònjuges pot contreure obligacions a càrrec de la comunitat i disposar dels béns comuns per a pagar les despeses familiars. 3. Si un dels cònjuges exerceix una activitat professional o mercantil valent-se de béns comuns amb el consentiment de l'altre, pot fer tot sol, amb relació als béns mobles que hi estiguin afectes, els actes d'administració i de disposició que siguin

conseqüència de l'exercici normal d'aquella activitat. 4. En cas de manca de capacitat d'un dels cònjuges o d'impossibilitat de gestió conjunta, l'autoritat judicial pot conferir l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns a un sol dels cònjuges. També pot autoritzar que un de sol faci actes dispositius, en interès de la família o si es produeix una altra causa justa, si l'altre no hi dona el consentiment.	conseqüència de l'exercici normal d'aquella activitat. 4. En cas d'impossibilitat de gestió conjunta, l'autoritat judicial pot conferir l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns a un sol dels cònjuges. També pot autoritzar que un de sol faci actes dispositius, en interès de la família o si es produeix una altra causa justa, si l'altre no hi dona el consentiment.	conseqüència de l'exercici normal d'aquella activitat. 4. En cas d'impossibilitat de gestió conjunta, l'autoritat judicial pot conferir l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns a un sol dels cònjuges. També pot autoritzar que un de sol faci actes dispositius, en interès de la família o si es produeix una altra causa justa, si l'altre no hi dona el consentiment.	conseqüència de l'exercici normal d'aquella activitat. 4. En cas d'impossibilitat de gestió conjunta, l'autoritat judicial pot conferir l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns a un sol dels cònjuges. També pot autoritzar que un de sol faci actes dispositius, en interès de la família o si es produeix una altra causa justa, si l'altre no hi dona el consentiment.
--	--	--	--

Respecte de la regulació vigent, tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 eliminen l'incís “manca de capacitat d'un dels cònjuges o” del paràgraf 4 de l'art. 232-32.

Això implica eliminar, com a supòsit que podia legitimar que l'autoritat judicial pogués conferir l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns a un sol dels cònjuges, el cas de “manca de capacitat d'un dels cònjuges”. Aquesta modificació resulta ajustada a la nova regulació dels suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones. Quant a l'administració de la comunitat i la disposició dels béns comuns per part dels cònjuges caldrà integrar, si escau i amb l'abast que els correspongui, els suports que puguin requerir per a l'exercici de la capacitat jurídica.

En qualsevol cas, l'eliminació de la referència a la manca de capacitat no exclou que en el “cas d'impossibilitat” que continua contemplant l'art. 232-33 s'hi puguin entendre inclosos supòsits d'impossibilitat subjectiva. Això mateix es pot indicar respecte de la modificació introduïda en l'art. 236-10.

Quant a la legislació estatal, la redacció vigent de l'art. 90.1.d LJV es refereix a la possibilitat de sol·licitar intervenció o autorització judicial per a “[C]onferir la administración de los bienes comunes, cuando uno de los cónyuges se hallare *impedido* para prestar el consentimiento o hubiere abandonado la familia o existiere separación de hecho” (el destacat és nostre). L'art. 90.1.c LJV es refereix a la possibilitat de sol·licitar autorització judicial per a la realització d'actes d'administració o de disposició a títol onerosos concrets respecte dels béns comuns quan un dels cònjuges està *impedit* per prestar el consentiment (“[R]ealizar un acto de administración respecto de bienes comunes por ser necesario el consentimiento de ambos cónyuges, o para la realización de un acto de disposición a título oneroso sobre los mismos, por hallarse el otro cónyuge *impedido* para prestarlo o se negare injustificadamente a ello”). La situació d'estar impedit s'ha d'entendre genèrica i pot obeir a causes molt diverses.

Art. 233-2

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 233-2. Mesures definitives 1. Si els cònjuges arriben a un acord sobre les mesures reguladores de la separació o el divorci o sobre les conseqüències de la nul·litat del matrimoni, han de formular un conveni amb el contingut que escaigui de conformitat amb els apartats 4, 5, 6 i 7. 2. Si els cònjuges tenen fills menors no emancipats o amb la capacitat modificada judicialment que depenguin d'ells, han de presentar el conveni a l'autoritat judicial perquè sigui aprovat. També ho han de fer, en tot cas, si es tracta d'un conveni regulador de les conseqüències de la nul·litat del matrimoni. 3. Si els cònjuges no es troben en els supòsits de l'apartat 2,	Article 233-2. Mesures definitives 1. Si els cònjuges arriben a un acord sobre les mesures reguladores de la separació o el divorci o sobre les conseqüències de la nul·litat del matrimoni, han de formular un conveni amb el contingut que escaigui de conformitat amb els apartats 4, 5 i 6. 2. Si els cònjuges tenen fills menors no emancipats o majors d'edat respecte dels quals exerceixen mesures de suport, han de presentar el conveni a l'autoritat judicial perquè sigui aprovat. També ho han de fer, en tot cas, si es tracta d'un conveni regulador de les conseqüències de la nul·litat del matrimoni. 3. Si els cònjuges no es troben en els supòsits de l'apartat 2,	Article 233-2. Mesures definitives 1. Si els cònjuges arriben a un acord sobre les mesures reguladores de la separació o el divorci o sobre les conseqüències de la nul·litat del matrimoni, han de formular un conveni amb el contingut que escaigui de conformitat amb els apartats 4, 5 i 6. 2. Si els cònjuges tenen fills menors no emancipats o majors d'edat respecte dels quals exerceixen mesures de suport, han de presentar el conveni a l'autoritat judicial perquè sigui aprovat. També ho han de fer, en tot cas, si es tracta d'un conveni regulador de les conseqüències de la nul·litat del matrimoni. 3. Si els cònjuges no es troben en els supòsits de l'apartat 2,	Article 233-2. Mesures definitives 1. Si els cònjuges arriben a un acord sobre les mesures reguladores de la separació o el divorci o sobre les conseqüències de la nul·litat del matrimoni, han de formular un conveni amb el contingut que escaigui de conformitat amb els apartats 4, 5 i 6. 2. Si els cònjuges tenen fills menors no emancipats o majors d'edat respecte dels quals exerceixen mesures de suport, han de presentar el conveni a l'autoritat judicial perquè sigui aprovat. També ho han de fer, en tot cas, si es tracta d'un conveni regulador de les conseqüències de la nul·litat del matrimoni. 3. Si els cònjuges no es troben en els supòsits de l'apartat 2,

poden formular el contingut del conveni davant d'un lletrat de l'Administració de justícia o en una escriptura pública davant de notari. En aquests casos, cal que els cònjuges intervinguin personalment en l'atorgament, estiguin assistits per un lletrat en exercici i expressin la voluntat inequívoca de separar-se o divorciar-se. 4. Si els cònjuges tenen fills comuns que estan sota llur potestat, el conveni regulador ha de contenir: a) Un pla de parentalitat, d'acord amb el que estableix l'article 233-9. b) Els aliments que els han de prestar, tant respecte a les necessitats ordinàries com a les extraordinàries, indicant-ne la periodicitat, la modalitat de pagament, els criteris d'actualització i, si ho han previst, les garanties. c) Si escau, el règim de relacions personals amb els avis i els germans que no convisquin en el mateix domicili.	poden formular el contingut del conveni davant d'un lletrat de l'Administració de justícia o en una escriptura pública davant de notari. En aquests casos, cal que els cònjuges intervinguin personalment en l'atorgament, estiguin assistits per un lletrat en exercici i expressin la voluntat inequívoca de separar-se o divorciar-se. 4. Si els cònjuges tenen fills comuns que estan sota llur potestat, el conveni regulador ha de contenir: a) Un pla de parentalitat, d'acord amb el que estableix l'article 233-9. b) Els aliments que els han de prestar, tant respecte a les necessitats ordinàries com a les extraordinàries, indicant-ne la periodicitat, la modalitat de pagament, els criteris d'actualització i, si ho han previst, les garanties. c) Si escau, el règim de relacions personals amb els avis i els germans que no convisquin en el mateix domicili.	poden formular el contingut del conveni davant d'un lletrat de l'Administració de justícia o en una escriptura pública davant de notari. En aquests casos, cal que els cònjuges intervinguin personalment en l'atorgament, estiguin assistits per un lletrat en exercici i expressin la voluntat inequívoca de separar-se o divorciar-se. 4. Si els cònjuges tenen fills comuns que estan sota llur potestat, el conveni regulador ha de contenir: a) Un pla de parentalitat, d'acord amb el que estableix l'article 233-9. b) Els aliments que els han de prestar, tant respecte a les necessitats ordinàries com a les extraordinàries, indicant-ne la periodicitat, la modalitat de pagament, els criteris d'actualització i, si ho han previst, les garanties. c) Si escau, el règim de relacions personals amb els avis i els germans que no	poden formular el contingut del conveni davant d'un lletrat de l'Administració de justícia o en una escriptura pública davant de notari. En aquests casos, cal que els cònjuges intervinguin personalment en l'atorgament, estiguin assistits per un lletrat en exercici i expressin la voluntat inequívoca de separar-se o divorciar-se. 4. Si els cònjuges tenen fills comuns que estan sota llur potestat, el conveni regulador ha de contenir: a) Un pla de parentalitat, d'acord amb el que estableix l'article 233-9. b) Els aliments que els han de prestar, tant respecte a les necessitats ordinàries com a les extraordinàries, indicant-ne la periodicitat, la modalitat de pagament, els criteris d'actualització i, si ho han previst, les garanties. c) Si escau, el règim de relacions personals amb els avis i els germans que no
--	--	--	--

5. A més del que estableix l'apartat 4, el conveni regulador també ha de contenir, si escau: a) La prestació compensatòria que s'atribueix a un dels cònjuges, indicant-ne la modalitat de pagament i, si escau, la durada, els criteris d'actualització i les garanties. b) L'atribució o distribució de l'ús de l'habitatge familiar amb el seu parament. c) La compensació econòmica per raó de treball. d) La liquidació del règim econòmic matrimonial i la divisió dels béns en comunitat ordinària indivisa. 6. A més del que estableixen els apartats 4 i 5, en el conveni regulador els cònjuges també poden acordar aliments per als fills majors d'edat o emancipats que no tinguin recursos econòmics propis. 7. A més del que estableixen els apartats 4, 5 i 6, el conveni regulador pot incloure pactes de submissió a mediació i altres	5. A més del que estableix l'apartat 4, el conveni regulador també ha de contenir, si escau: a) La prestació compensatòria que s'atribueix a un dels cònjuges, indicant-ne la modalitat de pagament i, si escau, la durada, els criteris d'actualització i les garanties. b) L'atribució o la distribució de l'ús de l'habitatge familiar amb el seu parament. c) La compensació econòmica per raó de treball. d) La liquidació del règim econòmic matrimonial i la divisió dels béns en comunitat ordinària indivisa. 6. A més del que estableixen els apartats 4 i 5, en el conveni regulador els cònjuges també poden acordar aliments per als fills majors d'edat o emancipats que no tinguin recursos econòmics propis. 7. A més del que estableixen els apartats 4, 5 i 6, el conveni regulador pot incloure pactes de submissió a mediació i altres	convisquin en el mateix domicili. 5. A més del que estableix l'apartat 4, el conveni regulador també ha de contenir, si escau: a) La prestació compensatòria que s'atribueix a un dels cònjuges, indicant-ne la modalitat de pagament i, si escau, la durada, els criteris d'actualització i les garanties. b) L'atribució o la distribució de l'ús de l'habitatge familiar amb el seu parament. c) La compensació econòmica per raó de treball. d) La liquidació del règim econòmic matrimonial i la divisió dels béns en comunitat ordinària indivisa. 6. A més del que estableixen els apartats 4 i 5, en el conveni regulador els cònjuges també poden acordar aliments per als fills majors d'edat o emancipats que no tinguin recursos econòmics propis. 7. A més del que estableixen els apartats 4, 5 i 6, el conveni	convisquin en el mateix domicili. 5. A més del que estableix l'apartat 4, el conveni regulador també ha de contenir, si escau: a) La prestació compensatòria que s'atribueix a un dels cònjuges, indicant-ne la modalitat de pagament i, si escau, la durada, els criteris d'actualització i les garanties. b) L'atribució o la distribució de l'ús de l'habitatge familiar amb el seu parament. c) La compensació econòmica per raó de treball. d) La liquidació del règim econòmic matrimonial i la divisió dels béns en comunitat ordinària indivisa. 6. A més del que estableixen els apartats 4 i 5, en el conveni regulador els cònjuges també poden acordar aliments per als fills majors d'edat o emancipats que no tinguin recursos econòmics propis.
---	--	--	--

mecanismes alternatius de resolució de conflictes.	mecanismes alternatius de resolució de conflictes.	regulador pot incloure pactes de submissió a mediació i altres mecanismes alternatius de resolució de conflictes.	7. A més del que estableixen els apartats 4, 5 i 6, el conveni regulador pot incloure pactes de submissió a mediació i altres mecanismes alternatius de resolució de conflictes.
--	--	---	--

- **Rúbrica del precepte**

Cap dels textos proposats modifica la rúbrica del precepte (“[M]esures definitives”). Aquesta redacció prové de la DF2a.18 de la Llei 3/2017, de 15 de febrer, del llibre sisè del CCCat, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè. Amb tot, atès el contingut del precepte, sembla més adequada la rúbrica que tenia en la redacció originària del Llibre segon CCCat (Llei 25/2010, de 29 de juliol): “Mesures definitives proposades per [o en] conveni regulador”. Les “[M]esures definitives acordades per l'autoritat judicial” es troben regulades a l'art. 233-4 CCCat, que no es pretén modificar.

- **233-2.1**

Respecte de la regulació vigent, tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 eliminen la remissió que fa l'art. 233-2.1 al paràgraf 7 del mateix art. 233-2 CCCat. L'eliminació és adequada, atès que es tracta d'una possibilitat, i la contempla ja el paràgraf 7, sense que calgui la remissió.

- **233-2.2**

D'acord amb l'eliminació dels procediments de modificació judicial de la capacitat, tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 substitueixen la referència que fa l'art.

233-2.2 CCCat vigent als fills “amb la capacitat modificada judicialment que depenguin d'ells” per la que fan els textos projectats als fills “majors d'edat respecte dels quals exerceixen mesures de suport”.

Destaca el fet que s'ha de tractar de fills menors no emancipats o respecte els quals els cònjuges exerceixen mesures de suport, genèricament considerades i sense precisar-ne l'abast. No s'exigeix, en canvi, com fa la regulació vigent, “que depenguin d'ells”. S'ha eliminat aquesta expressió genèrica. Per tant, encertadament, es té en compte únicament que els cònjuges tinguin fills menors no emancipats o fills majors respecte dels quals exerceixen mesures de suport quant a l'exercici de la capacitat jurídica.

El que proposen els textos projectats no coincideix exactament amb el que preveu l'art. 81 CCE per a la necessitat d'instar la separació judicialment (al que remet l'art. 86 CCE per al divorci). El CCE circumscriu la necessitat de decretar judicialment la separació o el divorci, al marge de quan hi hagi fills menors no emancipats (en això hi hauria coincidència), quan existeixin fills “mayores respecto de os cuales se hayan establecido *judicialmente* medidas de apoyo atribuídes a sus progenitores”; requereix, per tant, que les mesures de suport hagin estat establertes judicialment. Els textos catalans projectats, en canvi, amb bon criteri, al marge dels fills menors no emancipats, es limiten a referir-se a “fills... majors d'edat respecte dels quals [els cònjuges] exerceixen mesures de suport”. Cal entendre, per tant, que no cal que es tracti necessàriament de mesures de suport establertes judicialment; poden haver estat establertes voluntàriament, davant notari. De fet, tal com estan redactats els textos projectats, pot entendre's que inclourien tant si es tracta de suports “formals” com de mers suports “no formalitzats” (art. 222-5 i 222-11 i seg. Projecte BOPC 2024). En qualsevol cas, s'ha de tractar de suports efectius, que s'exerceixin efectivament, i no merament preventius (art. 222-14 i seg. Proj. BOPC 2024).

Art. 235-11

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-11. Capacitat per al reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Els majors de catorze anys tenen capacitat per al reconeixement de la paternitat. La mare té capacitat per al reconeixement de la maternitat des que s'acrediti el fet del part, tingui l'edat que tingui. En ambdós casos, cal que tinguin capacitat natural. 2. Per a la validesa del reconeixement fet per menors no emancipats o incapacitats, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal.	Article 235-11. Capacitat per al reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Les persones majors de catorze anys tenen capacitat per al reconeixement de la paternitat. La mare té capacitat per al reconeixement de la maternitat des que s'acrediti el fet del part, tingui l'edat que tingui. En ambdós casos, cal que tinguin capacitat natural. 2. Per a la validesa del reconeixement fet per persones menors no emancipades, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal.	Article 235-11. Capacitat per al reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Les persones majors de catorze anys tenen capacitat per al reconeixement de la paternitat. La mare té capacitat per al reconeixement de la maternitat des que s'acrediti el fet del part, tingui l'edat que tingui. En ambdós casos, cal que tinguin capacitat natural. 2. Per a la validesa del reconeixement fet per persones menors no emancipades, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal.	Article 235-11. Capacitat per al reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Les persones majors de catorze anys tenen capacitat per al reconeixement de la paternitat. La mare té capacitat per al reconeixement de la maternitat des que s'acrediti el fet del part, tingui l'edat que tingui. En ambdós casos, cal que tinguin capacitat natural. 2. Per a la validesa del reconeixement fet per persones menors no emancipades, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal.

Respecte de la regulació vigent, i conforme a la supressió dels procediments d'incapacitació o de modificació judicial de la capacitat, l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 eliminen la referència al reconeixement fet per "incapacitats". Les persones majors d'edat, en exercici de la capacitat jurídica, han

de poder dur a terme el reconeixement amb els suports que, si escau, puguin necessitar. Amb tot, tenint en compte el caràcter personalíssim del reconeixement, cal entendre que aquest no es pot dur a terme a través d'un suport representatiu (art. 222-4.4, al final, i 222-29.3 Projecte BOPC 2024).

Des d'un punt de vista lingüístic, en la línia de depurar expressions androcèntriques, es substitueix la referència als “menors no emancipats” per la que fan els textos projectats a les “persones menors no emancipades”.

Art. 235-12

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-12. Requisits del reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Per a l'eficàcia del reconeixement d'un fill no matrimonial major d'edat o menor emancipat, cal el seu consentiment exprés o tàcit. 2. El pare i la mare poden reclamar que es declari judicialment la paternitat o la maternitat no matrimonials encara que el fill hagi denegat el consentiment a què fa referència l'apartat 1. La sentència que l'admeti ha de determinar la filiació sense cap altre efecte, llevat que es provi la raó que justifica el retard en el reconeixement. 3. Per a l'eficàcia del reconeixement d'una persona menor o incapacitada que no es	Article 235-12. Requisits del reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Per a l'eficàcia del reconeixement d'un fill no matrimonial major d'edat o menor emancipat, cal el seu consentiment exprés o tàcit. 2. El pare i la mare poden reclamar que es declari judicialment la paternitat o la maternitat no matrimonials encara que el fill hagi denegat el consentiment a què fa referència l'apartat 1. La sentència que l'admeti ha de determinar la filiació sense cap altre efecte, llevat que es provi la raó que justifica el retard en el reconeixement. 3. Per a l'eficàcia del reconeixement d'una persona menor d'edat que no es faci en el	Article 235-12. Requisits del reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Per a l'eficàcia del reconeixement d'un fill no matrimonial major d'edat o menor emancipat, cal el seu consentiment exprés o tàcit. Si el fill tingués establerts suports per a l'exercici de la seva capacitat, pot prestar el consentiment, si escau, amb la intervenció del suport. 2. El pare i la mare poden reclamar que es declari judicialment la paternitat o la maternitat no matrimonials encara que el fill hagi denegat el consentiment a què fa referència l'apartat 1. La sentència que l'admeti ha de determinar la filiació sense cap altre efecte, llevat que es provi la raó que	Article 235-12. Requisits del reconeixement de la paternitat o la maternitat 1. Per a l'eficàcia del reconeixement d'un fill no matrimonial major d'edat o menor emancipat, cal el seu consentiment exprés o tàcit. Si el fill tingués establerts suports per a l'exercici de la seva capacitat, pot prestar el consentiment, si escau, amb la intervenció del suport. 2. El pare i la mare poden reclamar que es declari judicialment la paternitat o la maternitat no matrimonials encara que el fill hagi denegat el consentiment a què fa referència l'apartat 1. La sentència que l'admeti ha de determinar la filiació sense cap altre efecte, llevat que es provi la raó que

faci en el termini fixat per a la inscripció del naixement, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal, del representant legal del menor i, si és conegut, de l'altre progenitor. La denegació de l'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast. 4. El reconeixement d'un fill ja mort només és eficaç si deixa descendents i els de grau més pròxim el consenten. Si els descendents són menors o incapacitats, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal. La denegació de consentiment o d'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast.	termini fixat per a la inscripció del naixement, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal, del representant legal i, si és conegut, de l'altre progenitor. La denegació de l'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast. 4. El reconeixement d'un fill ja mort només és eficaç si deixa descendents i els de grau més pròxim el consenten. Si els descendents són menors d'edat, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal. La denegació de consentiment o d'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast.	justifica el retard en el reconeixement. 3. Per a l'eficàcia del reconeixement d'una persona menor d'edat que no es faci en el termini fixat per a la inscripció del naixement o d'una persona major d'edat que no pugui consentir-lo per si mateixa ni amb els suports que tingués establerts, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal, del representant legal i, si és conegut, de l'altre progenitor. La denegació de l'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast. 4. El reconeixement d'un fill ja mort només és eficaç si deixa descendents i els de grau més pròxim el consenten. Si els descendents són menors d'edat, o majors d'edat que no poden consentir per si mateixos ni amb suports que tinguin establerts, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal. La denegació de consentiment o d'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord	justifica el retard en el reconeixement. 3. Per a l'eficàcia del reconeixement d'una persona menor d'edat que no es faci en el termini fixat per a la inscripció del naixement o d'una persona major d'edat que no pugui consentir-lo per si mateixa ni amb els suports que tingués establerts, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal, del representant legal i, si és conegut, de l'altre progenitor. La denegació de l'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast. 4. El reconeixement d'un fill ja mort només és eficaç si deixa descendents i els de grau més pròxim el consenten. Si els descendents són menors d'edat, o majors d'edat que no poden consentir per si mateixos ni amb suports que tinguin establerts, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal. La denegació de consentiment o d'aprovació judicial no impedeix la reclamació de la filiació d'acord
--	--	---	---

		amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast.	amb el que estableix l'apartat 2 i amb el mateix abast.
--	--	---	---

- **Art. 235-12.1**

L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 no proposava modificar el primer paràgraf de l'art. 235-12.

L'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024, en canvi, proposen introduir l'incís: “Si el fill tingués establerts suports per a l'exercici de la seva capacitat, pot prestar el consentiment, si escau, amb la intervenció del suport”. Encara que no es digués expressament, segurament ja s'hauria d'haver admès la intervenció de suports. Amb tot, la qüestió que planteja parlar de “amb la intervenció de suports” és quin pot ser l'abast d'aquests suports, si es podria prestar el consentiment amb un suport representatiu que, hipotèticament, pogués abastar aquest tipus d'actes. Potser no hi hauria inconvenient, sempre que ho fes guiat per la voluntat, desitjos i preferències del fill o, si aquests no es poguessin conèixer, per la millor interpretació de la seva voluntat, d'acord amb la seva trajectòria vital, les manifestacions prèvies de voluntat en contextos similars, la informació que tenen les persones de confiança i qualsevol altra consideració pertinent (arg. ex art. 222-38.2 Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). Ara bé, l'art. 235-12.1 sembla excloure l'actuació a través de suport representatiu; en aquest sentit, cal constatar que a vegades el Projecte distingeix que la persona major d'edat pot actuar “per mitjà” o “amb la intervenció” dels suports que tingui establerts (vegeu, per exemple, els art. 235-27.1, al final, 461-24.1, al final, i 531-21.2). En aquests casos, “per mitjà” identifica l'actuació a través d'un suport representatiu (substitució), i, en canvi, “amb la intervenció” identificaria l'actuació amb altres tipus de suport, no representatiu. Això seria coherent amb el fet que, quant a les persones menors d'edat, altres preceptes (com ara els art. 235-26.1, 235-27, 431-4, 431-10.1, 531-21.2 i 531-26.1.a) es refereixin a la possibilitat que les persones menors d'edat actuïn “per mitjà” dels

seus “representants legals”. Vegeu també, en la mateixa línia, per exemple, l’art. 323-1.2. L’expressió “per mitjà” també identifica substitució en l’art. 569-29.3, que al·ludeix a la constitució d’hipoteca “per mitjà d’apoderats”.

- **Art. 235-12.3**

- L’Avantprojecte sotmès a informació pública l’abril de 2023 es limitava a modificar els paràgrafs 3 i 4 de l’art. 235-12.

Pel que fa al paràgraf 3, es limitava a eliminar la referència que fa la regulació vigent al cas del reconeixement de la persona incapacitada. D’acord amb això i havent quedat limitat el paràgraf al reconeixement de persones menors, s’eliminava la precisió que feia més endavant al fet que el representant legal que cal escoltar (amb audiència...) sigui el “del menor” (no calia insistir-hi).

De fet, i d’altra banda, en la regulació vigent, no acaba d’encaixar amb el reconeixement de persones “incapacitades”, i sembla estar pensada bàsicament per al cas del reconeixement de persones menors, la referència a què el reconeixement no s’hagués fet que “en el termini fixat per a la inscripció del naixement”.

L’eliminació de la referència als incapacitats és coherent amb la supressió dels procediments d’incapacitació i amb la impossibilitat de modificar la capacitat jurídica de les persones majors d’edat.

- Havent quedat eliminada la referència al reconeixement d’una persona incapacitada per l’Avantprojecte sotmès a informació pública l’abril de 2023, l’Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 proposen incloure una referència al reconeixement “d’una persona major d’edat que no pugui consentir-lo per si mateixa ni amb els suports que tingués establerts”. La referència a que la persona major d’edat no pugui consentir “per si mateixa”, sembla referir-se a ella sola, sense suports. Quant a la necessitat d’aprovació judicial, “amb audiència del ministeri fiscal, del representant

legal i, si és conegut, de l'altre progenitor", l'al·lusió al representant legal es limitaria al cas del reconeixement de persones menors d'edat; no es contempla, en canvi, l'audiència d'un eventual suport representatiu.

Si la persona major d'edat pot consentir, ni que sigui amb suports, serà ella qui consenteixi, i no caldrà aprovació judicial.

- **Art. 235-12.4**

- Quant a l'art. 235-12.4, l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 es limitava a eliminar la referència als incapacitats que conté la redacció vigent d'aquest paràgraf i a afegir "d'edat" en la referència als "menors". L'eliminació de la referència als incapacitats és coherent amb la supressió dels procediments d'incapacitació i amb la impossibilitat de modificar la capacitat jurídica de les persones majors d'edat. No hi poden haver descendents "incapacitats" d'un fill ja mort que es pretén reconèixer.
- Havent estat eliminada, per l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, la referència als descendents "incapacitats" del fill ja mort que es reconeix, l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 introdueixen el cas que els descendents del fill ja mort que es reconeix puguin ser "majors d'edat que no poden consentir per si mateixos ni amb suports que tinguin establerts". Com en el paràgraf anterior, també aquí, "per si mateixos" s'ha d'entendre que es refereix a "ells sols", sense suports. En aquest cas, com en el dels descendents menors, cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal. Val a dir que, en la mesura que puguin consentir, ni que sigui amb suports, els majors d'edat hauran de consentir i no caldrà, per tant, aprovació judicial.

Quant a la necessitat d'autorització judicial, els termes que utilitzen els paràgrafs 3 i 4 de l'art. 235-12 de l'Avantprojecte de maig de 2024 o del Projecte BOPC 2024 no coincideixen exactament amb el que fa servir l'art. 23 LJV. Aquest precepte

al·ludeix, genèricament a “persona con discapacidad con medidas de apoyo para el ejercicio de su capacidad jurídica”, expressió que és més genèrica que la que fan servir els textos catalans projectats, que al·ludeixen a “majors d’edat que no poden consentir per si mateixos ni amb suports que tinguin establerts” i que, si són aprovats, hauran de prevaldre. Quant al CCE, vegeu l’art. 123.II CCE.

Art. 235-14

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-14. Eficàcia limitada 1. Els efectes de la declaració de filiació es limiten a la mera determinació d'aquest estat, a petició dels fills majors d'edat o emancipats o del representant legal dels menors d'edat o incapacitats, en els casos següents: a) Si el progenitor ha estat condemnat per sentència ferma en un procediment penal per causa de les relacions que han donat lloc a la filiació. b) Si la filiació reclamada ha estat declarada judicialment amb l'oposició del progenitor demandat. c) Si el reconeixement s'ha fet amb mala fe o amb abús de dret.	Article 235-14. Eficàcia limitada 1. Els efectes de la declaració de filiació es limiten a la mera determinació d'aquest estat, a petició dels fills majors d'edat o emancipats o del representant legal dels menors d'edat, en els casos següents: a) Si el progenitor ha estat condemnat per sentència ferma en un procediment penal per causa de les relacions que han donat lloc a la filiació. b) Si la filiació reclamada ha estat declarada judicialment amb l'oposició del progenitor demandat. c) Si el reconeixement s'ha fet amb mala fe o amb abús de dret.	Article 235-14. Eficàcia limitada 1. Els efectes de la declaració de filiació es limiten a la mera determinació d'aquest estat, a petició dels fills majors d'edat o emancipats o del representant legal dels menors d'edat, en els casos següents: a) Si el progenitor ha estat condemnat per sentència ferma en un procediment penal per causa de les relacions que han donat lloc a la filiació. b) Si la filiació reclamada ha estat declarada judicialment amb l'oposició del progenitor demandat. c) Si el reconeixement s'ha fet amb mala fe o amb abús de dret.	Article 235-14. Eficàcia limitada 1. Els efectes de la declaració de filiació es limiten a la mera determinació d'aquest estat, a petició dels fills majors d'edat o emancipats o del representant legal dels menors d'edat, en els casos següents: a) Si el progenitor ha estat condemnat per sentència ferma en un procediment penal per causa de les relacions que han donat lloc a la filiació. b) Si la filiació reclamada ha estat declarada judicialment amb l'oposició del progenitor demandat. c) Si el reconeixement s'ha fet amb mala fe o amb abús de dret.

2. La determinació de la filiació en els casos a què fa referència l'apartat 1 no produeix cap efecte civil a favor del progenitor, el qual està sempre obligat a vetllar pel fill i a prestar-li aliments.	2. La determinació de la filiació en els casos a què fa referència l'apartat 1 no produeix cap efecte civil a favor del progenitor, el qual està sempre obligat a vetllar pel fill i a prestar-li aliments	2. La determinació de la filiació en els casos a què fa referència l'apartat 1 no produeix cap efecte civil a favor del progenitor, el qual està sempre obligat a vetllar pel fill i a prestar-li aliments	2. La determinació de la filiació en els casos a què fa referència l'apartat 1 no produeix cap efecte civil a favor del progenitor, el qual està sempre obligat a vetllar pel fill i a prestar-li aliments.
---	--	--	---

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

S'elimina la referència als fills “incapacitats” del punt 1 de l'article. Al contrari del que pot semblar a simple vista, no és un canvi merament terminològic, sinó més profund, d'adaptació als postulats de la CNUDPD: no hi ha ningú “incapaç”. En el cas concret, la conseqüència és que la persona major d'edat discapacitada no serà substituïda a l'hora de demanar l'eficàcia limitada de la filiació en els casos que contempla el precepte, sinó que podrà fer-ho (haurà de fer-ho) per si mateixa, assistida, si escau, dels suports corresponents. *Quid* si el suport corresponent és l'assistència representativa? Per bé que es preveu com a excepcional, aquesta és una de les possibles mesures de suport a l'exercici de la capacitat previstes al projecte (art. 222-4.4, 222-25.3 CCCat). Cal entendre en tal cas que l'assistent representatiu del major d'edat discapacitat no pot demanar l'eficàcia limitada de la filiació (costa d'imaginar que fer-ho s'hagi previst dins dels “determinats tipus d'actes o béns” pels que la mesura s'hagi conferit), sinó que només ho pot fer la pròpia persona concernida, per si mateixa. Recordi's, a més, que l'acord notarial o a la resolució judicial constitutiva de la mesura poden excloure expressament l'actuació autònoma del discapacitat (art. 222-25.3 CCCat); en tal cas, l'eficàcia limitada no podria demanar-se.

La modificació ha de posar-se també en relació amb l'eliminació de la pròrroga i la rehabilitació de la potestat parental: un cop assolida la majoria d'edat, la persona discapacitada no es manté sota “protecció” (pròrroga), i aquesta tampoc no es pot restaurar

(rehabilitació), sinó que, si escau, se'l dotarà dels suports necessaris per a l'exercici de la capacitat jurídica, com a recursos individualitzats i adaptats a la persona major d'edat que hom li ofereix per tal que pugui actuar amb efectes jurídics.

La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

Sense canvis respecte a la primera versió de l'Avantprojecte.

Art. 235-17

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-17. Mesures cautelars en el judici de filiació Mentre dura el procediment de reclamació o d'impugnació de la filiació, l'autoritat judicial pot adoptar les mesures de protecció convenients sobre la persona i els béns del fill menor o incapacitat i, fins i tot, en cas de reclamació, pot acordar aliments provisionals a favor del fill.	Article 235-17. Mesures cautelars en el judici de filiació Mentre dura el procediment de reclamació o d'impugnació de la filiació, l'autoritat judicial pot adoptar les mesures de protecció convenients sobre la persona i els béns del fill menor i, fins i tot, en cas de reclamació, pot acordar aliments provisionals a favor del fill.	Article 235-17. Mesures cautelars en el judici de filiació Mentre dura el procediment de reclamació o d'impugnació de la filiació, l'autoritat judicial pot adoptar les mesures de protecció convenients sobre la persona i els béns del fill menor d'edat i, fins i tot, en cas de reclamació, pot acordar aliments provisionals a favor del fill.	Article 235-17. Mesures cautelars en el judici de filiació Mentre dura el procediment de reclamació o d'impugnació de la filiació, l'autoritat judicial pot adoptar les mesures de protecció convenients sobre la persona i els béns del fill menor d'edat i, fins i tot, en cas de reclamació, pot acordar aliments provisionals a favor del fill.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

S'elimina la referència al fill "incapacitat". Més enllà de la depuració conceptual, que passa per eliminar el terme obsolet "incapacitat", la modificació és bona mostra de l'escissió que la reforma comportarà entre el model de protecció propi de la minoria

d'edat i el dels suports a l'exercici de la capacitat de la persona major d'edat discapacitada. Les mesures cautelars en el judici de filiació obeeixen a la necessitat de protegir el fill del qual es discuteix la filiació. Tenen tot el sentit en relació amb els fills menors, per tal de protegir-los de comportaments del progenitor reclamat o impugnats que els puguin perjudicar. En tal cas, les mesures poden dictar-se a instància de part o bé d'ofici (v. també art. 233-4 CCCat i 721.2 LEC). En canvi, quan la filiació discutida és la d'un major d'edat -discapacitat o no– les mesures s'establiran d'acord amb les regles generals dels art. 721 i s. LEC. Així doncs, s'acabarà també a aquests efectes amb l'equiparació entre el fill menor d'edat i el fill major d'edat discapacitat.

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

S'observa només un canvi mínim respecte a la primera versió de l'avantprojecte que no n'altera el sentit, com és l'afegitó de "d'edat", abans el·líptica.

Art. 235-20

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-20. Filiació matrimonial 1. El pare, la mare i els fills, per si mateixos o mitjançant llurs representants legals, si escau, poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial durant tota la vida. L'acció interposada pels fills pot ésser continuada per llurs descendents o hereus. 2. Els descendents o els hereus dels fills poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar el termini de dos anys comptadors des del descobriment de les proves en les quals es fonamenta la reclamació.	Article 235-20. Filiació matrimonial 1. El pare, la mare i els fills, per si mateixos o mitjançant llurs representants legals, si escau, poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial durant tota la vida. L'acció interposada pels fills pot ésser continuada per llurs descendents o hereus. 2. Els descendents o els hereus dels fills poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar el termini de dos anys comptadors des del descobriment de les proves en les quals es fonamenta la reclamació.	Article 235-20. Filiació matrimonial 1. El pare, la mare i els fills, per si mateixos, mitjançant llurs representants legals o amb els suports que tinguin establerts, si escau, poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial durant tota la vida. L'acció interposada pels fills pot ésser continuada per llurs descendents o hereus. 2. Els descendents o els hereus dels fills poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar el termini de dos anys comptadors des del descobriment de les proves en les quals es fonamenta la reclamació.	Article 235-20. Filiació matrimonial 1. El pare, la mare i els fills, per si mateixos, mitjançant llurs representants legals o amb els suports que tinguin establerts, si escau, poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial durant tota la vida. L'acció interposada pels fills pot ésser continuada per llurs descendents o hereus. 2. Els descendents o els hereus dels fills poden exercir l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar el termini de dos anys comptadors des del descobriment de les proves en les quals es fonamenta la reclamació.

3. Si quan el fill mor no han transcorregut quatre anys des de l'assoliment de la majoria d'edat o des de la recuperació de la plena capacitat, els descendents o els hereus del fill poden exercir o continuar l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar aquest termini, si és superior al de dos anys que fixa l'apartat 2.	3. Si quan el fill mor no han transcorregut quatre anys des de l'assoliment de la majoria d'edat, els descendents o els hereus del fill poden exercir o continuar l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar aquest termini, si és superior al de dos anys que fixa l'apartat 2.	3. Si quan el fill mor no han transcorregut quatre anys des de l'assoliment de la majoria d'edat o des que va estar en condicions d'exercir l'acció per si mateix, els seus descendents o hereus poden exercir o continuar l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar aquest termini, si és superior al de dos anys que fixa l'apartat 2.	3. Si quan el fill mor no han transcorregut quatre anys des de l'assoliment de la majoria d'edat o des que va estar en condicions d'exercir l'acció per si mateix, els seus descendents o hereus poden exercir o continuar l'acció de reclamació de la filiació matrimonial, dins el temps que resti per a completar aquest termini, si és superior al de dos anys que fixa l'apartat 2.
---	---	--	--

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

Introduïa només una modificació, en el punt 3 de l'article, que consistia en suprimir la referència a la "recuperació de la plena capacitat d'obrar" en la descripció del *dies ad quem* del termini de quatre anys durant el qual els descendents o hereus del fill que mor abans d'escolar-se el dit termini poden exercir o continuar l'acció. La modificació del precepte en el sentit proposat implicaria que, els descendents o hereus de la persona major d'edat –discapacitada o no–, no podrien en cap cas continuar o exercir l'acció si llur ascendent o causant hagués mort un cop transcorreguts quatre anys des de l'assoliment de la majoria d'edat.

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

S'afegeix una referència als suports en el primer apartat de l'article. Com en el text originari, es contempla que la persona legitimada pugui exercir l'acció per si mateix o bé mitjançant representant legal. Ara bé, en el text originari "els representants

legals” abastaven tant els progenitors (com a representants del fill menor d’edat o bé del major d’edat en exercici de la potestat prorrogada o rehabilitada) com el tutor (tant de menors d’edat com de majors d’edat incapacitats). En canvi, d’acord amb el nou paradigma, el representant legal només pot referir-se al menor d’edat –el representant és el progenitor o el tutor–, atès que el major d’edat n’està mancat per definició, també si és discapacitat. La persona major d’edat discapacitada no exerceix l’acció a través de representant legal, sinó per si mateixa, sens perjudici que, si escau, ho faci assistit dels suports que tingui establerts. En aquest sentit, podria argüir-se que la precisió no era necessària, atès que l’exercici de l’acció amb els suports establerts no seria més que una modalitat de l’exercici autònom o per un mateix, gènere d’exercici ja previst al precepte. Però venint d’on venim i tenint en compte la magnitud del canvi de model, el detall no és sobrer. Ara bé, posats a ser precisos, considerem més adequada la fórmula que amb el mateix objectiu s’ha triat per a reformar l’art. 235-25 CCCat, on queda encara més clar que l’exercici amb suports és exercici autònom i no per via de substitució.

Pel que fa a la modificació del punt 3 del precepte, en lloc de simplement suprimir la referència a la “recuperació de la plena capacitat d’obrar” tal i com es proposava en la primera versió, se substitueix per “o des que va estar en condicions d’exercir l’acció per si mateix”. Es considera la possibilitat que, malgrat haver assolit la majoria d’edat, el fill no estigui en condicions d’exercir l’acció i s’introdueix aquest element en el *dies ad quem* del termini de quatre anys. Es permet així que els descendents o hereus del fill puguin exercir l’acció si aquest ha mort i encara no han passat quatre anys des del moment a partir del qual va poder-la exercir. A més, com a canvi menor d’estil, en relació amb els hereus i descendents, s’aprofita per afegir el possessiu “seus” i suprimir l’article “els”: “els seus descendents o ~~els~~-hereus”

Art. 235-24

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-24. Impugnació per la mare de la paternitat matrimonial La mare, en nom propi o en interès i representació del fill, si és menor o incapaç, pot impugnar la paternitat matrimonial durant el termini de dos anys a partir de la data del naixement del fill o del descobriment de les proves en què es fonamenta la impugnació.	Article 235-24. Impugnació per la mare de la paternitat matrimonial La mare, en nom propi o en interès i representació del fill, si és menor, pot impugnar la paternitat matrimonial durant el termini de dos anys a partir de la data del naixement del fill o del descobriment de les proves en què es fonamenta la impugnació.	Article 235-24. Impugnació per la mare de la paternitat matrimonial La mare, en nom propi o en interès i representació del fill, si és menor d'edat , pot impugnar la paternitat matrimonial durant el termini de dos anys a partir de la data del naixement del fill o del descobriment de les proves en què es fonamenta la impugnació.	Article 235-24. Impugnació per la mare de la paternitat matrimonial La mare, en nom propi o en interès i representació del fill, si és menor d'edat , pot impugnar la paternitat matrimonial durant el termini de dos anys a partir de la data del naixement del fill o del descobriment de les proves en què es fonamenta la impugnació.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

La modificació es limita a eliminar la referència a l' "incapaç". El resultat és que la mare, en representació del fill, només pot impugnar la paternitat matrimonial si aquest és menor d'edat. No, en canvi, si el fill és major d'edat -discapacitat o no—. En interès del fill major d'edat, només ell la podrà impugnar, sempre per si mateix, comptant si escau amb la intervenció dels suports que tinguin establerts, d'acord amb l'art. 235-25 CCCat.

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

S'observa només un canvi mínim respecte a la primera versió de l'avantprojecte que no n'altera el sentit, com és l'afegitó de "d'edat", abans el·líptica.

Art. 235-25

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-25. Impugnació pel fill de la paternitat matrimonial El fill pot exercir l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial dins dels dos anys següents a l'assoliment de la majoria d'edat, a la recuperació de la plena capacitat o al descobriment de les proves en què fonamenta la impugnació.	Article 235-25. Impugnació pel fill de la paternitat matrimonial El fill pot exercir l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial dins dels dos anys següents a l'assoliment de la majoria d'edat, o al descobriment de les proves en què fonamenta la impugnació.	Article 235-25. Impugnació pel fill de la paternitat matrimonial El fill pot exercir l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial dins dels dos anys següents a l'assoliment de la majoria d'edat, al descobriment de les proves en què fonamenta la impugnació o al moment en què pot exercir l'acció per si mateix, comptant si escau amb la intervenció dels suports que tingui establerts.	Article 235-25. Impugnació pel fill de la paternitat matrimonial El fill pot exercir l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial dins dels dos anys següents a l'assoliment de la majoria d'edat, al descobriment de les proves en què fonamenta la impugnació o al moment en què pot exercir l'acció per si mateix, comptant si escau amb la intervenció dels suports que tingui establerts.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

Eliminava la referència a la “recuperació de la plena capacitat d'obrar” com a moment determinant del *dies ad quem* del termini de l'acció d'impugnació de la paternitat patrimonial per part del fill. Com a conseqüència, a partir de la majoria d'edat, el fill només

podria impugnar dins dels quatre anys a comptar des de l'assoliment de la mateixa o, més enllà, només si les proves en què fonamenta la impugnació es descobreixen amb posterioritat.

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

No es limita a suprimir la referència a la “recuperació de la plena capacitat d'obrar” tal i com es proposava en la primera versió, sinó que la substitueix per la fórmula “des que va estar en condicions d'exercir l'acció per si mateix”. Es considera la possibilitat que, malgrat haver assolit la majoria d'edat, el fill no estigui, a causa de la seva discapacitat, en condicions d'exercir l'acció i s'introdueix aquest element en la descripció del *dies ad quem* del termini de quatre anys. El fill major d'edat exerceix sempre l'acció per ell mateix, també si és discapacitat, “comptant si escau amb la intervenció dels suports que tingui establerts”.

Art. 235-26

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-26. Impugnació de la paternitat no matrimonial 1. El pare, la mare i els fills per ells mateixos o per mitjà de llur representant legal poden exercir l'acció d'impugnació de la paternitat no matrimonial en el termini de dos anys a partir de l'establiment d'aquesta paternitat o, si escau, des del moment en què es conegui aquest establiment o des de l'aparició de noves proves contràries a la paternitat. 2. En el cas del fill, l'acció caduca al cap de dos anys de l'assoliment de la majoria d'edat, de la recuperació de la plena capacitat o de l'aparició de les noves proves contràries a la paternitat. Durant la minoria d'edat o la incapacitat del fill, pot	Article 235-26. Impugnació de la paternitat no matrimonial 1. El pare, la mare i els fills per ells mateixos o per mitjà de llur representant legal poden exercir l'acció d'impugnació de la paternitat no matrimonial en el termini de dos anys a partir de l'establiment d'aquesta paternitat o, si escau, des del moment en què es conegui aquest establiment o des de l'aparició de noves proves contràries a la paternitat. 2. En el cas del fill, l'acció caduca al cap de dos anys de l'assoliment de la majoria d'edat, o de l'aparició de les noves proves contràries a la paternitat. Durant la minoria d'edat del fill, pot exercir l'acció la mare, d'acord	Article 235-26. Impugnació de la paternitat no matrimonial 1. El pare, la mare i els fills per ells mateixos o per mitjà de llur representant legal poden exercir l'acció d'impugnació de la paternitat no matrimonial en el termini de dos anys a partir de l'establiment d'aquesta paternitat o, si escau, des del moment en què es conegui aquest establiment o des de l'aparició de noves proves contràries a la paternitat. 2. En el cas del fill, l'acció caduca al cap de dos anys de l'assoliment de la majoria d'edat, de l'aparició de les noves proves contràries a la paternitat o del moment en què pot exercir l'acció per si mateix, comptant si escau amb la intervenció dels suports	Article 235-26. Impugnació de la paternitat no matrimonial 1. El pare, la mare i els fills per ells mateixos o per mitjà de llur representant legal poden exercir l'acció d'impugnació de la paternitat no matrimonial en el termini de dos anys a partir de l'establiment d'aquesta paternitat o, si escau, des del moment en què es conegui aquest establiment o des de l'aparició de noves proves contràries a la paternitat. 2. En el cas del fill, l'acció caduca al cap de dos anys de l'assoliment de la majoria d'edat, de l'aparició de les noves proves contràries a la paternitat o del moment en què pot exercir l'acció per si mateix, comptant si escau amb la intervenció dels suports

exercir l'acció la mare, d'acord amb el que estableix l'article 235-24.	amb el que estableix l'article 235-24.	que tingui establerts. Durant la minoria d'edat del fill, pot exercir l'acció la mare, d'acord amb el que estableix l'article 235-24.	que tingui establerts. Durant la minoria d'edat del fill, pot exercir l'acció la mare, d'acord amb el que estableix l'article 235-24.
---	--	--	--

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:

En línia amb la reforma projectada dels preceptes anteriors, se suprimia la referència a la “recuperació de la plena capacitat d'obrar” en la descripció del *dies ad quem* del termini de l'acció. La modificació del precepte en el sentit proposat implicaria que a partir de la majoria d'edat el fill només podria impugnar dins dels dos anys, o més enllà només si les proves contràries a la paternitat apareixen amb posterioritat.

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

No es limita a suprimir la referència a la “recuperació de la plena capacitat d'obrar” tal i com es proposava en la primera versió, sinó que la substitueix per “o del moment en què pot exercir l'acció per si mateix”. Es considera la possibilitat que, malgrat haver assolit la majoria d'edat, el fill no estigui, a causa de la seva discapacitat, en condicions d'exercir l'acció i s'introdueix aquest element en la descripció del *dies ad quem* del termini de quatre anys. El fill major d'edat exerceix sempre l'acció per si mateix, també si és discapacitat, “comptant si escau amb la intervenció dels suports que tingui establerts”.

Art. 235-27

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-27 Impugnació del reconeixement de la paternitat 1. L'acció d'impugnació del reconeixement de la paternitat fet sense capacitat o per error, violència, intimidació o dol, correspon a qui l'ha atorgat i als seus representants legals. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de dos anys de l'arribada a la majoria d'edat o de la recuperació de la capacitat. En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca al cap de dos anys, que es compten, en cas de l'error, des de l'atorgament del reconeixement de la paternitat, i en els altres casos, des de que cessa el vici. Els fills, els descendents i els hereus de l'atorgant poden continuar l'acció	Article 235-27 Impugnació del reconeixement de la paternitat 1. L'acció d'impugnació del reconeixement de la paternitat fet sense capacitat o per error, violència, intimidació o dol, correspon a qui l'ha atorgat i als seus representants legals. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de dos anys de l'arribada a la majoria d'edat ... En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca al cap de dos anys, que es compten, en cas de l'error, des de l'atorgament del reconeixement de la paternitat, i en els altres casos, des de que cessa el vici. Els fills, els descendents i els hereus de l'atorgant poden continuar l'acció de nul·litat, o exercir-la, si	Article 235-27 Impugnació del reconeixement de la paternitat 1. L'acció d'impugnació del reconeixement de la paternitat fet sense capacitat o per error, violència, intimidació o dol, correspon a qui l'ha atorgat. En el reconeixement fet per persona menor d'edat, l'acció es pot exercir per mitjà dels seus representants legals, i en el fet per persona major d'edat, es pot exercir, segons escaigui, per mitjà o amb la intervenció dels suports que tingui establerts. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de dos anys de l'arribada a la majoria d'edat o del moment en què la persona atorgant del reconeixement pot exercir l'acció per si mateixa. En cas de vici de	Article 235-27 Impugnació del reconeixement de la paternitat 1. L'acció d'impugnació del reconeixement de la paternitat fet sense capacitat o per error, violència, intimidació o dol, correspon a qui l'ha atorgat. En el reconeixement fet per persona menor d'edat, l'acció es pot exercir per mitjà dels seus representants legals, i en el fet per persona major d'edat, es pot exercir, segons escaigui, per mitjà o amb la intervenció dels suports que tingui establerts. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de dos anys de l'arribada a la majoria d'edat o del moment en què la persona atorgant del reconeixement pot exercir l'acció per si mateixa. En cas de vici de

de nul·litat, o exercir-la, si l'atorgant mor abans que hagin transcorregut els dos anys, durant el temps que resti per a completar aquest termini. 3. El que estableixen els apartats 1 i 2 s'aplica també al consentiment donat a la fecundació assistida de la dona. 4. El reconeixement de la paternitat fet en frau de llei és nul. L'acció de nul·litat és imprescriptible i pot ésser exercida pel ministeri fiscal o per qualsevol altra persona amb un interès directe i legítim.	l'atorgant mor abans que hagin transcorregut els dos anys, durant el temps que resti per a completar aquest termini. 3. El que estableixen els apartats 1 i 2 s'aplica també al consentiment donat a la fecundació assistida de la dona. 4. El reconeixement de la paternitat fet en frau de llei és nul. L'acció de nul·litat és imprescriptible i pot ésser exercida pel ministeri fiscal o per qualsevol altra persona amb un interès directe i legítim.	la voluntat, l'acció caduca al cap de dos anys, que es compten, en cas de l'error, des de l'atorgament del reconeixement de la paternitat, i en els altres casos, des de que cessa el vici. Els fills, els descendents i els hereus de l'atorgant poden continuar l'acció de nul·litat, o exercir-la, si l'atorgant mor abans que hagin transcorregut els dos anys, durant el temps que resti per a completar aquest termini. 3. El que estableixen els apartats 1 i 2 s'aplica també al consentiment donat a la fecundació assistida de la dona. 4. El reconeixement de la paternitat fet en frau de llei és nul. L'acció de nul·litat és imprescriptible i pot ésser exercida pel ministeri fiscal o per qualsevol altra persona amb un interès directe i legítim.	la voluntat, l'acció caduca al cap de dos anys, que es compten, en cas de l'error, des de l'atorgament del reconeixement de la paternitat, i en els altres casos, des de que cessa el vici. Els fills, els descendents i els hereus de l'atorgant poden continuar l'acció de nul·litat, o exercir-la, si l'atorgant mor abans que hagin transcorregut els dos anys, durant el temps que resti per a completar aquest termini. 3. El que estableixen els apartats 1 i 2 s'aplica també al consentiment donat a la fecundació assistida de la dona. 4. El reconeixement de la paternitat fet en frau de llei és nul. L'acció de nul·litat és imprescriptible i pot ésser exercida pel ministeri fiscal o per qualsevol altra persona amb un interès directe i legítim.
---	--	---	---

La proposta de reforma afecta els dos primers apartats de l'art. 235-27 CCCat; el primer fa referència a la legitimació per interposar una acció d'impugnació del reconeixement de la paternitat, ja sigui per manca de capacitat, ja sigui per *declaració viciada*; el segon, en el punt que es proposa modificar, tracta del còmput del termini de caducitat de l'acció d'impugnació per manca de capacitat. En qualsevol cas, la norma cal llegir-la juntament amb l'art. 235-11 CCCat, que estableix la capacitat per a reconèixer

vàlidament la paternitat i la maternitat. D'acord amb la versió vigent, el reconeixement de la paternitat exigeix tenir catorze anys i capacitat natural i, tractant-se de menors no emancipats o incapacitats, “cal l'aprovació judicial, amb audiència del ministeri fiscal” a fi que el reconeixement sigui vàlid; d'acord amb la versió d'aquest darrer precepte al Projecte de Llei, això últim es manté però només pel cas de reconeixement per menors no emancipats; cal entendre, doncs, que la regla pels majors és, només, la de la capacitat natural per a reconèixer.

-L'art. 235-27.1 CCCat, en la seva versió vigent, legitima el reconeixedor o, sense distingir, a qui en sigui el representant legal per a impugnar el reconeixement fet amb manca de capacitat suficient o havent patit un vici de consentiment. L'Avantprojecte no incorpora cap modificació en aquest àmbit, però sí que ho fa el text del maig del 2024, que el que fa és distingir en funció de si es tracta d'un menor o d'un major d'edat; el criteri de distinció és, doncs, la minoria o la majoria del reconeixedor, no la causa a la que obeeix la impugnació. El Projecte de Llei replica el text de maig del 2024. En cas d'impugnació per un menor, la legitimació li correspon a ell que actuarà a través dels seus representants; en cas d'impugnació per un major, s'hi preveu que l'acció s'interposi “per mitjà o amb la intervenció dels suports”, segons escaigui. La referència “per mitjà o amb la intervenció dels suports” implica manca de capacitat per actuar *per si sol i tot sol* de manera que el major actua a través del seu representant (“per mitjà”) o, en canvi, actua ell però acompanyat, d'alguna manera, pel suport (“amb la intervenció”). Ara bé, aquesta manera d'impugnar *sembla* pensada pels supòsits d'impugnació per manca de capacitat per a reconèixer o d'impugnació per raó dels vicis patits per algú que no pot actuar per si sol i tot sol; però pot passar la impugnació obeeixi, senzillament, a un vici patit per un major que va reconèixer amb capacitat natural; la seva legitimació és inqüestionable i, també, la seva legitimació per impugnar per si sol i tot sol (“qui l'ha atorgat”). D'aquí que cal concloure, que la regla *especial* prevista pels majors només regeix si van actuar sense capacitat natural.

-L'art. 235-27.2 CCCat tracta del moment inicial del còmput del *dies ad quem* per a impugnar el reconeixement fet amb manca de capacitat. Aleshores, el termini dels dos anys, que al text vigent es correspon amb el moment de la recuperació de la

capacitat, al Projecte de llei es fixa en el moment en què el reconeixedor pot actuar per si sol i tot sol; això vol dir que el còmput s'inicia d'ençà que té capacitat natural per molt que estiguin vigents suports que, o bé demanen acompanyament, o bé preveuen representació?

Art. 235-30

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-30 Requisits personals per a adoptar 1. Per a poder adoptar hom ha de complir els requisits següents: a) Tenir plena capacitat d'obrar. b) Ésser major de vint-i-cinc anys, llevat que es tracti de l'adopció del fill del cònjuge o de la parella estable o de parents orfes, i tenir com a mínim catorze anys més que la persona adoptada. 2. L'adopció per més d'una persona només s'admet en el cas dels cònjuges o dels membres de la parella estable. En aquests casos, n'hi ha prou que un dels adoptants hagi complert vint-i-cinc anys.	Article 235-30 Requisits personals per a adoptar 1. Per a poder adoptar la persona ha ...de ser major de vint-i-cinc anys, llevat que es tracti de l'adopció del fill del cònjuge o de la parella estable o de parents orfes, i tenir com a mínim catorze anys més que la persona adoptada. 2. L'adopció per més d'una persona només s'admet en el cas dels cònjuges o dels membres de la parella estable. En aquests casos, n'hi ha prou que un dels adoptants hagi complert vint-i-cinc anys.	Article 235-30 Requisits personals per a adoptar 1. Per a poder adoptar la persona ha de tenir l'aptitud necessària per assumir les responsabilitats parentals, ser major de vint-i-cinc anys, llevat que es tracti de l'adopció del fill del cònjuge o de la parella estable o de parents orfes, i tenir com a mínim catorze anys més que la persona adoptada. 2. L'adopció per més d'una persona només s'admet en el cas dels cònjuges o dels membres de la parella estable. En aquests casos, n'hi ha prou que un dels adoptants hagi complert vint-i-cinc anys.	Article 235-30 Requisits personals per a adoptar 1. Per a poder adoptar la persona ha de tenir l'aptitud necessària per assumir les responsabilitats parentals, ser major de vint-i-cinc anys, llevat que es tracti de l'adopció del fill del cònjuge o de la parella estable o de parents orfes, i tenir com a mínim catorze anys més que la persona adoptada. 2. L'adopció per més d'una persona només s'admet en el cas dels cònjuges o dels membres de la parella estable. En aquests casos, n'hi ha prou que un dels adoptants hagi complert vint-i-cinc anys.

La proposta de modificació de l'art. 235-30 CCCat passa per un canvi formal i per un canvi substantiu: aquest darrer consisteix en suprimir, com a requisit per a adoptar, la plena capacitat d'obrar de l'adoptant (que, sense més, ja no apareix a la versió de l'Avantprojecte de 2023 i tampoc ho farà als textos del 2024); el requisit formal és el canvi de format de l'apartat, que deixa de recórrer a dos subapartats (lletres *a* i *b*) a tall de reguitzell dels requisits personals per a adoptar; aquest darrer canvi també arriba al Projecte de Llei, tot i que l'espai deixat per la plena capacitat d'obrar es va omplir, al text del maig del 2024, per l'aptitud necessària per a desenvolupar les responsabilitats parentals i així arriba també al Projecte de Llei. Segons aquest text, doncs, es continua exigint un requisit general i dos requisits relatius (o que cal valorar considerant la persona a adoptar); el requisit general ja no és la plena capacitat d'obrar, sinó que consisteix en una determinada *aptitud* (vegeu article 235-38 CCCat, que no es veu afectat per la proposta de reforma). Caldrà veure si l'*aptitud* per a desenvolupar responsabilitats parentals implica necessàriament capacitat per a consentir vàlidament l'adopció (art. 235-40 CCCat), és a dir, si una cosa porta l'altra o si, en canvi, són possibles desajustos.

Art. 235-36

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 235-36 Cessament de l'acolliment preadoptiu 1. L'acolliment preadoptiu cessa per les causes següents: a) Adopció de la persona acollida. b) Mort, incapacitat o voluntat de la persona o persones acollidores. c) Sol·licitud de la persona acollida, si ha complert dotze anys. d) Decisió de l'entitat pública competent fonamentada en un informe de seguiment desfavorable. 2. El cessament de l'acolliment per les causes a què fa referència l'apartat 1.b, c i d determina l'adopció de la mesura	Article 235-36 Cessament de l'acolliment preadoptiu 1. L'acolliment preadoptiu cessa per les causes següents: a) Adopció de la persona acollida. b) Mort ... o voluntat de la persona o persones acollidores. c) Sol·licitud de la persona acollida, si ha complert dotze anys. d) Decisió de l'entitat pública competent fonamentada en un informe de seguiment desfavorable. 2. El cessament de l'acolliment per les causes a què fa referència l'apartat 1.b, c i d determina l'adopció de la mesura	Article 235-36 Cessament de l'acolliment preadoptiu 1. L'acolliment preadoptiu cessa per les causes següents: a) Adopció de la persona acollida. b) Mort, impossibilitat de fet o voluntat de la persona o persones acollidores. c) Sol·licitud de la persona acollida, si ha complert dotze anys. d) Decisió de l'entitat pública competent fonamentada en un informe de seguiment desfavorable. 2. El cessament de l'acolliment per les causes a què fa referència l'apartat 1.b, c i d determina l'adopció de la mesura	Article 235-36 Cessament de l'acolliment preadoptiu 1. L'acolliment preadoptiu cessa per les causes següents: a) Adopció de la persona acollida. b) Mort, impossibilitat de fet o voluntat de la persona o persones acollidores. c) Sol·licitud de la persona acollida, si ha complert dotze anys. d) Decisió de l'entitat pública competent fonamentada en un informe de seguiment desfavorable. 2. El cessament de l'acolliment per les causes a què fa referència l'apartat 1.b, c i d determina l'adopció de la mesura

de protecció que més escaigui en benefici del menor.	de protecció que més escaigui en benefici del menor.	de protecció que més escaigui en benefici del menor.	de protecció que més escaigui en benefici del menor.
--	--	--	--

La reforma afecta a la lletra *b* de l'art. 235-36.1 CCCat i consisteix en la supressió de la “incapacitat” com a causa extintiva de l'acolliment preadoptiu (supressió ja implementada a l'Avantprojecte de 2023) i la seva substitució, als textos del 2024, per la “impossibilitat de fet”. La causa extintiva cal que sigui entesa com a tot impediment que, de fet, no permeti desenvolupar les responsabilitats parentals en els termes previstos a l'art. 235-34.4 CCCat.

Art. 236-1

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 236-1 Titulars de la potestat parental Els progenitors, per a complir les responsabilitats parentals, tenen la potestat respecte dels fills menors no emancipats. La potestat parental es pot estendre als fills majors d'edat incapacitats prorrogant-la o rehabilitant-la.	Article 236-1 Titulars de la potestat parental Els progenitors, per a complir les responsabilitats parentals, tenen la potestat respecte dels fills menors no emancipats.	Article 236-1 Titulars de la potestat parental Els progenitors, per a complir les responsabilitats parentals, tenen la potestat respecte dels fills menors no emancipats.	Article 236-1 Titulars de la potestat parental Els progenitors, per a complir les responsabilitats parentals, tenen la potestat respecte dels fills menors no emancipats.

La reforma es concreta en la supressió de la segona regla de l'art. 236.1 CCCat. El precepte avui vigent determina, en primer terme, l'àmbit subjectiu de la potestat parental: la seva *titularitat* correspon als progenitors i es projecta sobre els fills menors no emancipats; encara a propòsit d'aquest àmbit, el precepte preveu, en segon terme, l'extensió de la potestat als majors per mitjà de la *pròrroga* o *rehabilitació* pels casos d'incapacitació del fill. La nova concepció de la capacitat jurídica, com a aptitud que té tot major d'edat, mena cap a la supressió d'aquella segona regla i, en conseqüència, determina la desaparició de la potestat prorrogada o rehabilitada. Aquesta supressió ja la fa palesa l'Avantprojecte de 2023 i els textos del 2024 es pronuncien en el mateix sentit.

Art. 236-6

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei demodificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 236-6 Privació de la potestat parental 1. Els progenitors poden ésser privats de la titularitat de la potestat parental per incompliment greu o reiterat de llurs deures. Hi ha incompliment greu si el fill menor o incapacitat pateix abusos sexuals o maltractaments físics o psíquics, o si és víctima directa o indirecta de violència familiar o masclista. 2. Hi ha causa de privació de la potestat parental sobre el menor desemparat si els progenitors, sense un motiu suficient que ho justifiqui, no manifesten interès pel menor o incompleixen el règim de relacions personals durant sis mesos. 3. La privació de la potestat parental s'ha de decretar en un	Article 236-6 Privació de la potestat parental 1. Els progenitors poden ésser privats de la titularitat de la potestat parental per incompliment greu o reiterat de llurs deures. Hi ha incompliment greu si el fill menor d'edat pateix abusos sexuals o maltractaments físics o psíquics, o si és víctima directa o indirecta de violència familiar o masclista. 2. Hi ha causa de privació de la potestat parental sobre el menor desemparat si els progenitors, sense un motiu suficient que ho justifiqui, no manifesten interès pel menor o incompleixen el règim de relacions personals durant sis mesos. 3. La privació de la potestat parental s'ha de decretar en un	Article 236-6 Privació de la potestat parental 1. Els progenitors poden ésser privats de la titularitat de la potestat parental per incompliment greu o reiterat de llurs deures. Hi ha incompliment greu si el fill menor d'edat pateix abusos sexuals o maltractaments físics o psíquics, o si és víctima directa o indirecta de violència familiar o masclista. 2. Hi ha causa de privació de la potestat parental sobre el menor desemparat si els progenitors, sense un motiu suficient que ho justifiqui, no manifesten interès pel menor o incompleixen el règim de relacions personals durant sis mesos. 3. La privació de la potestat parental s'ha de decretar en un	Article 236-6 Privació de la potestat parental 1. Els progenitors poden ésser privats de la titularitat de la potestat parental per incompliment greu o reiterat de llurs deures. Hi ha incompliment greu si el fill menor d'edat pateix abusos sexuals o maltractaments físics o psíquics, o si és víctima directa o indirecta de violència familiar o masclista. 2. Hi ha causa de privació de la potestat parental sobre el menor desemparat si els progenitors, sense un motiu suficient que ho justifiqui, no manifesten interès pel menor o incompleixen el règim de relacions personals durant sis mesos. 3. La privació de la potestat parental s'ha de decretar en un

procés civil o penal i és efectiva des que la sentència esdevé ferma, sens perjudici que es pugui acordar cautelarment de suspendre'n l'exercici. 4. Estan legitimades per a demanar la privació de la potestat parental les persones a què fa referència l'article 236-3.2 i, en cas dels menors deseparats, l'entitat pública competent. 5. Si s'ha sol·licitat en la demanda, es pot constituir la tutela ordinària en el mateix procediment de privació de potestat parental, amb l'audiència prèvia de les persones legalment obligades a promoure'n la constitució. 6. La privació de la potestat no eximeix els progenitors de complir l'obligació de fer tot el que calgui per a assistir els fills ni la prestar-los aliments en el sentit més ampli.	procés civil o penal i és efectiva des que la sentència esdevé ferma, sens perjudici que es pugui acordar cautelarment de suspendre'n l'exercici. 4. Estan legitimades per a demanar la privació de la potestat parental les persones a què fa referència l'article 236-3.2 i, en cas dels menors deseparats, l'entitat pública competent. 5. Si s'ha sol·licitat en la demanda, es pot constituir la tutela ordinària en el mateix procediment de privació de potestat parental, amb l'audiència prèvia de les persones legalment obligades a promoure'n la constitució. 6. La privació de la potestat no eximeix els progenitors de complir l'obligació de fer tot el que calgui per a assistir els fills ni la prestar-los aliments en el sentit	procés civil o penal i és efectiva des que la sentència esdevé ferma, sens perjudici que es pugui acordar cautelarment de suspendre'n l'exercici. 4. Estan legitimades per a demanar la privació de la potestat parental les persones a què fa referència l'article 236-3.2 i, en cas dels menors deseparats, l'entitat pública competent. 5. Si s'ha sol·licitat en la demanda, es pot constituir la tutela ordinària en el mateix procediment de privació de potestat parental, amb l'audiència prèvia de les persones legalment obligades a promoure'n la constitució. 6. La privació de la potestat no eximeix els progenitors de complir l'obligació de fer tot el que calgui per a assistir els fills ni la prestar-los aliments en el sentit	procés civil o penal i és efectiva des que la sentència esdevé ferma, sens perjudici que es pugui acordar cautelarment de suspendre'n l'exercici. 4. Estan legitimades per a demanar la privació de la potestat parental les persones a què fa referència l'article 236-3.2 i, en cas dels menors deseparats, l'entitat pública competent. 5. Si s'ha sol·licitat en la demanda, es pot constituir la tutela ordinària en el mateix procediment de privació de potestat parental, amb l'audiència prèvia de les persones legalment obligades a promoure'n la constitució. 6. La privació de la potestat no eximeix els progenitors de complir l'obligació de fer tot el que calgui per a assistir els fills ni la prestar-los aliments en el sentit
--	---	---	---

La reforma consisteix a suprimir la menció als fills incapacitats que es fa a la versió avui vigent del precepte i és coherent amb la modificació prevista de l'art. 236-1 CCCat, relatiu a l'àmbit subjectiu de la potestat parental: si la potestat parental només es pot

projectar sobre els fills menors, és evident que no té sentit regular-ne la privació en una norma que distingeix entre “menors” i “incapacitats”. Aquesta darrera menció desapareix per desaparició de la mateixa incapacitació i, de retruc, de l’anomenada potestat prorrogada o rehabilitada. L’Avantprojecte del 2023 ja contempla només als fills menors i fan el mateix els textos del 2024.

Art. 236-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 236-10 Exercici exclusiu de la potestat parental La potestat parental és exercida exclusivament per un dels progenitors en els casos d'impossibilitat, absència o incapacitat de l'altre , llevat que la sentència d'incapacitació estableixi una altra cosa, i en el cas que l'autoritat judicial ho disposi en interès dels fills.	Article 236-10 Exercici exclusiu de la potestat parental La potestat parental és exercida exclusivament per un dels progenitors en els casos d'impossibilitat, absència de l'altre..., i en el cas que l'autoritat judicial ho disposi en interès dels fills.	Article 236-10 Exercici exclusiu de la potestat parental La potestat parental és exercida exclusivament per un dels progenitors en els casos d'impossibilitat, absència de l'altre ..., i en el cas que l'autoritat judicial ho disposi en interès dels fills.	Article 236-10 Exercici exclusiu de la potestat parental La potestat parental és exercida exclusivament per un dels progenitors en els casos d'impossibilitat, absència de l'altre..., i en el cas que l'autoritat judicial ho disposi en interès dels fills.

La reforma passa per a suprimir la referència a la incapacitat d'un dels progenitors, que al dret vigent es contempla com una circumstància legitimadora de l'exercici exclusiu de la potestat parental per l'altre. L'Avantprojecte del 2023 ja no esmenta la dita causa i els textos del 2024 també l'ometen. La referència que fa el precepte a la *impossibilitat* d'exercir la potestat pren així una nova volada (passa el mateix, *vgr.*, a l'art. 235-36.1, lletra *b* CCCat, segons Projecte de llei) ja que caldrà reconduir-hi els supòsits d'impossibilitat subjectiva d'exercir la potestat.

Art. 236-18

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 236-18. Representació legal 1. L'exercici de la potestat sobre els fills comporta la representació legal d'aquests. 2. S'exclouen de la representació legal dels fills els actes següents: a) Els relatius als drets de la personalitat, llevat que les lleis que els regulin estableixin una altra cosa. b) Els relatius a béns o serveis propis de l'edat dels fills, d'acord amb els usos socials, i, en cas de potestat prorrogada o rehabilitada, els que pugui fer el fill d'acord amb la seva capacitat natural. c) Els actes en què hi hagi un conflicte d'interessos entre ambdós progenitors o entre	Article 236-18. Article 236-18. Representació legal 1. L'exercici de la potestat sobre els fills comporta la representació legal d'aquests. 2. S'exclouen de la representació legal dels fills els actes següents: a) Els relatius als drets de la personalitat, llevat que les lleis que els regulin estableixin una altra cosa. b) Els relatius a béns o serveis propis de l'edat dels fills, d'acord amb els usos socials. c) Els actes en què hi hagi un conflicte d'interessos entre ambdós progenitors o entre el progenitor que exerceix la potestat i els fills.	Article 236-18. Representació legal 1. L'exercici de la potestat sobre els fills comporta la representació legal d'aquests. 2. S'exclouen de la representació legal dels fills els actes següents: a) Els relatius als drets de la personalitat, llevat que les lleis que els regulin estableixin una altra cosa. b) Els relatius a béns o serveis propis de l'edat dels fills, d'acord amb els usos socials. c) Els actes en què hi hagi un conflicte d'interessos entre ambdós progenitors o entre el progenitor que exerceix la potestat i els fills.	Article 236-18. Representació legal 1. L'exercici de la potestat sobre els fills comporta la representació legal d'aquests. 2. S'exclouen de la representació legal dels fills els actes següents: a) Els relatius als drets de la personalitat, llevat que les lleis que els regulin estableixin una altra cosa. b) Els relatius a béns o serveis propis de l'edat dels fills, d'acord amb els usos socials. c) Els actes en què hi hagi un conflicte d'interessos entre ambdós progenitors o entre el progenitor que exerceix la potestat i els fills.

el progenitor que exerceix la potestat i els fills. d) Els relatius als béns exclosos de l'administració dels progenitors.	d) Els relatius als béns exclosos de l'administració dels progenitors.	d) d) Els relatius als béns exclosos de l'administració dels progenitors.	d) Els relatius als béns exclosos de l'administració dels progenitors.
---	--	---	--

La modificació que proposen tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024 consisteix en eliminar la referència que fa l'art. 236-18.2.b al cas de potestat prorrogada o rehabilitada (més exactament, s'elimina l'incís: “i, en cas de potestat prorrogada o rehabilitada, els que pugui fer el fill d'acord amb la seva capacitat natural”). Amb això no es fa res més que adaptar la regulació a quelcom que ja avançava el Decret Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adaptà el CCCat “a la reforma del procediment de modificació de la capacitat” (en endavant D-L 19/2021). Segons l'Exposició de Motius (en endavant EM) –§ 13– d'aquest D-L 19/2021: “A partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret Llei... la tutela, la curatela i la *potestat parental prorrogada o rehabilitada* ja no es poden constituir en relació amb les persones majors d'edat. Se'ls ha d'aplicar, si escau, el règim de l'assistència” (el destacat és nostre). D'acord amb això, la DT 2a.1 del D-L 19/2021 va establir: “A partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret Llei, la tutela, la curatela i la *potestat parental prorrogada o rehabilitada*, regulades per les disposicions del títol II del llibre segon del Codi civil de Catalunya, no es poden constituir en relació amb les persones majors d'edat” (el destacat és nostre). A continuació, aquesta mateixa DT 2a es referia a la revisió de les potestats parentals prorrogades o rehabilitades constituïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor del D-L 19/2021.

Conseqüentment amb això, tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024 proposen eliminar la secció 5a del Capítol 6 del Títol 3 del Llibre 2n del CCCat, dedicada a la pròrroga i la rehabilitació de la potestat.

Amb l'eliminació de l'incís, desapareix una referència explícita a la capacitat natural, la qual, però, està àmpliament reconeguda en el Projecte BOPC 2024, tant respecte de les persones menors com de les majors d'edat (vegeu, per exemple Preàmbul [I, § 4, i III, § 6, al final] Projecte BOPC 2024 i la redacció que dona aquest Projecte als art. 221-5, 221-25.3 i 4, 221-32, 221-34.2, 221-35.1, 221-36.3, 221-49.2.b, 222-1.1, 235-11.1, 321-2.2, 323-1.1 i 2, 421-4, 431-4, 521-3, 531-21), al marge de continuar present en preceptes no modificats, com ara, per exemple, especialment, l'art. 211-3.1 CCCat: “La capacitat d'obrar de la persona es fonamenta en la seva capacitat natural, d'acord amb el que estableix aquest codi.”

Art. 236-31

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 236-31. Manca d'autorització 1. Els actes que determina l'article 236-27 són anul·lables si s'han fet sense l'autorització judicial o sense els requisits que estableix l'article 236-30. 2. L'acció per a impugnar els actes que determina l'article 236-27 caduca al cap de quatre anys del moment en què els fills hagin assolit la majoria d'edat o l'emancipació, o del reintegrament judicial de la capacitat.	Article 236-31. Manca d'autorització 1. Els actes que determina l'article 236-27 són anul·lables si s'han fet sense l'autorització judicial o sense els requisits que estableix l'article 236-30. 2. L'acció per a impugnar els actes que determina l'article 236-27 caduca al cap de quatre anys del moment en què els fills hagin assolit la majoria d'edat o l'emancipació.	Article 236-31. Manca d'autorització 1. Els actes que determina l'article 236-27 són anul·lables si s'han fet sense l'autorització judicial o sense els requisits que estableix l'article 236-30. 2. L'acció per a impugnar els actes que determina l'article 236-27 caduca al cap de quatre anys del moment en què els fills hagin assolit la majoria d'edat o l'emancipació.	Article 236-31. Manca d'autorització 1. Els actes que determina l'article 236-27 són anul·lables si s'han fet sense l'autorització judicial o sense els requisits que estableix l'article 236-30. 2. L'acció per a impugnar els actes que determina l'article 236-27 caduca al cap de quatre anys del moment en què els fills hagin assolit la majoria d'edat o l'emancipació.

Tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024 proposen eliminar l'incís final de la redacció vigent de l'art. 236-31.2 CCCat.

Havent-se eliminat els procediments de modificació judicial de la capacitat, no té sentit parlar de “reintegrant judicial de la capacitat”.

A més, no podent-hi haver persones majors d'edat subjectes a potestat parental, no té sentit plantejar-se respecte d'elles l'actuació dels titulars de la potestat parental sense autorització judicial.

Supressió secció 5a del Capítol 6 del Títol 3 del Llibre 2n CCCat

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
La pròrroga i la rehabilitació de la potestat (articles 236-33 a 236-36)			

Tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024 proposen eliminar la secció 5a del Capítol 6 del Títol 3 del Llibre 2n del CCCat, dedicada a la pròrroga i la rehabilitació de la potestat.

Això és conseqüent amb el fet que, des de l'entrada en vigor del D-L 19/2021, la potestat parental va quedar reservada única i exclusivament com a institució de protecció de les persones menors d'edat. Tal com establia la DT 2a.1 del D-L 19/2021: "A partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la tutela, la curatela i la *potestat parental prorrogada o rehabilitada*, regulades per les disposicions del títol II del llibre segon del Codi civil de Catalunya, no es poden constituir en relació amb les persones majors d'edat" (el destacat és nostre). A continuació, aquesta mateixa DT 2a es referia a la revisió de les potestats parentals prorrogades o rehabilitades constituïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor del D-L 19/2021. Destacava aquesta qüestió l'EM (§ 13) d'aquest D-L 19/2021.

Art. 237-2

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 237-2. Persones obligades 1. Els cònjuges, els descendents, els ascendents i els germans estan obligats a prestar-se aliments. 2. Els deures d'assistència entre cònjuges i entre els progenitors i llurs fills es regulen per llurs disposicions específiques i, subsidiàriament, pel que estableix aquest capítol. 3. Els germans majors d'edat i no discapacitats només tenen dret als aliments necessaris per a la vida.	Article 237-2. Persones obligades 1. Els cònjuges, els descendents, els ascendents i els germans estan obligats a prestar-se aliments. 2. Els deures d'assistència entre cònjuges i entre els progenitors i llurs fills es regulen per llurs disposicions específiques i, subsidiàriament, pel que estableix aquest capítol. 3. Els germans majors d'edat que no tinguin certificat administratiu de discapacitat només tenen dret als aliments necessaris per a la vida.	Article 237-2. Persones obligades 1. Els cònjuges, els descendents, els ascendents i els germans estan obligats a prestar-se aliments. 2. Els deures d'assistència entre cònjuges i entre els progenitors i llurs fills es regulen per llurs disposicions específiques i, subsidiàriament, pel que estableix aquest capítol. 3. Els germans majors d'edat que no tinguin certificat administratiu de discapacitat només tenen dret als aliments necessaris per a la vida.	Article 237-2. Persones obligades 1. Els cònjuges, els descendents, els ascendents i els germans estan obligats a prestar-se aliments. 2. Els deures d'assistència entre cònjuges i entre els progenitors i llurs fills es regulen per llurs disposicions específiques i, subsidiàriament, pel que estableix aquest Capítol. 3. Els germans majors d'edat que no tinguin certificat administratiu de discapacitat només tenen dret als aliments necessaris per a la vida.

Tant l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, com l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024 proposen substituir la referència que fa el paràgraf 3 vigent de l'art. 237-2 CCCat als germans majors d'edat "no discapacitats" per

la que fan als germans majors d'edat "que no tinguin certificat administratiu de discapacitat". Pot sobtar que en aquest cas es faci referència a la certificació administrativa, de la que es prescindeixen la majoria dels preceptes modificats, exceptuant allò previst en la redacció proposada de l'art. 224-2.1 i 2 CCCat (en la línia del que apunta ja avui l'art. 227-1 CCCat vigent), quant a les persones que poden ser beneficiàries de patrimonis protegits. De fet, en matèria d'aliments, l'art. 237-3 CCCat vigent –com la nova redacció projectada d'aquest mateix precepte– sembla al·ludir ja a una discapacitat reconeguda administrativament quan es refereix a les persones que "tenen reconeguda la condició de discapacitades" ("tenen reconeguda una discapacitat", en la regulació projectada) i a "llur grau de discapacitació" ("llur grau de discapacitat", en la nova redacció proposada).

El que és determinant, per tant, de manera clara, en relació proposada és si el germà disposa o no de certificat administratiu de discapacitat, prescindint de quin en sigui el grau, de si l'afecta o no quant a l'exercici de la capacitat jurídica (es pot tractar tant d'una discapacitat psíquica, com física, com sensorial) i, en cas que afecti a la capacitat jurídica, independentment de si requereix o no mesures de suport per a exercir-la i de quin en sigui l'abast. Si el germà compta amb certificat administratiu, pot tenir dret als aliments en el seu sentit més ampli. En canvi, si no compta amb aquest certificat administratiu, només tindrà dret als aliments "necessaris per a la vida" o "aliments estrictes". En qualsevol cas, però, la quantia dels aliments estarà en funció del binomi: necessitats de l'alimentat / mitjans econòmics i possibilitats de la persona o les persones obligades a prestar-los (art. 237-9 CCCat). A més, amb caràcter general, per tenir dret d'aliments, la necessitat no pot derivar d'una causa que sigui imputable a qui reclama els aliments (art. 237-4 CCCat).

Art. 237-3

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 237-3. Exempció de l'obligació Estan exemptes de prestar aliments entre parents les persones que tenen reconeguda la condició de discapacitades , excepte en el cas que previsiblement llurs possibilitats excedeixin llurs necessitats futures, tenint en compte llur grau de discapacitació .	Article 237-3. Exempció de l'obligació Estan exemptes de prestar aliments entre parents les persones que tenen reconeguda una discapacitat , excepte en el cas que previsiblement llurs possibilitats excedeixin llurs necessitats futures, tenint en compte llur grau de discapacitat .	Article 237-3. Exempció de l'obligació Estan exemptes de prestar aliments entre parents les persones que tenen reconeguda una discapacitat , excepte en el cas que previsiblement llurs possibilitats excedeixin llurs necessitats futures, tenint en compte llur grau de discapacitat .	Article 237-3. Exempció de l'obligació Estan exemptes de prestar aliments entre parents les persones que tenen reconeguda una discapacitat , excepte en el cas que previsiblement llurs possibilitats excedeixin llurs necessitats futures, tenint en compte llur grau de discapacitat .

L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 proposen modificar l'art. 237-3 CCCat en la mateixa línia: Substitueixen “la condició de discapacitades” per “una discapacitat”, i el grau de “discapacitació” pel de “discapacitat”. Els termes en els que s'expressa el precepte semblen pensar en una discapacitat entesa en sentit ampli –que pot ser física, sensorial... i no només que afecti a la capacitat jurídica– i reconeguda administrativament. Confirma la idea el fet que es parli del “grau de discapacitat” (vegeu, en aquest sentit, el Reial Decret estatal 888/2022, de 18 d'octubre, pel qual s'estableix el procediment pel reconeixement, la declaració i la classificació del grau de discapacitat). Te sentit que en aquest

context no es distingeixi segons el tipus de discapacitat (física, sensorial, intel·lectual, etc.), i que no es relacioni únicament amb les que afecten l'exercici de la capacitat jurídica.

L'exempció de prestar aliments que preveu aquest precepte a favor de les persones que tenen reconeguda una discapacitat cedeix quan previsiblement llurs possibilitats excedeixin llurs necessitats futures, tenint en compte llur grau de discapacitat. De fet, amb caràcter general, l'obligació de prestar aliments depèn sempre dels mitjans econòmics i les possibilitats de la persona obligada a prestar-los, a més de de les necessitats de l'alimentat (el binomi de l'art. 237-9 CCCat).

S'hagués pogut aprofitar l'ocasió de modificar aquest precepte per substituir la referència que fa als aliments "entre parents" per la d'aliments "d'origen familiar" –si no és que amb l'expressió "entre parents" es vulgui excloure els cònjuge–, d'acord amb al terminologia que es va imposar i generalitzar (exceptuant aquest art. 237-3), amb la Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família. No sembla que s'hagi d'interpretar que es vol limitar al cas que els aliments siguin "entre parents", exclouent el cas de que siguin entre cònjuges (vegeu art. 237-2 i 237-6).

Art. 237-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 237-10. Compliment de l'obligació 1. L'obligació d'aliments s'ha de complir en diners i per mensualitats avançades. Si el creditor d'aliments mor, els seus hereus no han de tornar la pensió corresponent al mes en què s'hagi produït la defunció. 2. El deutor d'aliments pot optar per satisfer els aliments acollint i mantenint a casa seva la persona que té dret a rebre'ls, llevat que aquesta s'hi oposi per una causa raonable o que la convivència sigui inviable. Si hi ha diverses persones obligades i n'hi ha més d'una que vol acollir a casa seva el creditor, el jutge ha de decidir quina l'acull després d'escoltar l'alimentat i els diferents obligats. Si el creditor d'aliments té plena capacitat d'obrar i més d'una	Article 237-10. Compliment de l'obligació 1. L'obligació d'aliments s'ha de complir en diners i per mensualitats avançades. Si el creditor d'aliments mor, els seus hereus no han de tornar la pensió corresponent al mes en què s'hagi produït la defunció. 2. El deutor d'aliments pot optar per satisfer els aliments acollint i mantenint a casa seva la persona que té dret a rebre'ls, llevat que aquesta s'hi oposi per una causa raonable o que la convivència sigui inviable. Si hi ha diverses persones obligades i n'hi ha més d'una que vol acollir a casa seva el creditor, el jutge ha de decidir quina l'acull després d'escoltar l'alimentat i els diferents obligats, amb preferència i respecte a la voluntat de l'alimentat.	Article 237-10. Compliment de l'obligació 1. L'obligació d'aliments s'ha de complir en diners i per mensualitats avançades. Si el creditor d'aliments mor, els seus hereus no han de tornar la pensió corresponent al mes en què s'hagi produït la defunció. 2. El deutor d'aliments pot optar per satisfer els aliments acollint i mantenint a casa seva la persona que té dret a rebre'ls, llevat que aquesta s'hi oposi per una causa raonable o que la convivència sigui inviable. Si hi ha diverses persones obligades i n'hi ha més d'una que vol acollir a casa seva el creditor, l'autoritat judicial ha de decidir quina l'acull després d'escoltar l'alimentat i els diferents obligats, amb	Article 237-10. Compliment de l'obligació 1. L'obligació d'aliments s'ha de complir en diners i per mensualitats avançades. Si el creditor d'aliments mor, els seus hereus no han de tornar la pensió corresponent al mes en què s'hagi produït la defunció. 2. El deutor d'aliments pot optar per satisfer els aliments acollint i mantenint a casa seva la persona que té dret a rebre'ls, llevat que aquesta s'hi oposi per una causa raonable o que la convivència sigui inviable. Si hi ha diverses persones obligades i n'hi ha més d'una que vol acollir a casa seva el creditor, l'autoritat judicial ha de decidir quina l'acull després d'escoltar l'alimentat i els diferents obligats, amb

persona el vol acollir a casa seva, s'ha de tenir en compte preferentment la voluntat del creditor. 3. L'autoritat judicial, tenint en compte les circumstàncies, pot adoptar les mesures necessàries per a assegurar el compliment de l'obligació de prestar aliments, si la persona obligada ha deixat de fer efectiu puntualment més d'un pagament.	3. L'autoritat judicial, tenint en compte les circumstàncies, pot adoptar les mesures necessàries per a assegurar el compliment de l'obligació de prestar aliments, si la persona obligada ha deixat de fer efectiu puntualment més d'un pagament.	preferència i respecte a la voluntat de l'alimentat. 3. L'autoritat judicial, tenint en compte les circumstàncies, pot adoptar les mesures necessàries per a assegurar el compliment de l'obligació de prestar aliments, si la persona obligada ha deixat de fer efectiu puntualment més d'un pagament.	preferència i respecte a la voluntat de l'alimentat. 3. L'autoritat judicial, tenint en compte les circumstàncies, pot adoptar les mesures necessàries per a assegurar el compliment de l'obligació de prestar aliments, si la persona obligada ha deixat de fer efectiu puntualment més d'un pagament.
--	---	---	---

L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 proposen modificar l'incís final de l'art. 237-10 CCCat en la mateixa línia En el cas que hi hagi diverses persones obligades i n'hi ha més d'una que vulgui acollir a casa seva el creditor, segons la redacció vigent, el jutge ha de decidir quina l'acull després d'escoltar l'alimentat i els diferents obligats i "[S]i el creditor d'aliments té plena capacitat d'obrar i més d'una persona el vol acollir a casa seva, s'ha de tenir en compte preferentment la voluntat del creditor". La redacció proposada simplifica aquest darrer incís, al·ludint simplement a la preferència i respecte a la voluntat de l'alimentat. Encertadament, en el text proposat no es distingeix segons si el creditor té o no plena capacitat d'obrar. En qualsevol cas, sigui menor (en els termes dels art. 211-6.2 CCCat, 5, 7 i 32 LDOIA i 2 LOPJM) o major d'edat (vegeu, per exemple, els art. 222-38.2 Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024), cal tenir en compte i respectar, preferentment, la voluntat de l'alimentat.

3. Modificacions del Llibre quart CCCat: anàlisi comparativa per articles

Art. 421-3

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-3. Presumpció de capacitat Poden testar totes les persones que, d'acord amb la llei, no siguin incapaces per a fer-ho.	Article 421-3. Presumpció de capacitat per a testar Es presumeix que totes les persones majors de 14 anys tenen aptitud per a testar.	Article 421-3. Edat per a testar Poden testar les persones majors de catorze anys.	Article 421-3. Edat per a testar Poden testar les persones majors de catorze anys.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - La rúbrica especificava que la capacitat presumida era la capacitat “per a testar”
 - Eliminava la referència a “persones incapaces”, tot presumint l’ “aptitud per a testar” de tota persona major de 14 anys.
- L'edat, com a criteri objectiu de capacitat, apareixia també a l'art. 421-4 CCCat, juntament amb el subjectiu de la capacitat natural (no poden testar les persones que no en tenen en el moment d'atorgar el testament), com de seguida veurem.

-

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Simplifiquen tant la rúbrica com el contingut del precepte. S'estableix en positiu el requisit objectiu de l'edat i s'evita la formulació d'una presumpció. L'edat necessària per a poder testar esdevé el contingut exclusiu del precepte, i l'element subjectiu (capacitat natural) és tractat en altres de posteriors (*vid.* art.421-4 i 421-7 CCCat).

Art. 421-4

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-4. Incapacitat per a testar Són incapaços per a testar els menors de catorze anys i els qui no tenen capacitat natural en el moment de l'atorgament.	Article 421-4. Capacitat per a testar No poden testar els menors de catorze anys i els qui no tenen capacitat natural en el moment de l'atorgament.	Article 421-4. Capacitat per a testar Per testar cal tenir capacitat natural en el moment d'atorgar el testament.	Article 421-4. Capacitat per a testar Per testar cal tenir capacitat natural en el moment d'atorgar el testament.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Modificava la rúbrica, tot eliminant l'incís "incapacitat per a testar", que se substituïa per "capacitat per a testar".
 - Substituïa l'expressió "incapaços" (no hi ha ningú "incapaç") per la de "no poden testar", que, tanmateix, continuava essent una formulació negativa que no s'avenia amb l'esperit de la reforma pretesa.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

- En proposa, ara sí, una formulació en positiu. En lloc d'establir qui no pot testar, descriu el requisit subjectiu per a poder-ho fer: tenir capacitat natural en el moment de l'atorgament.
- Abandona la dualitat edat-capacitat i passa a requerir només “capacitat natural en el moment d'atorgar el testament”. El requisit objectiu de l'edat (14 anys per a testar en general, 18 o emancipació pel testament hològraf) es troba ara als art. 421-3 (general) i 421-17 (testament hològraf).

Ambdues versions mantenen encertadament la referència a la capacitat natural, en línia amb els preceptes del llibre segon CCCat que la contemplem com a base de l'establiment de mesures de suport per a l'exercici dels drets civils (p. ex. 211-3 CCCat).

Art. 421-7

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-7 Identificació i judici de capacitat del testador El notari ha d'identificar el testador i n'ha d'apreciar la capacitat legal en la forma i pels mitjans que estableix la legislació notarial.	Article 421-7. Identificació i judici de capacitat per a testar El notari o la notària ha d'identificar el testador i n'ha d'apreciar la capacitat en la forma i pels mitjans que estableix la legislació notarial.	Article 421-7 Identificació i judici de capacitat per a testar El notari ha d'identificar el testador i n'ha d'apreciar la capacitat en la forma i pels mitjans que estableix la legislació notarial.	Article 421-7 Identificació i judici de capacitat per a testar El notari ha d'identificar el testador i n'ha d'apreciar la capacitat en la forma i pels mitjans que estableix la legislació notarial.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Per tal d'evitar el masculí genèric (testador), se substitueix la referència a la “capacitat del testador” per la de “capacitat de testar”
 - S'elimina “legal”, com a adjectiu que qualificava la “capacitat”.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Confirma la modificació de la rúbrica i l'eliminació de l'adjectiu “legal”, però descarta (amb bon criteri) l'afegit de “o la notària”.

Art. 421-8

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-8. Testament atorgat per una persona amb discapacitat sensorial 1. Si el testador té una discapacitat sensorial en el moment d'atorgar testament, el notari ha d'aplicar el que estableix aquest codi. En qualsevol cas, el notari ha d'oferir al testador el suport i els mitjans necessaris per a testar, sense que això li pugui comportar cap càrrega econòmica addicional. El col·legi professional ha de proporcionar al notari els mitjans esmentats. 2. El que estableix l'apartat 1 s'aplica també en el cas que una persona amb discapacitat sensorial actuï com a testimoni	Article 421-8. Testament atorgat per persones amb discapacitat sensorial 1. Si la persona té una discapacitat sensorial en el moment d'atorgar testament el notari o notària ha d'oferir els mitjans necessaris per a testar d'acord amb la legislació notarial. El col·legi professional ha de proporcionar els mitjans esmentats sense que això pugui comportar cap càrrega econòmica addicional. 2. El que estableix l'apartat 1 s'aplica també en el cas que una persona amb discapacitat sensorial actuï com a testimoni en l'atorgament d'un testament notarial.	Article 421-8. Testament atorgat per persones amb discapacitat sensorial 1. Si la persona té una discapacitat sensorial en el moment d'atorgar testament, el notari ha d'oferir els mitjans necessaris per a testar d'acord amb la legislació notarial. El col·legi professional ha de proporcionar els mitjans esmentats sense que això pugui comportar cap càrrega econòmica addicional. 2. El que estableix l'apartat 1 s'aplica també en el cas que una persona amb discapacitat sensorial actuï com a testimoni en l'atorgament d'un testament notarial.	Article 421-8. Testament atorgat per persones amb discapacitat sensorial 1. Si la persona té una discapacitat sensorial en el moment d'atorgar testament, el notari ha d'oferir els mitjans necessaris per a testar d'acord amb la legislació notarial. El col·legi professional ha de proporcionar els mitjans esmentats sense que això pugui comportar cap càrrega econòmica addicional. 2. El que estableix l'apartat 1 s'aplica també en el cas que una persona amb discapacitat sensorial actuï com a testimoni en l'atorgament d'un testament notarial.

en l'atorgament d'un testament notarial.			
--	--	--	--

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Com a qüestió terminològica, de gènere, se substitueix “testador” per “persona” a l'apartat 1.
 - Es recorda l'obligació dels fedataris públics d'oferir els mitjans necessaris per a testar d'acord amb la legislació notarial.
 - En relació amb les “càrregues econòmiques addicionals”, s'especifica que, en tot cas, es tracta d'una garantia per la qual ha de vetllar el col·legi professional.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Descarten l'afegitó “o notària”.
 - L'expressió “mitjans necessaris” inclou tots aquells que permetin a la persona manifestar la seva voluntat en el testament, incloses les mesures d'accessibilitat adients. En aquest sentit, no s'acull l'al·legació de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA), que considera excessivament genèric el terme “mitjans necessaris” i demana que el precepte faci referència específica a les mesures d'accessibilitat universals.

Art. 421-9

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-9. Intervenció de facultatius 1. Si el testador no està incapacitat judicialment, el notari n'ha d'apreciar la capacitat per a testar d'acord amb l'article 421-7 i, si ho considera pertinent, pot demanar la intervenció de dos facultatius, els quals, si escau, han de certificar que el testador té en el moment de testar prou capacitat i lucidesa per a fer-ho. 2. Si el testador està incapacitat judicialment, pot atorgar testament notarial obert en un interval lúcid si dos facultatius acceptats pel notari certifiquen que el testador té en el moment de testar prou capacitat i lucidesa per a fer-ho.	Article 421-9. Apreciació de la capacitat per testar 1. El notari o notària per apreciar la capacitat de la persona testadora pot: a) Realitzar una acta prèvia per a requerir la intervenció de qui assisteix, dels familiars, persones i professionals que consideri convenient per manifestar les circumstàncies de la persona que vol testar, a fi d'assegurar l'aptitud per manifestar la seva voluntat lliure d'influències indegudes. b) Requerir la intervenció de dos facultatius que certifiquen que la persona que testa té en el moment de testar prou aptitud o discerniment per fer-ho.	Article 421-9. Apreciació de la capacitat per testar 1. Per apreciar la capacitat del testador el notari pot requerir la intervenció de dos facultatius que certifiquen que la persona que testa té en el moment de testar prou aptitud o discerniment per fer-ho. En aquest supòsit, s'ha de fer constar el dictamen en el testament, que han de signar amb el notari i si escau, amb els testimonis, les persones que l'han emès.	Article 421-9. Apreciació de la capacitat per testar 1. Per apreciar la capacitat del testador el notari pot requerir la intervenció de dos facultatius que certifiquen que la persona que testa té en el moment de testar prou aptitud o discerniment per fer-ho. En aquest supòsit, s'ha de fer constar el dictamen en el testament, que han de signar amb el notari i si escau, amb els testimonis, les persones que l'han emès.

3. En els casos a què fan referència els apartats 1 i 2, els facultatius han de fer constar llur dictamen en el mateix testament i l'han de signar amb el notari i, si escau, amb els testimonis.	2. En els supòsits al que fa referència l'apartat 1.b) s'ha de fer constar el dictamen en el testament, que han de signar amb el notari o notària i si escau, amb els testimonis, les persones que l'han emès.		
---	--	--	--

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Elimina les referències a la incapacitació judicial del testador
 - Proposa una redacció totalment nova, d'acord amb la qual és el notari ("o notària") qui ha d'apreciar la capacitat del testador ("persona testadora"). Per a realitzar aquesta tasca pot (facultativament) realitzar una acta prèvia de requeriment a la persona que presta l'assistència (si escau) o bé requerir la intervenció de dos facultatius que certifiquin que el testador té prou discerniment en aquell moment. El dictamen elaborat per aquests professionals, s'ha d'incorporar al testament i l'han de signar el notari (i els testimonis, si n'hi ha) i les persones que l'han emès.
 - El precepte ja no distingeix entre el testador incapacitat (dictàmens necessaris) i el testador presumptament capaç (dictàmens facultatius, requeribles pel notari) sinó que unifica les situacions, permetent sempre al notari prendre determinades cauteles, segons el seu criteri, tant si el testador té constituïdes mesures de suport com si no.
 - Pel que fa a l'acta prèvia (art. 421-9.1.a) La pràctica notarial ja se sol valer d'aquesta mena de cauteles, especialment en casos de testadors d'edat avançada, precisament per refermar el judici notarial de capacitat i tendint a dificultar que prosperi una eventual impugnació basada en la manca de capacitat del testador. Així mateix, destaca la referència a "influències

indegudes”, un concepte jurídic indeterminat (més propi d’ordenaments jurídics de tradició anglosaxona: “undue influence”) que cal vincular a una noció genèrica de testador vulnerable (influenciable) que supera les coordenades estrictes de la “discapacitat”.

- La versió de l’Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Mantenien la idea general de la primera versió: ja no és possible diferenciar entre testador incapacitat (dictàmens necessaris) i testador presumptament capaç. En aquest sentit, el notari pot “requerir la intervenció de dos facultatius”, tant si el testador té constituïdes mesures de suport com si no. I a la inversa, si, a parer del notari, en el moment de testar, el testador (amb o sense mesures de suport constituïdes) té prou “aptitud o discerniment per a fer-ho”, el testament pot o no haver-se atorgat amb un vici de la voluntat o sense la capacitat necessària, però no podrà declarar-se nul pel simple fet que el notari no hagi requerit la intervenció dels facultatius.
 - A diferència de l’Avantprojecte sotmès a informació pública l’abril de 2023, l’Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 no fan referència a l’ “acta prèvia”, sinó només a la intervenció dels facultatius. El canvi d’orientació és encertat. Tal i com va advertir el CNC en període d’al·legacions, el fet d’avisar la família de la voluntat de testar del testador és una mesura que podria afectar-ne la privacitat. Res no obsta que el notari pugui fer ús d’aquest recurs, però, atesos els seus efectes quant a la privacitat, no és adequat que el precepte ho proposi expressament.
- Atès que l’article reformat té només un apartat, el número 1 que l’encapçala és sobrer i s’ha d’eliminar.

Art. 421-10

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-10. Testimonis 1. En l'atorgament del testament notarial, no cal la intervenció de testimonis, llevat que concorrin circumstàncies especials en el testador o que aquest o el notari ho demanin. 2. Concorren circumstàncies especials en el testador si per qualsevol causa no sap o no pot signar. No es considera que hi concorrin circumstàncies especials pel fet que tingui una discapacitat sensorial.	Article 421-10. Testimonis 1. En l'atorgament del testament notarial, no cal la intervenció de testimonis, llevat que concorrin circumstàncies especials en el testador o que aquest o el notari o la notària ho demanin. 2. Concorren circumstàncies especials en el testador si per qualsevol causa no sap o no pot signar. No es considera que hi concorrin circumstàncies especials pel fet que tingui una discapacitat sensorial.		

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Mera correcció lingüística, modificació de l'apartat 1, amb la inclusió de "o la notària".

- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Es descarta la modificació inicialment projectada, la qual cosa alleugereix la lectura del precepte.

Art. 421-11

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 421-11. Idoneïtat dels testimonis 1. Els testimonis, si n'han d'intervenir, són dos, han d'entendre el testador i el notari i han de poder signar. No cal que siguin pregats, ni que coneguin el testador, ni que tinguin la seva mateixa residència. 2. No poden ésser testimonis: a) Els menors d'edat i els incapaços per a testar. b) Els condemnats per delictes de falsificació de documents, per calúmnies o per fals testimoni. c) Els afavorits pel testament. d) El cònjuge, el convivent en parella estable i els parents	Article 421-11. Idoneïtat dels testimonis 1. Els testimonis, si n'han d'intervenir, són dos, han d'entendre el testador i el notari i han de poder signar. No cal que siguin pregats, ni que coneguin el testador, ni que tinguin la seva mateixa residència. 2. No poden ésser testimonis: a) Els menors d'edat i els que no poden testar. b) Els condemnats per delictes de falsificació de documents, per calúmnies o per fals testimoni. c) Els afavorits pel testament. d) El cònjuge, el convivent en parella estable i els parents dins del quart grau de consanguinitat i el segon d'afinitat dels hereus	Article 421-11. Idoneïtat dels testimonis 1. Els testimonis, si n'han d'intervenir, són dos, han d'entendre el testador i el notari i han de poder signar. No cal que siguin pregats, ni que coneguin el testador, ni que tinguin la seva mateixa residència. 2. No poden ésser testimonis: a) Els menors d'edat i els que no tenen capacitat per a testar. b) Els condemnats per delictes de falsificació de documents, per calúmnies o per fals testimoni. c) Els afavorits pel testament. d) El cònjuge, el convivent en parella estable i els parents dins del quart grau de consanguinitat i el segon d'afinitat dels hereus	Article 421-11. Idoneïtat dels testimonis 1. Els testimonis, si n'han d'intervenir, són dos, han d'entendre el testador i el notari i han de poder signar. No cal que siguin pregats, ni que coneguin el testador, ni que tinguin la seva mateixa residència. 2. No poden ésser testimonis: a) Els menors d'edat i els que no tenen capacitat per a testar. b) Els condemnats per delictes de falsificació de documents, per calúmnies o per fals testimoni. c) Els afavorits pel testament. d) El cònjuge, el convivent en parella estable i els parents dins del quart grau de consanguinitat i el segon d'afinitat dels hereus

dins del quart grau de consanguinitat i el segon d'afinitat dels hereus instituïts o els legataris designats i del notari autoritzant. 3. Les causes d'inidoneïtat s'apliquen, a més de les persones a què fa referència l'apartat 2, als facultatius, els intèrprets i els experts que intervenen en el testament.	instituïts o els legataris designats i del notari autoritzant. 3. Les causes d'inidoneïtat s'apliquen, a més de les persones a què fa referència l'apartat 2, a les facultatives, les intèrprets i les expertes que intervenen en el testament	instituïts o els legataris designats i del notari autoritzant. 3. Les causes d'inidoneïtat s'apliquen, a més de les persones a què fa referència l'apartat 2, als facultatius, als intèrprets i als experts que intervenen en el testament.	instituïts o els legataris designats i del notari autoritzant. 3. Les causes d'inidoneïtat s'apliquen, a més de les persones a què fa referència l'apartat 2, als facultatius, als intèrprets i als experts que intervenen en el testament.
--	---	--	--

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - A l'apartat 2.a, se substitueix la referència a les “persones incapaces per a testar” per “les persones que no poden testar”.
 - A l'apartat 3, per tal d'evitar el masculí genèric, s'utilitza “persones facultatives, intèrprets i expertes”
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Es matisa la modificació inicial per guanyar en precisió conceptual. Es parla ara de “els que no tenen capacitat per a testar”, fugint de la fórmula imprecisa “no poden testar”.
 - S'abandona, amb encert, la utilització artificiosa del femení, que resultava en un text encarcerat.

Art. 422-1

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 422-1. Nul·litat del testament 1. És nul el testament que no correspon a cap dels tipus que estableix l'article 421-5, i també l'atorgat sense complir els requisits legals de capacitat i de forma i l'atorgat amb engany, violència o intimidació greu. 2. La manca d'indicació o la indicació errònia del lloc o la data d'atorgament del testament que en puguin afectar la validesa se salven si es poden acreditar d'alguna altra manera. La manca d'indicació de l'hora no anul·la el testament si el testador no n'ha atorgat cap altre el mateix dia.	Article 422-1. Nul·litat del testament 1. És nul el testament que no correspon a cap dels tipus que estableix l'article 421-5, i també l'atorgat sense complir els requisits legals de capacitat de testar i de forma i l'atorgat amb engany, violència o intimidació greu. 2. La manca d'indicació o la indicació errònia del lloc o la data d'atorgament del testament que en puguin afectar la validesa se salven si es poden acreditar d'alguna altra manera. La manca d'indicació de l'hora no anul·la el testament si el testador no n'ha atorgat cap altre el mateix dia.	Article 422-1. Nul·litat del testament 1. És nul el testament que no correspon a cap dels tipus que estableix l'article 421-5, i també l'atorgat sense complir els requisits legals de capacitat per a testar i de forma i l'atorgat amb engany, violència o intimidació greu. 2. La manca d'indicació o la indicació errònia del lloc o la data d'atorgament del testament que en puguin afectar la validesa se salven si es poden acreditar d'alguna altra manera. La manca d'indicació de l'hora no anul·la el testament si el testador no n'ha atorgat cap altre el mateix dia.	Article 422-1. Nul·litat del testament 1. És nul el testament que no correspon a cap dels tipus que estableix l'article 421-5, i també l'atorgat sense complir els requisits legals de capacitat per a testar i de forma i l'atorgat amb engany, violència o intimidació greu. 2. La manca d'indicació o la indicació errònia del lloc o la data d'atorgament del testament que en puguin afectar la validesa se salven si es poden acreditar d'alguna altra manera. La manca d'indicació de l'hora no anul·la el testament si el testador no n'ha atorgat cap altre el mateix dia.

3. Són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per una persona subjecta al dret de Tortosa.	3. Són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per una persona subjecta al dret de Tortosa.	3. Són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per una persona subjecta al dret de Tortosa.	3. Són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per una persona subjecta al dret de Tortosa.
---	---	---	---

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - A l'apartat 1, se substitueix “capacitat” per “capacitat de testar”
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:
 - Es manté la precisió relativa a l'acte per al qual es demana capacitat (“testar”), però se substitueix la preposició que la introdueix (“per” en lloc de “de”).

Art. 424-6

CCCat Versió vigent (novembre 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 424-6. Requisits de l'elecció o la distribució 1. En la designació d'hereu pels parents, a manca de previsió pel testador o de regulació pel costum, regeixen les normes següents: a) La facultat d'elecció o de distribució correspon als dos parents consanguinis, un de cada línia de progenitors, amb el vincle de parentiu més pròxim amb els fills o els descendents. Dins de cada línia té preferència el de més edat. b) Per a exercir la facultat d'elecció o de distribució, cal tenir capacitat plena per a disposar, poder succeir al	Article 424-6. Requisits de l'elecció o la distribució 1. En la designació d'hereu pels parents, a manca de previsió pel testador o de regulació pel costum, regeixen les normes següents: a) La facultat d'elecció o de distribució correspon als dos parents consanguinis, un de cada línia de progenitors, amb el vincle de parentiu més pròxim amb els fills o els descendents. Dins de cada línia té preferència el de més edat. b) Per a exercir la facultat d'elecció o de distribució, cal tenir ple poder per a disposar, ser hàbil per a succeir al	Article 424-6. Requisits de l'elecció o la distribució 1. En la designació d'hereu pels parents, a manca de previsió pel testador o de regulació pel costum, regeixen les normes següents: a) La facultat d'elecció o de distribució correspon als dos parents consanguinis, un de cada línia de progenitors, amb el vincle de parentiu més pròxim amb els fills o els descendents. Dins de cada línia té preferència el de més edat. b) Per a exercir la facultat d'elecció o de distribució, les persones designades han de poder actuar per si mateixes sense necessitat de suports.	Article 424-6. Requisits de l'elecció o la distribució 1. En la designació d'hereu pels parents, a manca de previsió pel testador o de regulació pel costum, regeixen les normes següents: a) La facultat d'elecció o de distribució correspon als dos parents consanguinis, un de cada línia de progenitors, amb el vincle de parentiu més pròxim amb els fills o els descendents. Dins de cada línia té preferència el de més edat. b) Per a exercir la facultat d'elecció o de distribució, les persones designades han de poder actuar per si mateixes sense necessitat de suports.

testador i no haver renunciat a la dita facultat. c) El compliment de l'encàrrec és gratuït, però dona dret al reemborsament de les despeses causades. d) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els fills i els descendents d'aquests, i comporta, en cas de distribució, la facultat d'instituir-los en les parts iguals o desiguals que ambdós parents estimin convenient, i de limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris, d'acord amb les instruccions del testador i l'aplicació de les prelacions que resultin de la voluntat del testador. e) Els parents no poden imposar gravàmens ni limitacions de cap mena, llevat que el testador ho hagi autoritzat. f) L'herència no es defereix fins que no es fa l'elecció o la distribució. 2. La facultat d'elecció o de distribució només es pot exercir	testador i no haver renunciat a la dita facultat. c) El compliment de l'encàrrec és gratuït, però dona dret al reemborsament de les despeses causades. d) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els fills i els descendents d'aquests, i comporta, en cas de distribució, la facultat d'instituir-los en les parts iguals o desiguals que ambdós parents estimin convenient, i de limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris, d'acord amb les instruccions del testador i l'aplicació de les prelacions que resultin de la voluntat del testador. e) Els parents no poden imposar gravàmens ni limitacions de cap mena, llevat que el testador ho hagi autoritzat. f) L'herència no es defereix fins que no es fa l'elecció o la distribució. 2. La facultat d'elecció o de distribució només es pot exercir	c) Els parents que exerceixen la facultat d'elecció o distribució han de ser hàbils per a succeir al testador i no haver renunciat a la dita facultat. d) El compliment de l'encàrrec és gratuït, però dona dret al reemborsament de les despeses causades. e) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els fills i els descendents d'aquests, i comporta, en cas de distribució, la facultat d'instituir-los en les parts iguals o desiguals que ambdós parents estimin convenient, i de limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris, d'acord amb les instruccions del testador i l'aplicació de les prelacions que resultin de la voluntat del testador. f) Els parents no poden imposar gravàmens ni limitacions de cap mena, llevat que el testador ho hagi autoritzat.	c) Els parents que exerceixen la facultat d'elecció o distribució han de ser hàbils per a succeir al testador i no haver renunciat a la dita facultat. d) El compliment de l'encàrrec és gratuït, però dona dret al reemborsament de les despeses causades. e) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els fills i els descendents d'aquests, i comporta, en cas de distribució, la facultat d'instituir-los en les parts iguals o desiguals que ambdós parents estimin convenient, i de limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris, d'acord amb les instruccions del testador i l'aplicació de les prelacions que resultin de la voluntat del testador. f) Els parents no poden imposar gravàmens ni limitacions de cap mena, llevat que el testador ho hagi autoritzat.
---	---	---	---

si, ateses les circumstàncies de la família, no hi ha més de dues línies de parents.	si, ateses les circumstàncies de la família, no hi ha més de dues línies de parents.	g) L'herència no es defereix fins que no es fa l'elecció o la distribució. 2. La facultat d'elecció o de distribució només es pot exercir si, ateses les circumstàncies de la família, no hi ha més de dues línies de parents.	g) L'herència no es defereix fins que no es fa l'elecció o la distribució. 2. La facultat d'elecció o de distribució només es pot exercir si, ateses les circumstàncies de la família, no hi ha més de dues línies de parents.
--	--	---	---

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - A l'apartat 1.b, pel que fa a l'exercici de la facultat d'elecció o de distribució, es modifica “cal tenir capacitat plena per a disposar, poder succeir al testador” per “cal tenir ple poder per a disposar, ser hàbil per a succeir el testador”.
 - La modificació del precepte vigent era necessària perquè aquest barreja els conceptes de capacitat d'obrar i de poder de disposició. Tanmateix, la proposta no és satisfactòria, perquè requereix el “poder de disposició”, una noció que hauria de ser irrellevant als efectes del precepte.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 i la del Projecte:

Amb bon criteri, es fa una nova proposta de redacció, que deixa de banda el poder de disposició i se centra en l'exercici de la capacitat, exigint ara “poder actuar per si mateix sense necessitat de suports”. El precepte és més clar, perquè situa en dues lletres diferents “habilitat” i “actuació no necessitada de suports”. Pel que fa a la lletra *b* del primer apartat del precepte, s'ha de destacar que requereix que la persona actuï “per si mateixa sense necessitat de suports”. Cal interpretar que això significa que la persona

ha d'actuar tota sola, sense suports, de manera que si en té de constituïts i en necessita, no podrà exercir la facultat d'elecció que regula el precepte. Si deixem de banda els suports que impliquen la representació de la persona assistida, s'ha de considerar que la persona actua per si mateixa tant si ho fa amb suports com sense. Amb caràcter general, convindria clarificar la terminologia, i distingir clarament entre l'actuació de la persona "per si mateixa" (amb o sense suports) i l'actuació "per si sola" (necessàriament sense suports). L'actuació "per si sola" sembla ser la requerida per la lletra *b* del primer apartat d'aquest article.

Per últim, el canvi implica afegir una nova lletra al precepte i que les lletres següents s'hagin de renumerar.

Art. 425-7

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona capaç de succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.

germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.	germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.		
---	---	--	--

La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 no modifica el canvi ja previst al text sotmès a informació pública l'abril del 2023 i que consisteix a substituir, per a ésser designat substitut pupil·lar, el requisit de la capacitat de succeir (art. 412-1 CCCat) pel de ser persona que no sigui ni indigne ni inhàbil per a succeir. El Projecte de Llei manté aquest únic canvi. La norma regeix, objectivament, pel que fa als béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor i, subjectivament, pel cas de designació de qualsevol tercer per manca de germans o parents de l'impúber. No s'acaba de veure l'efecte immediat del canvi perseguit per la proposta ja que, a la regulació avui vigent, el requisit de la capacitat per a succeir ja permet interposar una acció declarativa de la indignitat o inhabilitat del designat, de la mateixa manera que, en el context del Projecte de Llei, el designat evidentment haurà de ser capaç conforme l'art. 412-1 CCCat. De fet, tant la capacitat per a succeir (en el sentit estricte de supervivència [art. 412.1 CCCat] com en el de ser digne i hàbil per a succeir al causants) també caldrà exigir-la als germans o parents que s'haguessin designat. No es creu, doncs, que la versió proposada de la norma millori la regulació avui vigent. De fet, la qüestió que es pot plantejar, ja sigui a l'empara del text vigent com al del Projecte, és a propòsit de qui s'ha de valorar la indignitat o la inhabilitat; és a dir: cal ser digne i hàbil per a succeir *a qui*? La qüestió demana probablement considerar l'art. 425-6 CCCat, que fa dependre de la procedència dels béns de l'impúber el caràcter en el que serà cridat el substitut (així, segons es tracti dels béns procedents del patrimoni del progenitor que ha ordenat la substitució –aleshores, el substitut succeeix en aquesta condició en la successió de l'ordenant- o d'altres béns –aleshores, el substitut succeeix com a hereu directe en la successió de l'impúber-). Però notí's que l'àmbit d'aplicació de l'article 425-7 CCCat són els béns “procedents de la successió de l'altre progenitor”; es tracta, per tant, una substitució en la que el substitut serà cridat com a hereu directe de l'impúber. I es reproduïx la qüestió: la indignitat i la inhabilitat

s'ha de valorar a propòsit de *qui*? Sembla que la inhabilitat no és predicable respecte de l'impúber ja que la categoria fa referència a situacions en les que hi ha risc de captació de voluntat a l'hora d'ordenar la successió; la inhabilitat només seria predicable respecte del progenitor que ha ordenat la substitució ja que l'impúber, per definició, haurà mort abans d'assolir capacitat per a atorgar aquell tipus de negocis. Pel que fa a la indignitat, amb les causes de l'art. 412-3, lletres *g* i *h* CCCat passa el mateix, és a dir, pressuposen l'atorgament d'un instrument successori; en altres casos (art. 412-3, lletres *a* i *b*), l'àmbit subjectiu (que abasta ascendents i descendents del causant) és prou ampli com perquè la indignitat respecte d'un d'ells, es projecti sobre la successió de l'altre.

Art. 425-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona incapacitada que en sigui legitimària i comprèn, ultra els béns del testador, els de l'incapaç que no ha atorgat testament ni pacte successori. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i la incapacitat ha d'ésser declarada judicialment en vida del descendent substituït, encara que ho sigui després d'haver estat ordenada la substitució.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituïda una assistència judicial representativa i no té capacitat natural per a fer testament, i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat cap acte d'última voluntat.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituït un suport amb funcions representatives i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat, ni ha d'atorgar amb posterioritat, cap pacte successori ni acte d'última voluntat.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituït un suport amb funcions representatives i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat, ni ha d'atorgar amb posterioritat, cap pacte successori ni acte d'última voluntat.

En la versió avui vigent, la norma, rubricada, “Requisits”, tracta tant de la legitimació, activa i passiva, de la substitució exemplar (art. 425-10.1 CCCat), de la seva validesa (art. 425.10.2 CCCat) i del seu abast (art. 425.10.1, al final, CCCat); per bé que la paraula *requisits* pot raonablement fer referència tant als de legitimació com als de validesa, no trasllueix la idea d'àmbit o *abast objectiu* de la substitució. La reforma no para atenció en aquest aspecte i no es proposa en cap moment la modificació de la rúbrica del precepte.

Pel que fa a l'art 425-10.1 CCCat, desapareixen (tant a l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril del 2023, com a la versió de maig del 2024, com al Projecte de Llei [que replica la versió del maig del 2024]) les mencions a la “persona incapacitada” i a l’“incapaç” fetes a propòsit, primer, de *qui* es pot substituir exemplarment i, després, quant a l'àmbit d'aquesta substitució.

-Pel que fa a la primera menció, a l'Avantprojecte del 2023, la situació de persona “incapacitada” es substitueix per la de persona que té constituïda una assistència judicial representativa i no té capacitat natural per a fer testament; ambdós requisits, cumulativs, es fonen en un de sol a les dues darreres versions del 2024; en aquestes versions, l'únic requisit és que la persona a substituir compti amb *suports amb funcions representatives*; no es concreta la modalitat de suport (per tant, pot ser-ho de qualsevol tipus) però cal que tingui funcions representatives; no hi ha major concreció quant a l'amplitud d'aquesta representació de manera que sembla que basta que es tinguin per qualsevol àmbit i/o per negocis concrets en el moment d'ordenar-se la substitució.

-Pel que fa a la segona menció, a l'hora de descriure l'àmbit objectiu de la substitució, ja no es parla dels béns de l'incapaç, sinó de la persona amb discapacitat. Es una correcció terminològica que s'avé amb la idea de la capacitat com a atribut permanent de tota persona major d'edat. L'expressió es presenta *tout court*; a diferència del text vigent, a totes les versions posteriors esdevé irrellevant a efectes de determinació de l'abast objectiu de la substitució, l'atorgament de negocis *mortis causa* per part del substituït, ja sigui abans, ja sigui després d'ordenar-se la substitució.

La referència al requisit consistent, pel que fa al substituït, en ser persona legitimària a la successió de l'ascendent substituent, es manté a les successives versions del text; la reforma no s'hi projecta.

Pel que fa a l'art. 625-10.2 CCCat, el precepte parla de *validesa*. El precepte vigent estableix dues condicions de validesa: una afecta al substituent (que ha de deixar al substituït la llegítima que li pertoca) i l'altra al moment de la incapacitació del substituït. La reforma continua parlant de validesa; la primera condició es manté sense canvis (manteniment que vol dir que el substituent continua sense poder ordenar una substitució exemplar pel descendent desheretat o preterit intencionalment).

-Pel que fa a la segona condició del text vigent, desapareix a la versió del 2023 i a les del 2024; s'explica per la desaparició de la incapacitació. El requisit fa referència a la temporalitat de la sentència que la declari; segons el precepte no malmet la substitució el fet que la declaració sigui sobrevinguda, és a dir, que recaigui després d'haver-se ordenat la substitució. El requisit, en el context del Projecte de Llei, suggereix plantejar-se si estronca o no la validesa de la substitució el fet que els suports representatius s'hagin constituït amb posterioritat a la designació del substitut.

- Des del text sotmès a informació pública el 2023, fins al Projecte de Llei, el buit deixat pel requisit just esmentat s'omple manllevant allò que el text vigent estableix a l'art. 425-10.1, al final, CCCat; és a dir, l'eventual atorgament de negocis *mortis causa* pel substituït es reubica i s'articula com a requisit de validesa a l'apartat segon del precepte. El text sotmès a informació pública l'abril del 2023 opta per una expressió que deixa fora els pactes successoris (ja que no són actes de darrera voluntat atesa la manca de lliure revocabilitat). Això últim es corregeix a la versió de maig 2024 i, de retruc al Projecte de Llei: en aquests textos, és requisit de validesa que el substituït no hagi atorgat cap acte de darrera voluntat ni cap pacte successori. A més, el text proposat té cura del moment d'aquest atorgament, de manera que la substitució no serà vàlida tant si en el moment en què s'ordena el substituït ja ha fet testament o atorgat pacte successori, com si aquests negocis són sobrevinguts a l'ordenació de la substitució (i

cal entendre que això abasta tant els pactes successoris com els testament fets abans de la mort del substituent, com els fets amb posterioritat).

Art. 425-11

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de l'incapaç tots els substituïts exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar als ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències dels ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, a la substituta exemplar designada.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.

D'ençà l'Avantprojecte de 2023, la referència a la persona "incapaç" de l'art. 425-11.1 CCCat dona pas a la de la "persona substituïda". La resta de canvis que s'observen obeeixen a concordances per raó de gènere.

Art. 425-12

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en parella estable de l'incapaç. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de l'incapaç dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que hagin exercit la tutela de l'incapaç o que hagin assumit els deures de cura i prestació	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit l'assistència representativa o que han assumit els deures de cura i	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit suports o que han assumit els deures de cura i prestació d'aliments a favor de la	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit suports o que han assumit els deures de cura i prestació d'aliments a favor de la

d'aliments i els hagin complert fins a la seva mort.	prestació d'aliments i els han complert fins a la seva mort.	persona substituïda i els han complert fins a la seva mort.	persona substituïda i els han complert fins a la seva mort.
---	--	--	--

El precepte es fa ressò de la desaparició de la incapacitació; d'aquí la supressió, d'ençà l'Avantprojecte de 2023, de la referència a l' "incapaç" i la seva substitució per la menció, en femení, a la "persona substituïda". Pel demés, a l'apartat segon del precepte, la referència a les persones que poden ésser designades substitutes abasta, al text del 2023, els assistents amb funcions representatives; a les versions del 2024, s'amplia aquest ventall subjectiu de possibles substituïts a qui ha exercit *qual/sevol* tipus de suport.

Art. 425-13

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar realment l'estat d'incapacitat del substituït, encara que després no atorgui testament, i també si el substitut premor al testador o al substituït, o si aquest premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució vulgar respectiva..	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar l'assistència representativa, encara que després no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar el suport formal representatiu encara que després la persona substituïda no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar el suport formal representatiu encara que després la persona substituïda no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.

Deixant de banda la desaparició de la referència a la situació/estat d'incapacitat del substituït i altres alteracions que només obeeixen a la feminització del llenguatge, el canvi més significatiu que persegueix la reforma és vincular la ineficàcia de la substitució amb el cessament del suport representatiu (que, a l'Avantprojecte de 2023, es concretava en una sola modalitat [assistència representativa]). El qualificatiu “formal”, predicat del suport que ha de cessar (art. 222-5 CCCat, segons Projecte), no

aporta res ja que de la lectura conjunta dels art. 425-10.1 i 425-13.1 CCCat ja es desprèn que ha de tractar-se d'un suport d'aquest tipus (vegeu, a l'art. 425-10.1 CCCat, segons Projecte, l'expressió "...*constituït* un suport..."); l'adjectiu, però, no fa nosa i és coherent amb l'art. 425-10.1 CCCat. Terminològicament, l'expressió "cessar" de l'art. 425-13.1 CCCat, segons Projecte, no encaixa del tot amb la d' "[E]xtinció" dels art. 222-31 i 222-25 CCCat, segons Projecte (vegeu, parlant de "cessament", l'art. 222-15.4 CCCat, segons Projecte). El cessament, sembla, tampoc es produirà en aquells casos en els que, arran de la revisió o modificació dels suports, hi ha canvis en les mesures establertes però el suport continua sent de tipus representatiu.

Art. 425-7

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona capaç de succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits	Article 425-7. Principi de troncalitat 1. Un progenitor només pot designar com substitut pupil·lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns o, si no n'hi ha, parents de l'altra branca dins del quart grau. Si manquen uns i altres també pel que fa als altres béns, la designació del substitut pupil·lar pot recaure en qualsevol persona que no sigui indigne o inhàbil per a succeir. 2. Si els progenitors no compleixen el que estableix l'apartat 1, són cridats com a substituïts pupil·lars els dits

germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.	germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.	germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.	germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.
---	---	---	---

La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 no modifica el canvi ja previst al text sotmès a informació pública l'abril del 2023 i que consisteix a substituir, per a ésser designat substitut pupil·lar, el requisit de la capacitat de succeir (art. 412-1 CCCat) pel de ser persona que no sigui ni indigne ni inhàbil per a succeir. El Projecte de Llei manté aquest únic canvi. La norma regeix, objectivament, pel que fa als béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre progenitor i, subjectivament, pel cas de designació de qualsevol tercer per manca de germans o parents de l'impúber. No s'acaba de veure l'efecte immediat del canvi perseguit per la proposta ja que, a la regulació avui vigent, el requisit de la capacitat per a succeir ja permet interposar una acció declarativa de la indignitat o inhabilitat del designat, de la mateixa manera que, en el context del Projecte de Llei, el designat evidentment haurà de ser capaç conforme l'art. 412-1 CCCat. De fet, tant la capacitat per a succeir (en el sentit estricte de supervivència [art. 412.1 CCCat] com en el de ser digne i hàbil per a succeir al causants) també caldrà exigir-la als germans o parents que s'haguessin designat. No es creu, doncs, que la versió proposada de la norma millori la regulació avui vigent. De fet, la qüestió que es pot plantejar, ja sigui a l'empareda del text vigent com al del Projecte, és a propòsit de qui s'ha de valorar la indignitat o la inhabilitat; és a dir: cal ser digne i hàbil per a succeir *a qui*? La qüestió demana probablement considerar l'art. 425-6 CCCat, que fa dependre de la procedència dels béns de l'impúber el caràcter en el que serà cridat el substitut (així, segons es tracti dels béns procedents del patrimoni del progenitor que ha ordenat la substitució –aleshores, el substitut succeeix en aquesta condició en la successió de l'ordenant- o d'altres béns –aleshores, el substitut succeeix com a hereu directe en la successió de l'impúber-). Però notí's que l'àmbit d'aplicació de l'article 425-7 CCCat són els béns “procedents de la successió de l'altre progenitor”; es tracta, per tant, una substitució en la que el substitut serà cridat com a hereu directe de l'impúber. I es reproduueix la qüestió: la indignitat i la inhabilitat s'ha de valorar a propòsit de *qui*? Sembla que la inhabilitat no és predicable respecte de l'impúber ja que la categoria fa referència

a situacions en les que hi ha risc de captació de voluntat a l'hora d'ordenar la successió; la inhabilitat només seria predicable respecte del progenitor que ha ordenat la substitució ja que l'impúber, per definició, haurà mort abans d'assolir capacitat per a atorgar aquell tipus de negocis. Pel que fa a la indignitat, amb les causes de l'art. 412-3, lletres *g* i *h* CCCat passa el mateix, és a dir, pressuposen l'atorgament d'un instrument successori; en altres casos (art. 412-3, lletres *a* i *b*), l'àmbit subjectiu (que abasta ascendents i descendents del causant) és prou ampli com perquè la indignitat respecte d'un d'ells, es projecti sobre la successió de l'altre.

Art. 425-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona incapacitada que en sigui legitimària i comprèn, ultra els béns del testador, els de l'incapaç que no ha atorgat testament ni pacte successori. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i la incapacitat ha d'ésser declarada judicialment en vida del descendent substituït, encara que ho sigui després d'haver estat ordenada la substitució.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituïda una assistència judicial representativa i no té capacitat natural per a fer testament, i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat cap acte d'última voluntat.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituït un suport amb funcions representatives i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat, ni ha d'atorgar amb posterioritat, cap pacte successori ni acte d'última voluntat.	Article 425-10. Requisits 1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents d'una persona que en sigui legitimària, si aquesta en té constituït un suport amb funcions representatives i comprèn, ultra els béns del testador, els de la persona amb discapacitat. 2. Perquè la substitució exemplar sigui vàlida, l'ascendent ha de deixar a la persona substituïda la llegítima que li correspongui i aquesta no ha d'haver atorgat, ni ha d'atorgar amb posterioritat, cap pacte successori ni acte d'última voluntat.

En la versió avui vigent, la norma, rubricada, “Requisits”, tracta tant de la legitimació, activa i passiva, de la substitució exemplar (art. 425-10.1 CCCat), de la seva validesa (art. 625.10.2 CCCat) i del seu abast (art. 425.10.1, al final, CCCat); per bé que la paraula *requisits* pot raonablement fer referència tant als de legitimació com als de validesa, no trasllueix la idea d'àmbit o *abast objectiu* de la substitució. La reforma no para atenció en aquest aspecte i no es proposa en cap moment la modificació de la rúbrica del precepte.

Pel que fa a l'art 425-10.1 CCCat, desapareixen (tant a l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril del 2023, com a la versió de maig del 2024, com al Projecte de Llei [que replica la versió del maig del 2024]) les mencions a la “persona incapacitada” i a l’“incapaç” fetes a propòsit, primer, de *qui* es pot substituir exemplarment i, després, quant a l'àmbit d'aquesta substitució.

-Pel que fa a la primera menció, a l'Avantprojecte del 2023, la situació de persona “incapacitada” es substitueix per la de persona que té constituïda una assistència judicial representativa i no té capacitat natural per a fer testament; ambdós requisits, cumulatiu, es fonen en un de sol a les dues darreres versions del 2024; en aquestes versions, l'únic requisit és que la persona a substituir compti amb *suports amb funcions representatives*; no es concreta la modalitat de suport (per tant, pot ser-ho de qualsevol tipus) però cal que tingui funcions representatives; no hi ha major concreció quant a l'amplitud d'aquesta representació de manera que sembla que basta que es tinguin per qualsevol àmbit i/o per negocis concrets en el moment d'ordenar-se la substitució.

-Pel que fa a la segona menció, a l'hora de descriure l'àmbit objectiu de la substitució, ja no es parla dels béns de l'incapaç, sinó de la persona amb discapacitat. Es una correcció terminològica que s'avé amb la idea de la capacitat com a atribut permanent de tota persona major d'edat. L'expressió es presenta *tout court*; a diferència del text vigent, a totes les versions posteriors esdevé irrellevant a efectes de determinació de l'abast objectiu de la substitució, l'atorgament de negocis *mortis causa* per part del substituït, ja sigui abans, ja sigui després d'ordenar-se la substitució.

La referència al requisit consistent, pel que fa al substituït, en ser persona legitimària a la successió de l'ascendent substituent, es manté a les successives versions del text; la reforma no s'hi projecta.

Pel que fa a l'art. 425-10.2 CCCat, el precepte parla de *validesa*. El precepte vigent estableix dues condicions de validesa: una afecta al substituent (que ha de deixar al substituït la llegítima que li pertoca) i l'altra al moment de la incapacitació del substituït. La reforma continua parlant de validesa; la primera condició es manté sense canvis (manteniment que vol dir que el substituent continua sense poder ordenar una substitució exemplar pel descendent desheretat o preterit intencionalment).

-Pel que fa a la segona condició del text vigent, desapareix a la versió del 2023 i a les del 2024; s'explica per la desaparició de la incapacitació. El requisit fa referència a la temporalitat de la sentència que la declari; segons el precepte no malmet la substitució el fet que la declaració sigui sobrevinguda, és a dir, que recaigui després d'haver-se ordenat la substitució. El requisit, en el context del Projecte de Llei, suggereix plantejar-se si estronca o no la validesa de la substitució el fet que els suports representatius s'hagin constituït amb posterioritat a la designació del substitut.

- Des del text sotmès a informació pública el 2023, fins al Projecte de Llei, el buit deixat pel requisit just esmentat s'omple manllevant allò que el text vigent estableix a l'art. 425-10.1, al final, CCCat; és a dir, l'eventual atorgament de negocis *mortis causa* pel substituït es reubica i s'articula com a requisit de validesa a l'apartat segon del precepte. El text sotmès a informació pública l'abril del 2023 opta per una expressió que deixa fora els pactes successoris (ja que no són actes de darrera voluntat atesa la manca de lliure revocabilitat). Això últim es corregeix a la versió de maig 2024 i, de retruc al Projecte de Llei: en aquests textos, és requisit de validesa que el substituït no hagi atorgat cap acte de darrera voluntat ni cap pacte successori. A més, el text proposat té cura del moment d'aquest atorgament, de manera que la substitució no serà vàlida tant si en el moment en què s'ordena el substituït ja ha fet testament o atorgat pacte successori, com si aquests negocis són sobrevinguts a l'ordenació de la substitució (i

cal entendre que això abasta tant els pactes successoris com els testament fets abans de la mort del substituent, com els fets amb posterioritat).

Art. 425-11

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de l'incapaç tots els substituïts exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar als ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències dels ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, a la substituta exemplar designada.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.	Article 425-11. Concurrencia de substitucions 1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort en grau més pròxim. Si són del mateix grau, succeeixen en l'herència de la persona substituïda totes les substitutes exemplars designades, en les quotes que resultin d'aplicar a les ascendents respectives les normes de l'ordre successori intestat. 2. Els béns procedents de cadascuna de les herències de les persones ascendents que hagin ordenat la substitució corresponen, en tot cas, al substitut exemplar designat.

D'ençà l'Avantprojecte de 2023, la referència a la persona "incapaç" de l'art. 425-11.1 CCCat dona pas a la de la "persona substituïda". La resta de canvis que s'observen obeeixen a concordances per raó de gènere.

Art. 425-12

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en parella estable de l'incapaç. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de l'incapaç dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que hagin exercit la tutela de l'incapaç o que hagin assumit els deures de cura i prestació	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit l'assistència representativa o que han assumit els deures de cura i	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit suports o que han assumit els deures de cura i prestació d'aliments a favor de la	Article 425-12. Designació de substitut 1.La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents, del cònjuge o del convivent en unió estable de parella de la persona substituïda. A manca d'aquestes, es pot ordenar a favor de parents de la substituïda dins del quart grau de consanguinitat en línia col·lateral. Si manquen les unes i les altres, es pot ordenar a favor de qualsevol persona 2. La substitució exemplar es pot ordenar, sense haver de respectar l'ordre que estableix l'apartat 1, a favor de les persones físiques o jurídiques que han exercit suports o que han assumit els deures de cura i prestació d'aliments a favor de la

d'aliments i els hagin complert fins a la seva mort.	prestació d'aliments i els han complert fins a la seva mort.	persona substituïda i els han complert fins a la seva mort.	persona substituïda i els han complert fins a la seva mort.
---	--	--	--

El precepte es fa ressò de la desaparició de la incapacitació; d'aquí la supressió, d'ençà l'Avantprojecte de 2023, de la referència a l' "incapaç" i la seva substitució per la menció, en femení, a la "persona substituïda". Pel demés, a l'apartat segon del precepte, la referència a les persones que poden ésser designades substitutes abasta, al text del 2023, els assistents amb funcions representatives; a les versions del 2024, s'amplia aquest ventall subjectiu de possibles substituïts a qui ha exercit *qual/sevol* tipus de suport.

Art. 425-13

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar realment l'estat d'incapacitat del substituït, encara que després no atorgui testament, i també si el substitut premor al testador o al substituït, o si aquest premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució vulgar respectiva..	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar l'assistència representativa, encara que després no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar el suport formal representatiu encara que després la persona substituïda no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.	Article 425-13. Ineficàcia de la substitució 1.La substitució exemplar resta sense efecte en cessar el suport formal representatiu encara que després la persona substituïda no atorgui testament, i també si la persona substituïda premor a la testadora o a la substituïda, o si aquesta premor a l'ascendent. 2. Si hi ha diversos ascendents, el que estableix l'apartat 1 s'aplica amb relació a la substitució exemplar respectiva.

Deixant de banda la desaparició de la referència a la situació/estat d'incapacitat del substituït i altres alteracions que només obeeixen a la feminització del llenguatge, el canvi més significatiu que persegueix la reforma és vincular la ineficàcia de la substitució amb el cessament del suport representatiu (que, a l'Avantprojecte de 2023, es concretava en una sola modalitat [assistència representativa]). El qualificatiu “formal”, predicat del suport que ha de cessar (art. 222-5 CCCat, segons Projecte), no

aporta res ja que de la lectura conjunta dels art. 425-10.1 i 425-13.1 CCCat ja es desprèn que ha de tractar-se d'un suport d'aquest tipus (vegeu, a l'art. 425-10.1 CCCat, segons Projecte, l'expressió "...*constituït* un suport..."); l'adjectiu, però, no fa nosa i és coherent amb l'art. 425-10.1 CCCat. Terminològicament, l'expressió "cessar" de l'art. 425-13.1 CCCat, segons Projecte, no encaixa del tot amb la d' "[E]xtinció" dels art. 222-31 i 222-25 CCCat, segons Projecte (vegeu, parlant de "cessament", l'art. 222-15.4 CCCat, segons Projecte). El cessament, sembla, tampoc es produirà en aquells casos en els que, arran de la revisió o modificació dels suports, hi ha canvis en les mesures establertes però el suport continua sent de tipus representatiu.

Art. 429-3

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 429-3. Capacitat i legitimació 1. Pot ésser marmessor qualsevol persona amb capacitat per a obligar-se. 2. Poden ésser marmessors l'hereu, el legatari, les altres persones afavorides per la successió i els qui en cada moment exerceixen un determinat càrrec.	Article 429-3. Capacitat i legitimació 1. Pot ésser marmessor qualsevol persona major d'edat. 2. Poden ésser marmessors l'hereu, el legatari, les altres persones afavorides per la successió i els qui en cada moment exerceixen un determinat càrrec.	Article 429-3. Capacitat i legitimació 1. Pot ésser marmessor qualsevol persona major d'edat que pugui actuar per si mateixa. 2. Poden ésser marmessors l'hereu, el legatari, les altres persones afavorides per la successió i els qui en cada moment exerceixen un determinat càrrec.	Article 429-3. Capacitat i legitimació 1. Pot ésser marmessor qualsevol persona major d'edat que pugui actuar per si mateixa. 2. Poden ésser marmessors l'hereu, el legatari, les altres persones afavorides per la successió i els qui en cada moment exerceixen un determinat càrrec.

L'expressió, en excés genèrica i poc concreta, de l'art. 429-3.1 CCCat (versió vigent), dona pas a un criteri objectiu, com és el de la majoria d'edat, a la versió de l'Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril del 2023. Amb encert, a la versió de maig de 2024, es concreta millor quins majors poden ser marmessors i s'hi afegeix que el dit major pugui actuar per si mateix. El Projecte de llei reproduïx aquesta darrera versió.

La regla, segons la redacció que li dona el Projecte, exclou que el càrrec/funció de marmessor el pugui desenvolupar una persona jurídica; la dicció avui vigent literalment no ho impedeix. Aquesta mateixa regulació vigent tampoc és impediment per a que una persona menor pugui ésser marmessor, ja que el menor té capacitat per a obligar-se. La referència al major d'edat que incorpora el Projecte impedeix que s'encarregui la marmessoria a un menor, encara que sigui emancipat. Per altra banda, i atenent al Projecte, el major haurà de poder actuar *per si mateix*; l'expressió planteja el dubte de si la marmessoria es pot desenvolupar per una persona amb els suports que corresponguin, siguin els que siguin (arg. 235-25 i 235-26.2 CCCat, segons Projecte) o si actuació per si mateix equival a actuar tot sol (arg. art. 431-4, 429-3.1 i 531-10 CCCat, segons Projecte).

Art. 429-14

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 429-14. Cessament Els marmessors cessen de llur càrrec per mort, per impossibilitat d'exercir-lo, per excusa, per incapacitat sobrevinguda , o per remoció fonamentada en una conducta dolosa o greument negligent. També cessen en haver complert l'encàrrec i per haver transcorregut el termini que tenien per a complir-lo.	Article 429-14. Cessament Els marmessors cessen de llur càrrec per mort, per impossibilitat d'exercir-lo, ... per excusa, o per remoció fonamentada en una conducta dolosa o greument negligent. També cessen en haver complert l'encàrrec i per haver transcorregut el termini que tenien per a complir-lo.	Article 429-14. Cessament Els marmessors cessen de llur càrrec per mort, per impossibilitat d'exercir-lo, ...per excusa, o per remoció fonamentada en una conducta dolosa o greument negligent. També cessen en haver complert l'encàrrec i per haver transcorregut el termini que tenien per a complir-lo.	Article 429-14. Cessament Els marmessors cessen de llur càrrec per mort, per impossibilitat d'exercir-lo, ...per excusa, o per remoció fonamentada en una conducta dolosa o greument negligent. També cessen en haver complert l'encàrrec i per haver transcorregut el termini que tenien per a complir-lo

La reforma consisteix, únicament, a suprimir la referència a la incapacitat sobrevinguda del marmessor com a causa de cessament en el càrrec/funció. A l'art. 622-33.1, lletra c CCCat, la proposta de reforma també enclou la supressió, com a causa extintiva del contracte de mandat, la modificació judicial de la capacitat, sigui del mandant, sigui del mandatari. Aquella supressió acompanya les diferents versions de l'art. 429-14, des de l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril del 2023, fins el projecte de llei. Pel

que fa al sentit de la reforma proposada, el cert és aquest precepte hauria de contemplar el cas d'impossibilitat, per part del marmessor, d'actuar per si mateix; si és un requisit per a ésser marmessor, la seva desaparició sobrevinguda ha de comportar, per coherència, l'extinció de l'encàrrec/funció. A la regulació vigent, la impossibilitat de la que parla l'art. 429-14 CCCat cal entendre-la en un sentit ampli, que abraci totes les causes o circumstàncies de naturalesa objectiva que impedeixen el compliment de l'encàrrec. L'existència d'una causa subjectiva específica (la incapacitat sobrevinguda) permet excloure el supòsit de l'impossibilitat abans esmentada; de fet, en aquest cas també hi ha impossibilitat, però és de caire subjectiu. La seva desaparició al Projecte probablement té com a rerefons el fet d'entendre que la impossibilitat ja enclou els supòsits de pèrdua de la capacitat per a ser marmessor (vegeu, esmentant només la impossibilitat, sense afegir-hi la incapacitat, art. 320 Codi de Successions). Ara bé, coherentment amb l'article 429-3 del Projecte, aquesta impossibilitat hi serà tant bon punt el marmessor no pugui actuar per si mateix.

Art. 431-4

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantprojecte de llei de modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 431-4 Capacitat Els atorgants d'un pacte successori han d'ésser majors d'edat i gaudir de capacitat d'obrar plena. Tanmateix, si un atorgant d'un pacte successori té només la condició d'afavorit i no li és imposada cap càrrega, pot consentir en la mesura de la seva capacitat natural o per mitjà dels seus representants legals o amb l'assistència del seu curador.	Article 431-4 Capacitat Els atorgants d'un pacte successori han d'ésser majors d'edat i gaudir de capacitat (...). Tanmateix, si un atorgant d'un pacte successori té només la condició d'afavorit i no li és imposada cap càrrega, pot ser menor d'edat i pot consentir en la mesura de la seva capacitat natural o per mitjà dels seus representants legals (...).	Article 431-4 Capacitat Els atorgants d'un pacte successori han d'ésser majors d'edat i poder actuar per si mateixos. Tanmateix, si un atorgant d'un pacte successori té només la condició d'afavorit i no li és imposada cap càrrega, (...) pot consentir en la mesura de la seva capacitat natural o per mitjà dels seus representants legals o amb els suports que corresponguin.	Article 431-4 Capacitat Els atorgants d'un pacte successori han d'ésser majors d'edat i poder actuar per si mateixos. Tanmateix, si un atorgant d'un pacte successori té només la condició d'afavorit i no li és imposada cap càrrega, (...) pot consentir en la mesura de la seva capacitat natural o per mitjà dels seus representants legals o amb els suports que corresponguin.

El precepte estableix la regla general en matèria de capacitat per a ésser atorgant d'un pacte successori i n'afegeix una d'especial pel cas d'intervenir en l'atorgament només com a afavorit.

-La categoria de la “capacitat d’obrar plena” de l’art. 431-4 CCCat, que matisa la capacitat de tots els majors d’edat per a atorgar vàlidament un pacte successori, es simplifica a l’Avantprojecte sotmès a informació pública a l’abril de 2023, que exigeix, només, gaudir de “capacitat” (que, per tant, podria no ser plena). Es creu que, amb encert, la versió del maig del 2024 és més aclaridora en el sentit de concretar aquella exigència i exigir l’aptitud per a poder actuar “per si mateix”. El Projecte de Llei coincideix amb aquesta darrera versió. En el nou paradigma, de capacitat en tenen tots els majors (222-1.1 Projecte) però, potser, no tots poden actuar per si mateixos. L’actuació “per si mateix” pot semblar que exclogui l’actuació “amb suports”, sigui quina sigui la seva naturalesa i abast (arg. art. 431-4, al final i 531-21.2 Projecte de Llei); ara bé, aquesta interpretació no és clara ja que altres normes parteixen de la compatibilitat entre l’actuació per un mateix i l’actuació amb la intervenció de suports (arg. art. 235.25 i 235.26.2 CCCat, segons Projecte de Llei). La major rigidesa de la regla, si es compara amb la capacitat per a testar (que es té a partir del catorze anys sempre que es tingui capacitat natural per a realitzar l’acte [421-3 i 421-4 CCCat]) obeeix al caràcter vinculant o no lliurement revocable del pacte. En aquest sentit, al dret vigent, la regla general de l’art. 431-4 CCCat no es matisa pel cas de pactes preventius (en els que aquella irrevocabilitat no es dona) i la reforma no altera aquest criteri. L’àmbit d’aplicació del precepte, al dret text i al text del Projecte, no planteja dubte quant als atorgants causants. [

-El segon paràgraf de l’art. 431-4 CCCat (versió vigent), per raó del caràcter avantatjós del pacte, considera vàlid el consentiment de l’afavorit que gaudeix de capacitat natural per a consentir o, en altre cas, el consentiment prestat pels seus representants legals o per l’afavorit amb l’assistència del seu curador; en altres termes, en aquests casos, no cal ser major d’edat ni tenir capacitat d’obrar plena. Aquest segon apartat esdevé una excepció al primer: el seu àmbit són, només, els atorgants afavorits i el criteri en matèria de capacitat passa per rebaixar el llindar de capacitat exigít al primer. A l’Avantprojecte sotmès a informació pública l’abril del 2023, s’explicita quelcom que el CCCat vigent ni impedeix ni nega (que afavorit pot ser un menor que pot consentir per si mateix o per mitjà dels seus representants). En aquest text, potser des l’òptica de considerar que tot major té

capacitat (art. 431-4,1r par.), no es matisa ni afegeix res al segon paràgraf, passant per alt que, potser, el major capaç no pot actuar per si mateix. Amb encert, a les versions de 2024, es concreta tot millor. Es manté la funció de *regla especial* de la norma (“[T]anmateix...”). En el cas d’atorgant afavorit, la capacitat per a “consentir” la tenen aquells que disposen de capacitat natural per a fer-ho (supòsit plenament aplicable menors d’edat); en altre cas, es pot actuar a través del representant legal o dels suports que corresponguin. Si hom contrasta aquesta norma, amb la capacitat per a acceptar altres atribucions lucratives, el criteri també és la capacitat natural a l’art. 531-21.1 CCCat (pel que fa a l’acceptació del menor a través del representant legal, vegeu, a contrari, art. 221-45.1, lletra e, Projecte); la norma s’aplica també, per remissió, a les donacions *mortis causa* (art. 432-3.2 Projecte). A l’art. 461-9.1 Projecte, el criteri és un altre; el precepte: primer, arrossega la tècnicament defectuosa referència a la “capacitat per a acceptar o repudiar l’herència”, en el benentès que el que s’accepta o repudia no és l’herència sinó el *títol successori*; segon, el precepte omet, sorprenentment, tota referència *expressa* a la *capacitat exigible* (així, a la natural): se’ns diu que poden exercir la delació els majors amb els suports que escaiguin i, pel que fa als menors, només es fa referència a la necessitat de d’obtenir una autorització judicial a fi que pares o tutors puguin repudiar les herències deferides als fills o tutelats. La pregunta que es planteja és si el menor d’edat, d’acord amb la seva capacitat natural, pot acceptar per si sol (vegeu *infra* comentari 461-9 Projecte).

I si hi ha càrrega? El llindar de capacitat només es rebaixa, al paràgraf segon de l’art. 431-4 CCCat, si a l’afavorit no li és imposada cap càrrega. Què vol dir càrrega i quina és la capacitat exigible en cas d’imposició de càrregues? El concepte es troba a l’art. 431-6 CCCat i sembla que, en aquests casos, regirà la regla general del primer paràgraf de l’art. 431-4 CCCat (*confr.* 531-21.2 Projecte).

-La lectura conjunta dels dos paràgrafs de l’art. 431-4 CCCat permet plantejar quina és la capacitat exigible a l’atorgant no afavorit amb el pacte successori; la seva intervenció consisteix a participar en l’atorgament d’un pacte en el que és el causant qui ordena la seva successió. Fa exactament el mateix que l’atorgant afavorit tot i que, en aquest cas, el seu paper juga a dues bandes: per un cantó, intervé *qualitativament* com ho fa el no afavorit (és a dir, participant en una actuació en la que qui destina el

seu patrimoni és el causant) i, per l'altra, accepta/consent les disposicions fetes a favor seu. La llei rebaixa la capacitat, en general, per a actuar com a atorgant en el pacte perquè es fixa en això últim, obviant que, respecte d'altres disposicions que pugui contenir el mateix pacte, el seu paper és com el de l'atorgant no afavorit. El raonament, però, enclou una petició de principi relativa a quan juga la regla del segon apartat de l'art. 431-4 CCCat; la qüestió és si regeix quan el pacte conté, només, disposicions que afavoreixen, totes elles, a l'atorgant o si també quan n'hi ha d'altres que no ho fan (perquè s'afavoreix a un altre atorgant o a un tercer). La literalitat de la norma ("només") fa pensar en la primera opció; això voldria dir que si el pacte incorpora (també) disposicions que no l'afavoreixen, la regla serà la general. Però també es pot entendre que el supòsit fa referència a un atorgant que només és afavorit i no és, a més, causant (supòsit que es donaria en una cas de pactes recíprocs); si és això el que vol dir la norma, aleshores bastaria la regla de la capacitat del paràgraf segon de l'art. 431-4 CCCat per a participar vàlidament en un pacte en el que, d'entre altres disposicions, només alguna o algunes afavoreixin aquest atorgant, encara que no siguin totes, quant a les que no l'afavoreixen, la situació d'aquest atorgant seria la mateixa que l'ocupada per qualsevol altre que no es vegi afavorit en res i a qui, en canvi, sembla aplicable la regla general.

El Projecte deixa de banda aquest debat de manera que caldrà aplicar a l'atorgant no afavorit la regla general del primer paràgraf de l'art. 431-4 CCCat. Si de cas, i de cara a esvair dubtes, es podria indicar al text legal si la regla de l'apartat segon regeix encara que el pacte no es limiti a afavorir a l'atorgant i contingui altres disposicions.

Art. 431-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 431-10. Acció de nul·litat 1. Abans de l'obertura d'una successió convinguda en pacte successori, només estan legitimats per a exercir l'acció de nul·litat els atorgants del pacte. Si la causa de la nul·litat és la manca de capacitat o l'existència d'un vici del consentiment en l'atorgament del pacte o d'alguna disposició d'aquest, només està legitimada la part que ha incorregut en la manca de capacitat o ha patit el vici, que pot actuar, si escau, per mitjà dels seus representants legals. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat o per vici del consentiment caduca al cap de quatre anys a comptar del	Article 431-10. Acció de nul·litat 1. Abans de l'obertura d'una successió convinguda en pacte successori, només estan legitimats per a exercir l'acció de nul·litat els atorgants del pacte. Si la causa de la nul·litat és la manca de capacitat o l'existència d'un vici del consentiment en l'atorgament del pacte o d'alguna disposició d'aquest, només està legitimada la part que ha incorregut en la manca de capacitat o ha patit el vici, que pot actuar, si escau, per mitjà dels seus representants legals. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat o per vici del consentiment caduca al cap de quatre anys a comptar del	Article 431-10. Acció de nul·litat 1. Abans de l'obertura d'una successió convinguda en pacte successori, només estan legitimats per a exercir l'acció de nul·litat els atorgants del pacte. Si la causa de la nul·litat és la manca de capacitat per a atorgar un pacte successori o l'existència d'un vici del consentiment en l'atorgament del pacte o d'alguna disposició d'aquest, només està legitimada la part que ha incorregut en la manca de capacitat o ha patit el vici, que pot actuar, si escau, per mitjà dels seus representants legals o amb els suports que corresponguin.	Article 431-10. Acció de nul·litat 1. Abans de l'obertura d'una successió convinguda en pacte successori, només estan legitimats per a exercir l'acció de nul·litat els atorgants del pacte. Si la causa de la nul·litat és la manca de capacitat per a atorgar un pacte successori o l'existència d'un vici del consentiment en l'atorgament del pacte o d'alguna disposició d'aquest, només està legitimada la part que ha incorregut en la manca de capacitat o ha patit el vici, que pot actuar, si escau, per mitjà dels seus representants legals o amb els suports que corresponguin.

moment en què la persona legitimada recupera la capacitat o en què el vici desapareix. En cas d'error, el termini compta des de l'atorgament del pacte. 3. Un cop oberta la successió, si no ha transcorregut el termini de caducitat que fixa l'apartat 2 o si hi concorre una altra causa de nul·litat, estan legitimats per a exercir l'acció les persones a qui pot beneficiar la declaració de nul·litat. En aquest cas, l'acció caduca al cap de quatre anys de la mort del causant.	moment en què la persona legitimada adquireix la capacitat o en què el vici desapareix. En cas d'error, el termini compta des de l'atorgament del pacte. 3. Un cop oberta la successió, si no ha transcorregut el termini de caducitat que fixa l'apartat 2 o si hi concorre una altra causa de nul·litat, estan legitimats per a exercir l'acció les persones a qui pot beneficiar la declaració de nul·litat. En aquest cas, l'acció caduca al cap de quatre anys de la mort del causant.	2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat o per vici del consentiment caduca al cap de quatre anys a comptar del moment en què la causa de nul·litat desapareix. En cas d'error, el termini compta des de l'atorgament del pacte. 3. Un cop oberta la successió, si no ha transcorregut el termini de caducitat que fixa l'apartat 2 o si hi concorre una altra causa de nul·litat, estan legitimats per a exercir l'acció les persones a qui pot beneficiar la declaració de nul·litat. En aquest cas, l'acció caduca al cap de quatre anys de la mort del causant.	2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat o per vici del consentiment caduca al cap de quatre anys a comptar del moment en què la causa de nul·litat desapareix. En cas d'error, el termini compta des de l'atorgament del pacte. 3. Un cop oberta la successió, si no ha transcorregut el termini de caducitat que fixa l'apartat 2 o si hi concorre una altra causa de nul·litat, estan legitimats per a exercir l'acció les persones a qui pot beneficiar la declaració de nul·litat. En aquest cas, l'acció caduca al cap de quatre anys de la mort del causant.
---	--	--	--

-L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril del 2023 només proposa modificar l'art. 431-10.2 CCCat, substituint l'expressió *recuperació* de la capacitat per la d'*adquisició*. El text de maig de 2024, en canvi: primer, explicita que la manca de capacitat, com a causa invalidant d'un pacte, és, en concret, la manca de capacitat per atorgar-lo; segon, la legitimació per a impugnar arriba a qui hagi patit la manca de capacitat, que podrà exercir l'acció "amb" el suport que correspongui; tercer, *el dies a quo* del còmput de la caducitat de l'acció (que és distint del *dies a quo* del termini per a exercir l'acció [que és d'ençà la realització de l'acte]) s'inicia amb la desaparició de la causa invalidant, sense distingir-ne la tipologia. El Projecte de Llei no presenta cap canvi respecte la versió del maig de 2024.

-L'art. 431-10 CCCat estableix el règim de l'acció de nul·litat; en concret, descriu l'àmbit de la legitimació activa i el termini de caducitat de l'acció. Al seu torn, la norma distingeix entre en funció de si ja s'ha obert (art. 431-10.3 CCCat) o no la successió (art. 431-10.1.2 CCCat). La reforma es projecta sobre aquest darrer escenari, és a dir, l'exercici de l'acció de nul·litat ("[A]bans de l'obertura...") de la successió. En concret:

- Pel que fa al primer apartat, no es modifica la regla general segons la qual només els atorgants es troben legitimats per anul·lar el pacte; en cap cas podran fer-ho tercers interessats. La primera modificació afecta a l'àmbit dels legitimat actius pel cas que la causa de la nul·litat sigui la manca de capacitat per a atorgar un pacte successori o el patiment d'un vici de consentiment. En la versió vigent, l'expressió legal ("[S]i la causa de la nul·litat és la manca de capacitat o l'existència d'un vici del consentiment en l'atorgament del pacte o d'alguna disposició d'aquest..."), podria plantejar el dubte, literalment considerada, de si les dues causes mencionades (manca de capacitat i vicis del consentiment) es poden projectar sobre *tot* el pacte o, només, *sobre* alguna de les seves disposicions. Sembla que és amb la intenció d'esvair-lo que es vol introduir l'afegitó "per a atorgar un pacte successori" a propòsit de la manca de capacitat, en un intent d'aclarir que, per manca de capacitat, no es pot anul·lar només una disposició però sense anul·lar tot el pacte. Es considera que es tracta d'un afegit sobrer ja que el dit dubte es pot resoldre a partir d'una interpretació sistemàtica dels art. 431-9.1 i 2, i 431-10.1 CCCat sense necessitat d'introduir un afegit que el que fa és precisament afegir un punt de redundància a la norma. La segona modificació obeeix a la impugnació del pacte per l'atorgant que va actuar mancat de capacitat o amb el consentiment viciat; la impugnació es preveu que es pugui fer pel representant legal o, si escau, amb els suports que corresponguin.

Pel que fa a aquest primer apartat, també es suggeriria modificar l'expressió “part” i substituir-la per la d’ ”atorgant”, que és més coherent amb el conjunt de la regulació, ajuda a *descontractualitzar* el negoci i a destacar-ne la seva real naturalesa *mortis causa*.

- Pel que fa al segon apartat, continua centrat en les dues causes de nul·litat amb legitimació restringida (manca de capacitat i vicis del consentiment); la modificació buscaria simplificar la indicació del moment a partir del qual es calcula el *dies ad quem* per a exercir l'acció de nul·litat; l'expressió “a comptar des de que la causa de nul·litat desapareix” vol substituir la de “a comptar del moment en què la persona legitimada recupera la capacitat o en què el vici desapareix”. Les idees de *recuperació* o *adquisició* de la capacitat presents, respectivament, al dret vigent i al text sotmès a informació pública el 2023 no s'avenen amb la capacitat com una aptitud que la persona sempre té i pot exercir; la modificació obeeix a aquesta manera de concebre la capacitat.

Es poden plantejar interconnexions amb l'art. 222-62.4 Projecte, que caldrà resoldre. Pensi's, *vgr.*, amb la persona major d'edat que no pot actuar per si mateixa i que prescindeix del suport a l'hora d'atorgar el pacte successori o de l'atorgant afavorit que, tot i necessitar un suport, consent el pacte sense el suport. L'art. 222-62.4 Projecte tracta de la legitimació i del termini per anul·lar els actes realitzats (que és de caducitat i de quatre anys a comptar *des de la realització de l'acte*).

Art. 431-12

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantprojecte de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 431-12. Modificació i resolució de mutu acord 1. El pacte successori i les disposicions que conté es poden modificar i deixar sense efectes mitjançant acord dels atorgants formalitzat en escriptura pública. La facultat de modificar i resoldre els pactes successoris de mutu acord s'extingeix després de la mort de qualsevol dels atorgants. 2. Si a l'atorgament del pacte successori han concorregut més de dues persones, per a modificar-lo o resoldre'l, només cal el consentiment d'aquelles a les quals afecta la modificació o la resolució. 3. Per a consentir els actes de modificació o resolució d'un pacte successori, s'ha tenir	Article 431-12. Modificació i resolució de mutu acord 1. El pacte successori i les disposicions que conté es poden modificar i deixar sense efectes mitjançant acord dels atorgants formalitzat en escriptura pública. La facultat de modificar i resoldre els pactes successoris de mutu acord s'extingeix després de la mort de qualsevol dels atorgants. 2. Si a l'atorgament del pacte successori han concorregut més de dues persones, per a modificar-lo o resoldre'l, només cal el consentiment d'aquelles a les quals afecta la modificació o la resolució. 3. Per a consentir els actes de modificació o resolució d'un pacte successori, s'ha d'haver	Article 431-12. Modificació i resolució de mutu acord 1. El pacte successori i les disposicions que conté es poden modificar i deixar sense efectes mitjançant acord dels atorgants formalitzat en escriptura pública. La facultat de modificar i resoldre els pactes successoris de mutu acord s'extingeix després de la mort de qualsevol dels atorgants. 2. Si a l'atorgament del pacte successori han concorregut més de dues persones, per a modificar-lo o resoldre'l, només cal el consentiment d'aquelles a les quals afecta la modificació o la resolució. 3. Per a consentir els actes de modificació o resolució d'un pacte successori, cal tenir la	Article 431-12. Modificació i resolució de mutu acord 1. El pacte successori i les disposicions que conté es poden modificar i deixar sense efectes mitjançant acord dels atorgants formalitzat en escriptura pública. La facultat de modificar i resoldre els pactes successoris de mutu acord s'extingeix després de la mort de qualsevol dels atorgants. 2. Si a l'atorgament del pacte successori han concorregut més de dues persones, per a modificar-lo o resoldre'l, només cal el consentiment d'aquelles a les quals afecta la modificació o la resolució. 3. Per a consentir els actes de modificació o resolució d'un pacte successori, cal tenir la

capacitat d'obrar plena, llevat que es tracti d'una modificació que afavoreix un atorgant menor o incapaç, cas en què s'aplica el que estableix l'article 431-4.2. 4. Si el pacte successori s'ha atorgat en capítols matrimonials, per a modificar-lo o resoldre'l, s'apliquen les regles sobre modificació o resolució d'aquests.	assolit la majoria d'edat, llevat que es tracti d'una modificació que afavoreixi un atorgant menor, cas en què s'aplica el que estableix l'article 431-4. 4. Si el pacte successori s'ha atorgat en capítols matrimonials, per a modificar-lo o resoldre'l, s'apliquen les regles sobre modificació o resolució d'aquests.	mateixa capacitat que per a atorgar-lo, d'acord amb el que estableix l'art. 431-4 (...). 4. Si el pacte successori s'ha atorgat en capítols matrimonials, per a modificar-lo o resoldre'l, s'apliquen les regles sobre modificació o resolució d'aquests.	mateixa capacitat que per a atorgar-lo, d'acord amb el que estableix l'art. 431-4 (...). 4. Si el pacte successori s'ha atorgat en capítols matrimonials, per a modificar-lo o resoldre'l, s'apliquen les regles sobre modificació o resolució d'aquests.
--	---	--	--

La qüestió de la que tracta l'apartat 3r de l'art. 431-12 CCCat, que és la relativa a la capacitat per a consentir la modificació o resolució d'un pacte, va a remolc de la capacitat per a atorgar-lo; de fet, es fa coincidir una amb l'altra i, d'aquí, que les variacions que s'observen, d'una proposta a l'altra, obeeixen a les respectives versions de l'art. 431-4, al que es remet l'art. 431-12 CCCat. Noti's, en qualsevol cas, que la reforma corregeix la remissió que l'art. 431-12.3 CCCat, en la seva redacció vigent, fa a un apartat (el 2n de l'article 431-4 CCCat), inexistent. De tot plegat es dedueix, doncs, que si per circumstàncies sobrevingudes l'atorgant causant no pot actuar per si mateix, el pacte no serà susceptible de modificació o resolució per acord. I tret que qui va intervenir com a afavorit amb els suports corresponents pugui, en el moment de la modificació, actuar per si sol, tampoc serà possible modificar el pacte que l'afavoria a fi d'imposar-li alguna càrrega.

Art. 432-3

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modificació CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 432- 3 Capacitat per a atorgar donacions per causa de mort 1. Pot atorgar donacions per causa de mort qui té capacitat per a testar. Si no s'atorguen en escriptura pública, només són vàlides si el donant és major d'edat. 2. Pot acceptar donacions per causa de mort el donatari amb capacitat per a contractar o els seus representants legals.	Article 432- 3 Capacitat per a atorgar donacions per causa de mort 1. Pot atorgar donacions per causa de mort qui té capacitat per a testar. Si no s'atorguen en escriptura pública, només són vàlides si el donant és major d'edat. 2. Pot acceptar donacions per causa de mort (...) o els seus representants legals.	Article 432- 3 Capacitat per a atorgar i acceptar donacions per causa de mort 1. Pot atorgar donacions per causa de mort qui té capacitat per a testar. Si no s'atorguen en escriptura pública, només són vàlides si el donant és major d'edat. 2. L'acceptació de donacions per causa de mort es regeix pel que disposa l'article 531-21.	Article 432- 3 Capacitat per a atorgar i acceptar donacions per causa de mort 1. Pot atorgar donacions per causa de mort qui té capacitat per a testar. Si no s'atorguen en escriptura pública, només són vàlides si el donant és major d'edat. 2. L'acceptació de donacions per causa de mort es regeix pel que disposa l'article 531-21.

En matèria de capacitat per a atorgar i per a acceptar donacions per causa de mort, és clar que el l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril 2023 és incomplet, probablement per causa d'un error o descuit; a propòsit de la capacitat per a acceptar donacions, és vistent la intenció de substituir el requisit relatiu a la “capacitat per a contractar”, però sense concretar el canvi. En aquesta versió tampoc s'esmena la incompletesa de la rúbrica del precepte. La versió de maig de 2024 corregeix això últim (afegint

“i per acceptar” a l’encapçalament de la norma) i es remet a la regla general en matèria de capacitat per a acceptar donacions que, fonamentalment, exigeix capacitat natural (art. 531-2.1 CCCat). El Projecte de Llei reproduceix aquesta mateixa proposta: esmena la rúbrica de l’art. 432-3 CCCat, no altera la capacitat per a atorgar donacions *mortis causa*, però sí que ho fa de l’exigible per acceptar-ne, que deixa de ser la capacitat per a contractar. D’aquesta manera, s’equipara la capacitat per a acceptar una donació, sigui quina sigui la seva naturalesa *inter vivos* o *mortis causa*. Aquesta equiparació, en canvi, allunya la capacitat per acceptar donacions de la capacitat per acceptar el títol successori *per un mateix* que, segons el Projecte, *sembla* exigir majoria d’edat (art. 461-9.1 CCCat, segons Projecte).

Com que el Projecte no distingeix, la remissió a l’art. 531-2 CCCat ho és a tot el seu contingut; aquest darrer precepte exigeix la intervenció dels representants legals o dels suports establerts en cas, respectivament, de donacions fetes amb càrregues, gravàmens o modes a favor de persones en potestat parental o posades en tutela, o en cas de persones majors d’edat amb els suports establerts; pel que fa a la intervenció d’aquests darrers, l’expressió que emprà el Projecte (“per mitjà o amb la intervenció de les persones que el presten”) abasta tant el suport de representació com el que acompanya, d’alguna manera, al donatari, però sense substituir-lo en l’acte d’acceptació. Aquesta concreció és aclaridora i esvaeix els dubtes que poden plantejar altres disposicions que no matisen (*vgr.*, art. 431-4.2, al final, CCCat, segons Projecte [aquesta norma, a propòsit de la capacitat per a atorgar pactes successoris només com a afavorit però amb imposició de càrregues, demana que l’atorgant actuï amb capacitat natural o que la intervenció es dugui a terme per mitjà dels representants legals o “amb els suports que corresponguin”; aquesta darrera expressió planteja el dubte de l’abast que poden tenir els suports, és a dir, si només es fa referència als que acompanyen l’atorgant o si enclou els que el representen]).

Art. 461-9

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 461-9. Capacitat per a acceptar i repudiar l'herència 1. Poden acceptar i repudiar l'herència les persones amb capacitat d'obrar. Per a repudiar-la, els menors emancipats i les persones posades en curatela han d'ésser assistits per les persones que complementen llur capacitat. 2. Els pares o tutors necessiten l'autorització judicial per a repudiar les herències deferides als fills menors d'edat o a les persones posades en tutela. 3. Les persones jurídiques poden acceptar o repudiar les herències que els són deferides d'acord amb llurs normes reguladores. Per a acceptar una herència en forma pura i per a repudiar-la, si no hi ha una regla	Article 461-9. Capacitat per a acceptar i repudiar l'herència 1. Poden acceptar i repudiar l'herència les persones majors d'edat. Per a repudiar-la, les persones menors emancipades necessiten l'assentiment del pare i de la mare o de la defensa judicial. 2. Els pares o tutors necessiten l'autorització judicial per a repudiar les herències deferides als fills menors d'edat o a les persones posades en tutela. 3. Les persones jurídiques poden acceptar o repudiar les herències que els són deferides d'acord amb llurs normes reguladores. Per a acceptar una herència en forma pura i per a repudiar-la, si no hi ha una regla expressa, les persones	Article 461-9. Capacitat per a acceptar i repudiar l'herència 1. Poden acceptar i repudiar l'herència les persones majors d'edat amb la intervenció, si escau, dels suports que tinguin establerts, així com les emancipades, les quals requereixen per a repudiar-la l'assentiment dels progenitors o de la defensa judicial. 2. Els pares o tutors necessiten l'autorització judicial per a repudiar les herències deferides als fills menors d'edat o a les persones posades en tutela. 3. Les persones jurídiques poden acceptar o repudiar les herències que els són deferides d'acord amb llurs normes reguladores. Per a acceptar una herència en forma pura i per a	Article 461-9. Capacitat per a acceptar i repudiar l'herència 1. Poden acceptar i repudiar l'herència les persones majors d'edat amb la intervenció, si escau, dels suports que tinguin establerts, així com les emancipades, les quals requereixen per a repudiar-la l'assentiment dels progenitors o de la defensa judicial. 2. Els pares o tutors necessiten l'autorització judicial per a repudiar les herències deferides als fills menors d'edat o a les persones posades en tutela. 3. Les persones jurídiques poden acceptar o repudiar les herències que els són deferides d'acord amb llurs normes reguladores. Per a acceptar una herència en forma pura i per a

expressa, les persones jurídiques han d'observar les mateixes normes que per a fer un acte de disposició de béns.	jurídiques han d'observar les mateixes normes que per a fer un acte de disposició de béns.	repudiar-la, si no hi ha una regla expressa, les persones jurídiques han d'observar les mateixes normes que per a fer un acte de disposició de béns.	repudiar-la, si no hi ha una regla expressa, les persones jurídiques han d'observar les mateixes normes que per a fer un acte de disposició de béns.
---	--	--	--

Art. 461-9.1

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023:
 - Quant a la referència que va la regulació vigent a la “capacitat d'obrar”, l'Avantprojecte es limitava a substituir-la per l'exigència de “majoria d'edat”. Això no resultava del tot acurat, i podia suposar una restricció excessiva quant a la capacitat per acceptar i repudiar l'herència. No es referia expressament a la capacitat dels menors emancipats per acceptar l'herència i en deixava fora de manera clara les persones menors amb capacitat natural.
 - Pel que fa a la repudiació per part de les persones menors emancipades es concreta que l'assentiment l'han de prestar el pare i la mare o la defensa judicial. S'evita en aquest punt el terme “assistits”, que podria portar a confusió amb l'assistència. Quant a l'expressió “defensa judicial”, cal valorar si pot induir a confusió.
 - També quant a la repudiació, s'elimina, amb bon criteri, la referència a les persones posades en curatela. Es troba a faltar alguna referència a les persones amb discapacitat i al fet que puguin necessitar suports per a acceptar i/o repudiar.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 ha corregit encertadament algunes qüestions i n'ha mantingut d'altres:
 - D'una banda preveu que, en cas d'acceptació o repudiació de l'herència per part de persones majors d'edat, poden haver d'intervenir suports, amb diferent abast, segons els casos.

- D'altra banda, s'al·ludeix expressament a la capacitat de les persones emancipades per a acceptar l'herència.
- Amb tot, la redacció proposada exclou que la persona menor d'edat amb capacitat natural pugui acceptar l'herència, cosa que amb la redacció vigent es pot sostenir, en la mesura que es diu que poden acceptar l'herència les persones amb capacitat d'obrar (art. 461-9 CCCat), i el fonament de la capacitat d'obrar és la capacitat natural (art. 211-3.1 CCCat). En aquest sentit, cal tenir en compte que les persones menors gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari (art. 461-16 CCCat). La interpretació en aquesta línia és coherent amb el que estableixen els art. 431-4 (que requereix tan sols "capacitat natural" a l'atorgant d'un pacte successoris que tingui només la condició d'afavorit [ja sigui com a destinatari d'una atribució particular o bé instituït hereu] si no li és imposada cap càrrega) i 461-12.4 CCCat (que la conseqüència que dóna al silenci en cas d'interpel·lació notarial a un hereu cridat menor d'edat és que l'herència s'entén acceptada a benefici d'inventari, encara que el menor cridat no tingui ni tan sols capacitat natural). Des d'aquesta perspectiva, la reforma pot acabar restringint la capacitat que es pot entendre que tenen avui, en aquest àmbit, les persones menors d'edat.
- Quant a l'assentiment per a la repudiació per part de persones menors emancipades, se substitueix l'expressió "del pare i de la mare" per "dels progenitors"; aquesta expressió resulta útil per esquivar qüestions de gènere i, malgrat que etimològicament no acabi d'encaixar, cal entendre que inclou els casos d'adopció. Es manté la referència a la "defensa judicial", a la qual s'al·ludeix també en molts altres punts de l'Avantprojecte (vegeu, en aquest sentit: l'EM III, §§ 2 i 16, i els art. 221-33, 221-37, 221-61, 222-44.i, 223-1 [rúbrica], 223-3, 223-5.1 i 2, 211-7.1 [modificat a la DF 2a.1]); en canvi, els art. 223-1, al principi, 223-2 i 211-7.3 [modificat a la DF 2a.1] parlen, de manera més adequada, de "la persona" que actua com a "defensora judicial", els art. 223-4 i 223-5.1 de "defensor judicial", i l'art. 121-16.f [modificat a la DF 1a.2] de la persona que exerceix el càrrec de "defensa judicial".

- El Projecte BOPC 2024 manté els canvis de l'Avantprojecte de maig de 2024.

Art. 461-9.2

- Encara que aquest paràgraf no es modifica, cal tenir en compte que no hi poden haver “persones posades en tutela” que no siguin persones menors d’edat (DF 3a i EM –§ 13– Decret Llei 19/2021, de 31 d’agost, i art. 221-7 Avantprojecte sotmès a informació pública a l’abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). Convindria, per tant, modificar aquest paràgraf.
- A més, es podria valorar eliminar l’expressió “fills”.
- En definitiva, resultaria més adequat al·ludir “a les persones menors d’edat”, en comptes de “als fills menors d’edat o a les persones posades en tutela”.

Art. 461-10

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 461-10. Nul·litat per manca de capacitat o vicis del consentiment 1. Són nul·les l'acceptació i la repudiació fetes sense complir els requisits legals de capacitat o amb la voluntat viciada per error, violència, intimidació o dol. L'error només determina la nul·litat de l'acceptació o la repudiació si era excusable i va ésser determinant de la prestació del consentiment. S'entén que hi ha error si, amb posterioritat, apareixen altres disposicions d'última voluntat que eren desconegudes i que alteren substancialment el contingut del títol successori acceptat o repudiat. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de quatre anys de l'arribada a la	Article 461-10. Nul·litat per manca de capacitat o vicis del consentiment 1. Són nul·les l'acceptació i la repudiació fetes sense complir els requisits legals de capacitat o amb la voluntat viciada per error, violència, intimidació o dol. L'error només determina la nul·litat de l'acceptació o la repudiació si era excusable i va ésser determinant de la prestació del consentiment. S'entén que hi ha error si, amb posterioritat, apareixen altres disposicions d'última voluntat que eren desconegudes i que alteren substancialment el contingut del títol successori acceptat o repudiat. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de quatre anys de l'arribada a la	Article 461-10. Nul·litat per manca de capacitat o vicis del consentiment 1. Són nul·les l'acceptació i la repudiació fetes sense complir els requisits legals de capacitat o amb la voluntat viciada per error, violència, intimidació o dol. L'error només determina la nul·litat de l'acceptació o la repudiació si era excusable i va ésser determinant de la prestació del consentiment. S'entén que hi ha error si, amb posterioritat, apareixen altres disposicions d'última voluntat que eren desconegudes i que alteren substancialment el contingut del títol successori acceptat o repudiat. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de quatre anys de l'arribada a la	Article 461-10. Nul·litat per manca de capacitat o vicis del consentiment 1. Són nul·les l'acceptació i la repudiació fetes sense complir els requisits legals de capacitat o amb la voluntat viciada per error, violència, intimidació o dol. L'error només determina la nul·litat de l'acceptació o la repudiació si era excusable i va ésser determinant de la prestació del consentiment. S'entén que hi ha error si, amb posterioritat, apareixen altres disposicions d'última voluntat que eren desconegudes i que alteren substancialment el contingut del títol successori acceptat o repudiat. 2. L'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de quatre anys de l'arribada a la

majoria d'edat o de la recuperació de la capacitat . En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca també al cap de quatre anys, que es compten, en cas d'error, des de la realització de l'acte; en cas de violència o intimidació, des que va cessar el vici, i en cas de dol, des del coneixement de l'engany.	majoria d'edat. En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca també al cap de quatre anys, que es compten, en cas d'error, des de la realització de l'acte; en cas de violència o intimidació, des que va cessar el vici, i en cas de dol, des del coneixement de l'engany.	majoria d'edat o de l'acceptació o repudiació feta sense els suports que corresponguin . En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca també al cap de quatre anys, que es compten, en cas d'error, des de la realització de l'acte; en cas de violència o intimidació, des que va cessar el vici, i en cas de dol, des del coneixement de l'engany.	majoria d'edat o de l'acceptació o repudiació feta sense els suports que corresponguin . En cas de vici de la voluntat, l'acció caduca també al cap de quatre anys, que es compten, en cas d'error, des de la realització de l'acte; en cas de violència o intimidació, des que va cessar el vici, i en cas de dol, des del coneixement de l'engany.
---	---	---	---

Art. 461-10.1

Ni l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023, ni la versió de maig de 2024, ni tampoc el Projecte BOPC 2024 no modifiquen la referència al fet de no complir els "requisits legals de capacitat". Convé valorar si aquesta expressió resulta adequada actualment o bé convindria reconsiderar-la. Quant a la capacitat, cal entendre que es refereix a allò que preveu l'art. 461-9.

Art. 461-10.2

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 es limitava a suprimir la referència que fa la regulació vigent a la transcendència de la "recuperació de la capacitat" quant al *dies ad quem* del còmput del termini de caducitat per a impugnar l'acceptació o la repudiació per manca de capacitat. Això podia generar dubtes en aquells casos en què les persones amb discapacitat haguessin acceptat o repudiat l'herència sense els suports que corresponien.

- Per salvar això, la versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 ha introduït la referència a què l'acció de nul·litat per manca de capacitat caduca al cap de quatre anys “de l'acceptació o repudiació feta sense els suports que corresponguin”. El Projecte BOPC 2024 manté aquest canvi. Això implica que, quant al *dies a quo* del còmput del termini de caducitat, en cas de persones que haurien d'haver actuat amb suport, no es distingeix en funció del tipus de suport ni del seu abast (segons si consisteix en l'ajut a la manifestació de la voluntat, en la presa de decisions amb efectes jurídics o en la configuració de la voluntat de la persona [art. 222-4 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023 i Avantprojecte de maig de 2024]), ni tampoc en funció de si es tracta de suports formals o no formalitzats (art. 222-5 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023 i Avantprojecte de maig de 2024). En tots els casos, l'acció caduca al cap de quatre anys “de l'acceptació o repudiació feta sense els suports que corresponguin”. Aquesta regla coincideix amb el que preveu, amb caràcter general, l'art. 222-62.4 Projecte BOPC 2024 (“El termini per a l'exercici de les accions... és de quatre anys *des de l'atorgament de l'acte*”).

Quant a la legitimació, cal tenir en compte allò previst, amb caràcter general, en l'art. 222-62.2 Projecte BOPC 2024.

Art. 461-12

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 461-12. Delació i interpel·lació al cridat 1. El dret del cridat a acceptar o repudiar l'herència no està sotmès a termini. 2. Les persones interessades en la successió, incloent-hi els creditors de l'herència o del cridat, poden sol·licitar al notari, una vegada hagi transcorregut un mes a comptar de la delació, que requereixi personalment al cridat a fi que, en el termini de dos mesos, li manifesti si accepta o repudia l'herència, amb advertència expressa que, si no l'accepta, s'entén que la repudia. 3. El requeriment personal al cridat s'ha de fer, com a mínim,	Article 461-12. Delació i interpel·lació al cridat 1. El dret del cridat a acceptar o repudiar l'herència no està sotmès a termini. 2. Les persones interessades en la successió, incloent-hi els creditors de l'herència o del cridat, poden sol·licitar al notari, una vegada hagi transcorregut un mes a comptar de la delació, que requereixi personalment al cridat a fi que, en el termini de dos mesos, li manifesti si accepta o repudia l'herència, amb advertència expressa que, si no l'accepta, s'entén que la repudia. 3. El requeriment personal al cridat s'ha de fer, com a mínim,	Article 461-12. Delació i interpel·lació al cridat 1. El dret del cridat a acceptar o repudiar l'herència no està sotmès a termini. 2. Les persones interessades en la successió, incloent-hi els creditors de l'herència o del cridat, poden sol·licitar al notari, una vegada hagi transcorregut un mes a comptar de la delació, que requereixi personalment al cridat a fi que, en el termini de dos mesos, li manifesti si accepta o repudia l'herència, amb advertència expressa que, si no l'accepta, s'entén que la repudia. 3. El requeriment personal al cridat s'ha de fer, com a mínim,	Article 461-12. Delació i interpel·lació al cridat 1. El dret del cridat a acceptar o repudiar l'herència no està sotmès a termini. 2. Les persones interessades en la successió, incloent-hi els creditors de l'herència o del cridat, poden sol·licitar al notari, una vegada hagi transcorregut un mes a comptar de la delació, que requereixi personalment al cridat a fi que, en el termini de dos mesos, li manifesti si accepta o repudia l'herència, amb advertència expressa que, si no l'accepta, s'entén que la repudia. 3. El requeriment personal al cridat s'ha de fer, com a mínim,

dues vegades en dies diferents. Si aquest requeriment esdevé infructuós, el notari ha de fer el requeriment per correu certificat i, en cas que no es pugui notificar, s'ha de fer per mitjà d'edictes publicats en els dos diaris de més tiratge. 4. Una vegada transcorregut el termini de dos mesos sense que el cridat hagi acceptat l'herència en escriptura pública, s'entén que la repudia, llevat que sigui un menor d'edat o una persona amb la capacitat modificada judicialment, cas en el qual s'entén que l'accepta a benefici d'inventari.	dues vegades en dies diferents. Si aquest requeriment esdevé infructuós, el notari ha de fer el requeriment per correu certificat i, en cas que no es pugui notificar, s'ha de fer per mitjà d'edictes publicats en els dos diaris de més tiratge. 4. Una vegada transcorregut el termini de dos mesos sense que el cridat hagi acceptat l'herència en escriptura pública, s'entén que la repudia, llevat que sigui un menor d'edat, cas en el qual s'entén que l'accepta a benefici d'inventari.	dues vegades en dies diferents. Si aquest requeriment esdevé infructuós, el notari ha de fer el requeriment per correu certificat i, en cas que no es pugui notificar, s'ha de fer per mitjà d'edictes publicats en els dos diaris de més tiratge. 4. Una vegada transcorregut el termini de dos mesos sense que el cridat hagi acceptat l'herència en escriptura pública, s'entén que la repudia, llevat que sigui un menor d'edat o que tingui un suport formal per a l'exercici de la capacitat jurídica, cas en el qual s'entén que l'accepta a benefici d'inventari.	dues vegades en dies diferents. Si aquest requeriment esdevé infructuós, el notari ha de fer el requeriment per correu certificat i, en cas que no es pugui notificar, s'ha de fer per mitjà d'edictes publicats en els dos diaris de més tiratge. 4. Una vegada transcorregut el termini de dos mesos sense que el cridat hagi acceptat l'herència en escriptura pública, s'entén que la repudia, llevat que sigui un menor d'edat o que tingui un suport formal per a l'exercici de la capacitat jurídica, cas en el qual s'entén que l'accepta a benefici d'inventari.
---	---	--	--

Art. 461-12.4

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 es limitava a suprimir la referència que fa la regulació vigent a la “una persona amb la capacitat modificada judicialment” com a supòsit en què si no s'accepta l'herència en el termini de dos mesos s'entén acceptada l'herència a benefici d'inventari. Aquesta simple eliminació no semblava adequada, atès que desconeixia la situació en la que es troben les persones amb discapacitat que compten amb mesures de suport.
- Per salvar això, la versió de l'Avantprojecte de maig de 2024, com el Projecte BOPC 2024, contempen també com a cas d'acceptació a benefici d'inventari el de les persones que tinguin “un suport formal per a l'exercici de la capacitat jurídica”. Es

genera el dubte de si convindria distingir en funció de l'abast del suport, segons si consisteix tan sols en l'ajut a la manifestació de la voluntat, o bé en la presa de decisions amb efectes jurídics o bé en la configuració de la voluntat de la persona (art. 222-4 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). Cal valorar també si, tal com es desprèn de la nova redacció que es proposa, n'han de quedar fora les persones que requereixen suport, però aquest no s'hagi formalitzat (art. 222-5.3 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). Certament, resultaran més difícils d'identificar i caldrà provar que necessiten un suport, però no és evident que hagin de quedar fora del règim previst en l'art. 461-12.4 segons la redacció que se li dona en l'Avantprojecte de maig de 2024 i en el Projecte BOPC 2024.

Art. 461-16

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 461-16. Benefici legal d'inventari Gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, encara que no l'hagin pres, els hereus menors d'edat, tant si estan emancipats com si no ho estan, les persones posades en tutela o curatela, els hereus de confiança, les persones jurídiques de dret públic, i les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública o d'interès social. També en gaudeixen les herències destinades a finalitats d'interès general.	Article 461-16. Benefici legal d'inventari Gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, encara que no l'hagin pres, qualsevol persona que tinguin un suport formal establert per a l'exercici de la capacitat jurídica, les persones hereves menors d'edat, tant si estan emancipades com si no ho estan, les hereves de confiança, les persones jurídiques de dret públic, i les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública o d'interès social. També en gaudeixen les herències destinades a finalitats d'interès general.	Article 461-16. Benefici legal d'inventari Gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, encara que no l'hagin pres, les persones que tinguin un suport formal establert per a l'exercici de la capacitat jurídica, les persones menors d'edat, tant si estan emancipades com si no ho estan, els hereus de confiança, les persones jurídiques de dret públic, i les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública o d'interès social. També en gaudeixen les herències destinades a finalitats d'interès general.	Article 461-16. Benefici legal d'inventari Gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, encara que no l'hagin pres, les persones que tinguin un suport formal establert per a l'exercici de la capacitat jurídica, les persones menors d'edat, tant si estan emancipades com si no ho estan, els hereus de confiança, les persones jurídiques de dret públic, i les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública o d'interès social. També en gaudeixen les herències destinades a finalitats d'interès general.

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 substitueix la referència que fa la regulació vigent a “les persones posades en tutela o curatela” per l'al·lusió a “qualsevol persona que tinguin un suport formal establert per a l'exercici de la capacitat jurídica”. La supressió de la referència a les persones posades en tutela o curatela resulta adequada. Pel que fa a les persones posades en tutela, actualment només poden ser els menors d'edat, als quals ja es refereix l'incís anterior del precepte (DF 3a i EM –§ 13– Decret Llei 19/2021, de 31 d'agost, i art. 221-7 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023 i Avantprojecte de maig de 2024). Les persones majors d'edat tampoc poden estar en curatela (DF 3a i EM –§ 13– Decret Llei 19/2021, de 31 d'agost).

Cal valorar si la nova regulació s'ha de referir només a les persones que comptin amb un suport formal, excloent les que comptin amb suports no formalitzats (art. 222-5 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023 i Avantprojecte de maig de 2024).

També es podria valorar si convé distingir en funció de l'abast del suport.

- Les versions de l'Avantprojecte de maig de 2024 i del Projecte BOPC 2024 incorporen tan sols modificacions lingüístiques, sense variar el sentit dels canvis introduïts en l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023. Des d'un punt de vista lingüístic, la redacció de l'Avantprojecte de maig de 2023 i del Projecte BOPC 2024 és millor, però, des d'un punt de vista substantiu, es pot reproduir l'observació indicada en el punt anterior quant al cas que la persona compti amb suports no formalitzats (art. 222-5.1 i 3 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). En definitiva, no resulta evident que hagin de quedar fora del benefici legal d'inventari les persones que compten amb suports no formalitzats. Tampoc és clar que no convingui distingir segons l'abast del suport; es podria plantejar

fins i tot la possibilitat de limitar-ho als casos de suports representatius, si bé no semblaria del tot adequat en la mesura que en el cas de les persones menors d'edat, aquestes gaudeixen del benefici encara que estiguin emancipades.

Art. 461-24

CCCat Versió vigent (juny 2024)	Avantproj. de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Sotmès a informació pública l'abril de 2023	Avantproj de llei modif. CCCat en mat. suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones Versió de maig de 2024	Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones BOPC 86, 13-novembre-2024
Article 461-24. Administració de béns adquirits per menors d'edat o incapacitats 1. Els béns adquirits per títol successori per menors d'edat o incapacitats han d'ésser administrats per la persona que el causant hagi designat en pacte successori, testament o codicil. Si no hi ha designació o la persona designada no pot o no vol assumir l'encàrrec, els han d'administrar els progenitors que exerceixin la potestat parental o el tutor. 2. Si un progenitor ha estat declarat indigne o ha estat desheretat, resta exclòs de l'administració dels béns que corresponguin als seus fills menors d'edat o incapacitats. L'administració d'aquests béns correspon a l'administrador	Article 461-24. Administració de béns adquirits per menors d'edat 1. Els béns adquirits per títol successori per menors d'edat han d'ésser administrats per la persona que el causant hagi designat en pacte successori, testament o codicil. Si no hi ha designació o la persona designada no pot o no vol assumir l'encàrrec, els han d'administrar els progenitors que exerceixin la potestat parental o qui exerceix la tutela. 2. Si un progenitor ha estat declarat indigne o ha estat desheretat, resta exclòs de l'administració dels béns que corresponguin als seus fills menors d'edat. L'administració d'aquests béns correspon a l'administrador especialment	Article 461-24. Règim d'administració 1. Els béns adquirits per títol successori per menors d'edat o per persones que disposen de suports per a l'exercici de la seva capacitat han d'ésser administrats per la persona que el causant hagi designat en pacte successori, testament o codicil. Si no hi ha designació o la persona designada no pot o no vol assumir l'encàrrec, els béns adquirits pels menors han de ser administrats pels progenitors que exerceixin la potestat parental o per la persona que exerceix la tutela i els adquirits per persones que disposen de suports ho han de ser, si escau, per mitjà o amb la intervenció dels suports que tingui establerts.	Article 461-24. Règim d'administració 1. Els béns adquirits per títol successori per menors d'edat o per persones que disposen de suports per a l'exercici de la seva capacitat han d'ésser administrats per la persona que el causant hagi designat en pacte successori, testament o codicil. Si no hi ha designació o la persona designada no pot o no vol assumir l'encàrrec, els béns adquirits pels menors han de ser administrats pels progenitors que exerceixin la potestat parental o per la persona que exerceix la tutela i els adquirits per persones que disposen de suports ho han de ser, si escau, per mitjà o amb la intervenció dels suports que tingui establerts.

especialment designat pel causant o, si no n'hi ha, a l'altre progenitor si exerceix la potestat, al tutor o a l'administrador patrimonial en cas de tutela, o a la persona que designi l'autoritat judicial. 3. Per a la disposició o el gravamen de béns de menors d'edat i incapacitats adquirits per títol successori, s'apliquen les regles que hagi establert el causant, fins i tot en el cas que afectin la llegítima, i, si no n'hi ha, regeixen les normes generals per a fer aquests actes. 4. Si el causant és ascendent del menor d'edat o incapacitat, pot facultar l'administrador, un cop l'herència hagi estat acceptada, per a prendre possessió dels béns per ell mateix, amb l'obligació d'inventariar-los.	designat pel causant o, si no n'hi ha, a l'altre progenitor si exerceix la potestat, a qui exerceix la tutela o l'administració patrimonial en cas de tutela, o a la persona que designi l'autoritat judicial. 3. Per a la disposició o el gravamen de béns de menors d'edat adquirits per títol successori, s'apliquen les regles que hagi establert el causant, fins i tot en el cas que afectin la llegítima, i, si no n'hi ha, regeixen les normes generals per a fer aquests actes. 4. Si el causant és ascendent del menor d'edat, pot facultar l'administrador, un cop l'herència hagi estat acceptada, per a prendre possessió dels béns per ell mateix, amb l'obligació d'inventariar-los.	2. La persona declarada indigna o desheretada resta exclosa de l'administració dels béns que corresponguin en la mateixa successió a persones menors d'edat o amb suports. Aquests béns han de ser administrats de la manera com disposa l'apartat 1 o, si escau, per les persones que designi l'autoritat judicial. 3. Per a la disposició o el gravamen de béns adquirits per títol successori per menors d'edat o per persones amb suports, s'apliquen les regles que hagi establert el causant, fins i tot en el cas que afectin la llegítima, i, si no n'hi ha, regeixen les normes generals per a fer aquests actes. 4. Si el causant és ascendent de la persona menor d'edat o amb suports, pot facultar l'administradora, un cop l'herència hagi estat acceptada, per a prendre possessió dels béns per ella a mateixa, amb l'obligació d'inventariar-los.	2. La persona declarada indigna o desheretada resta exclosa de l'administració dels béns que corresponguin en la mateixa successió a persones menors d'edat o amb suports. Aquests béns han de ser administrats de la manera com disposa l'apartat 1 o, si escau, per les persones que designi l'autoritat judicial. 3. Per a la disposició o el gravamen de béns adquirits per títol successori per menors d'edat o per persones amb suports, s'apliquen les regles que hagi establert el causant, fins i tot en el cas que afectin la llegítima, i, si no n'hi ha, regeixen les normes generals per a fer aquests actes. 4. Si el causant és ascendent de la persona menor d'edat o amb suports, pot facultar l'administradora, un cop l'herència hagi estat acceptada, per a prendre possessió dels béns per ella a mateixa, amb l'obligació d'inventariar-los.
---	---	--	--

Art. 461-24, rúbrica

- Respecte de la regulació vigent, l'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 es limitava a eliminar de la rúbrica la referència als incapacitats.
- La versió de l'Avantprojecte de maig de 2024 simplifica la rúbrica, que passa a referir-se, simplement, al “Règim d'administració”.

Art. 461-24.1, 2, 3 i 4

- L'Avantprojecte sotmès a informació pública l'abril de 2023 es limitava a suprimir la referència als incapacitats que conté la regulació vigent. La regulació del precepte quedava circumscrita, per tant, a l'administració dels béns adquirits per persones menors d'edat.
- A diferència de la versió sotmesa a informació pública l'abril de 2023, les versions de l'Avantprojecte de maig de 2024 i del Projecte BOPC 2024, contemplen, a més del l'administració dels béns adquirits per persones menors, l'administració dels béns adquirits per “persones que disposen de suports per a l'exercici de la seva capacitat”. En aquest cas no precisen si s'ha de tractar de suports formals o si poden ser també no formalitzats (art. 222-5 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024), si no és que “disposen de suports” s'entén que han d'haver estat establerts formalment. De fet, no sembla que calgui introduir diferències en funció de si es tracta d'un suport formal o no formalitzat. Tampoc es distingeix segons l'abast del suport (art. 222-4 Avantprojecte sotmès a informació pública a l'abril de 2023, Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024). Que la redacció proposada al·ludeixi al fet que, si no hi ha designació o la persona designada no pot o no vol assumir l'encàrrec, els béns adquirits per persones que disposen de suports han de ser administrats, si escau, “*per mitjà o amb la intervenció dels suports que tingui establerts*” suposa que s'està contemplant qualsevol tipus d'abast del suport, incloent els suports representatius.

La modificació introduïda a l'inici del 2n paràgraf de l'art. 461-24 per l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024, que han substituït la referència al fet que “un progenitor” hagi estat declarat indigne o ha estat desheretat per la més genèrica que qui hagi estat declarat indigne o desheretat sigui “[L]a persona”, resulta adequada, atès que “la persona que exerceixi la tutela” no serà un progenitor (que, en el seu cas, serà titular de la potestat parental [art. 221-7 Avantprojecte de maig de 2024 i Projecte BOPC 2024]), i les persones que exerceixen els suports poden no ser-ho. Així, la previsió de l'art. 461-24 s'ha generalitzat als casos d'administració de béns de fills menors o de persones amb suports. En general, la redacció de l'art. 461-24.2 proposada per l'Avantprojecte de maig de 2024 i pel Projecte BOPC 2024 simplifica la vigent, tot adequant-la a la inclusió de l'administració de béns de les persones que pugin requerir suports per a l'exercici de la capacitat jurídica.

La nova redacció proposada per al paràgraf 3r de l'art. 461-24 segons l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 per a la disposició o el gravamen de béns adquirits per títol successori per persones amb suports també s'ajusten a la situació d'aquestes.

En l'Avantprojecte de maig de 2024 i el Projecte BOPC 2024 s'adapta la redacció del paràgraf 4t de l'art. 461-24 al cas que el causant sigui ascendent de la persona amb suports. En qualsevol cas, prèviament s'haurà hagut d'acceptar l'herència per qui correspongui.

Les versions de maig de 2024 i novembre 2024 (Projecte BOPC) obliguen també a fer alguna correcció de gènere o lingüística.

4. Conclusions i propostes

1. Es constata que, encertadament, en el “Projecte de llei de modificació del CCCat en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones” (BOPC 13-novembre-2024), el Capítol 3 del Llibre 2n CCCat i el Llibre 4t mantenen la capacitat natural com a fonament de l'exercici de la capacitat jurídica. La capacitat natural s'erigeix, amb més força que mai, en el filtre mínim i universal per a l'exercici de la dita capacitat. Pel que fa en concret als preceptes analitzats, el Projecte afegeix fins i tot referències específiques a la capacitat natural amb relació a l'atorgament d'actes concrets (*vid.* per ex. 235-11, 421-4, 431-4 CCCat). Tot i això, sorprèn que la reforma no pretengui modificar l'art. 211-3 CCCat, que encara identifica la capacitat natural com a fonament de la “capacitat d'obrar”, i no de “l'exercici de la capacitat jurídica”, com exigiria els nous postulats, en la línia del que es desprèn de l'art. 222-1.1 del Projecte.

2. Quant a l'exercici de la capacitat jurídica de la persona, els preceptes relatius a Dret de família i successions presenten un ús no homogeni de l'expressió “per si mateix” com a manera d'actuar:

- Alguns preceptes es refereixen simplement a actuar “per si mateix” (art. 235-27.2, 429-3.1 CCCat).
- En altres, en canvi, l'expressió es troba acompanyada de “comptant si escau amb la intervenció dels suports que tingui establerts” (art. 235-25, al final, i 235-26.2 CCCat), o bé, per contra, de “sense necessitat de suports” (424-6.1.b CCCat).
- Finalment, un altre grup de preceptes contraposen l'actuació “per si mateix” i l'actuació “amb suports” (art. 235-12.3 i 235-12.4 CCCat; la mateixa idea es pot extreure de l'art. 431-4, així com de l'exposició de motius II, § 2).

Se'n desprèn que en alguns casos l'actuació "per si mateix" inclouria l'actuació "amb suports" (cal entendre, no representatius), mentre que, en canvi, en altres s'identifica amb l'actuació sense suports. La confusió es genera quan l'expressió apareix aïllada, sense matisos. L'actuació amb suports es pot considerar una actuació de la persona "per si mateixa"? Aquesta és la interpretació que més s'ajusta a la filosofia que inspira la reforma (s'ha de potenciar l'actuació de la persona, i la persona actua per si mateixa tant si ho fa tota sola com si ho fa amb la intervenció de suports), però hi ha alguns preceptes que no s'avenen amb aquesta interpretació (art. 235-12.3, 235-12.4, 431-4; així com, en altres llibres, p. ex. a l'art. 521-3 i 531-10 CCCat). A més, el legislador pot considerar oportú que determinats actes només es puguin fer/s'hagin de fer sense suports (p. ex., art. 424-6.1.b CCCat). En aquest sentit convindria clarificar la terminologia, i distingir clarament entre l'actuació de la persona "per si mateixa" (amb o sense suports) i l'actuació "per si sola" (necessàriament sense suports).

3. Quant a l'exercici de la capacitat amb suports també s'observa cert garbuix terminològic. A vegades es parla de l'actuació "amb" suports o "amb la intervenció de/ls suport/s" (art. 235-12.1, 431-4 i 461-9.1 CCCat). L'expressió sembla clara quan complementa l'actuació de la persona "per si mateixa" (art. 235-25, 235-26.2), en el sentit que l'actuació amb suports n'és una modalitat, excloent d'aquesta manera clarament el suport representatiu. Però, quan l'expressió apareix aïllada, es planteja el dubte de si "amb suports" i "amb la intervenció de suports" inclouen també els representatius. El dubte s'agreuja tenint en compte que hi ha preceptes que filen més prim, en el sentit que distingeixen l'actuació de la persona "per mitjà" i la que fa "amb la intervenció" de suports (art. 531-21.2, al que es remet el 431-3.2 CCCat). "Per mitjà" evoca la idea de substitució, actuació "mitjançant" representant, com demostren, en relació amb els menors d'edat, els art. 235-26.1, 235-27, 323-1.2, 431-4, 431-10.1, 531-21.2 i 531-26.1.a CCCat (l'expressió "per mitjà" en sentit de "en substitució de" apareix també en l'art. 569-29.3, que al·ludeix a la constitució d'hipoteca "per mitjà d'apoderats"). En canvi, "amb la intervenció" es referiria als altres tipus de suport, no representatius. Cal aclarir el sentit de totes aquestes normes si es pretén garantir la seguretat jurídica.

4. L'actuació "per si mateixa" (gènere), de la que l'actuació "per si sola" seria una modalitat, s'ha de contraposar a l'actuació a través de suport representatiu (que implica substitució). El projecte sembla referir-se a l'actuació a través de suport representatiu quan utilitza l'expressió "per mitjà de" suport, però això no és del tot evident i fora bo aclarir-ho.

5. L'art. 222-62.2 i 4 CCCat estableix el règim general de la invalidesa dels actes fets sense suports, siguin o no representatius. Fixa la legitimació i el termini de caducitat i el seu *dies ad quem*. Hi ha altres normes que contempnen l'actuació sense suports respecte d'actes concrets que poden entrar en conflicte amb el règim general. És el cas dels art. 235-20, 235-25, 235-26, 235-27 i 431-10 CCCat, que varien, com a mínim, en el *dies ad quem* del termini. Si es vol mantenir la diversitat de règims, no estaria de més advertir-ho a propòsit de la norma general, tot indicant la prevalença de l'especial.

6. La necessària purga terminològica, d'expressions com ara "incapaç" (art. 236-36, 425-11.1, 425-12.1 i 425-13.1, 425-13.1 CCCat), "incapacitat" (art. 235-11.2, 235-12.3 i 4, 235-14.1, 235-17, 235-26.2, 235-36.1.b, 236-10 CCCat), "manca de capacitat" (art. 232-33.4 CCCat) o "capacitat modificada judicialment" (art. 233-2.2 CCCat) no sempre s'ha fet de la mateixa manera.

- En alguns casos simplement s'ha eliminat l'expressió desfasada, la qual cosa no sempre ha tingut el mateix efecte en la norma. Així, es pot distingir entre:
 - o Casos en què l'eliminació de l'expressió implica la reducció del supòsit de fet (àmbit subjectiu) de la norma (per ex., 235-17, 235-24, 235-26.2 CCCat).
 - o Casos en què l'eliminació de l'expressió no exclou poder continuar interpretant la norma amb un cert matís subjectiu. Per exemple, als art. 232-33.4 i 236-10 CCCat, la referència a la "impossibilitat" permet entendre-hi inclosos supòsits d'impossibilitat subjectiva per a l'exercici de la capacitat jurídica. De fet, amb relació a l'aptitud per a exercir suports,

l'art. 222-48.1 CCCat es remet a l'art. 221-19 CCCat, que a la lletra g preveu el fet d' "estar en impossibilitat de fet per a exercir el càrrec" com una causa d'ineptitud per a exercir càrrecs tutelars. Aquesta "impossibilitat de fet" pot tenir tant una connotació objectiva com subjectiva.

- En altres supòsits, el legislador ha reformulat els preceptes que al·ludeixen, directament o indirecta, a un determinat estàndard de capacitat. La "capacitat per obligar-se" per a ser marmessor ex art. 429-3.1 CCCat s'ha convertit en l'exigència que es tracti d'una "persona major d'edat que pugui actuar per si mateixa", expressió que reproduïx l'art. 431-4 CCCat quant a la capacitat per a atorgar pactes successoris. Per la seva banda, les donacions *mortis causa* i les *inter vivos* queden unificades pel que fa als requisits de capacitat del donatari, per la via de substituir el requisit de "capacitat per contractar" per una mera remissió al règim de la donació entre vius (531-21.1 CCCat).

7. Tot i que la reforma pretén -i, en la majoria de casos, aconsegueix- ampliar les possibilitats d'exercici de la capacitat jurídica de la persona, en alguns supòsits es va en el sentit contrari i se'n restringeixen les possibilitats d'actuació. El cas més vistent el trobem a l'art. 461-9 CCCat. En el text vigent es permet acceptar el títol successori a qui té capacitat d'obrar, la qual cosa permet entendre-hi inclosos els menors d'edat amb suficient capacitat natural. En canvi, el Projecte no avala aquesta interpretació, atès que per acceptar per si mateixa la persona ha de ser major d'edat. A més, en altres casos, arran de l'adaptació dels preceptes que es referien a la capacitat, s'ha retallat l'àmbit subjectiu d'algunes normes. Segurament el fet de focalitzar l'atenció en la persona física, ha fet perdre de vista que determinats actes també els poden realitzar persones jurídiques, amb les que òbviament no casa ni el requisit objectiu de l'edat ni el subjectiu de la capacitat natural. Així, per exemple, continuar admetent que la persona jurídica pugui actuar com a marmessora imposa una interpretació correctora de l'art. 429-3.1 CCCat, que, en exigir "majoria d'edat" i "actuació per si mateixa", només té present la persona física.

8. L'eliminació de les institucions de protecció de les persones amb discapacitat ha requerit modificar tots aquells articles del CCCat que es referien a la tutela, la curatela i la potestat parental prorrogada i rehabilitada. En la majoria dels preceptes aquest objectiu s'aconsegueix, però podem detectar-ne alguns on la reforma ha passat de llarg. N'és un exemple l'art. 461-9.2 del Projecte, que encara es refereix a “persones posades en tutela” que no són menors.

9. El Projecte pretén evitar el llenguatge sexista sense carregar excessivament el text dels articles. Comprovem amb satisfacció com s'han corregit alguns excessos del primer text de l'avantprojecte, on vàrem detectar duplicitats innecessàries o construccions recargolades. En aquest sentit, la Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació confessa haver tingut la Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (2011), d'acord amb la qual “en les referències fetes en plural a col·lectius que poden ser constituïts tant per homes com per dones, també es pot fer servir el masculí plural, atès que té valor genèric”.